

9. Ithreacha agus Geolaíocht

9.1 Réamhrá

Mar a leagtar amach i gCaibidil 1, Réamhrá ar an TMTT nuashonraithe seo, is nuashonrú é seo ar Chaibidil 9, Ithreacha agus Geolaíocht den TMTT a cuireadh faoi bhráid an Bhoird Pleanála i mí Dheireadh Fómhair 2018 mar chuid den iarratas ar cheadú don N6 GCRR atá beartaithe de bhun Alt 51 d'Acht na mBóithre, 1993 (arna leasú). Is cuid den fhreagairt í ar an iarraidh a rinne an Bord Pleanála ar thuilleadh faisnéise i mí na Nollag 2023 tráth ar iarr siad (in éineacht le roinnt iarrataí eile) ar Chomhairle Cathrach na Gaillimhe an *'Tuarascáil ar an Measúnacht Tionchair Timpeallachta a Nuashonrú'*. Soláthraítear breithmheas sa chaibidil seo ar an Tionscadal faoin gceannnteideal ithreacha agus geolaíocht. I gcás ina ndearnadh athruithe agus/nó nuashonrú ar an measúnacht ithreacha agus geolaíocht ó TMTT 2018 i leith, leagadh iad sin amach sa chaibidil nuashonraithe seo.

Leagtar amach ag tús na caibidle seo an mhodheolaíocht a úsáideadh chun an breithmheas a dhéanamh (Cuid 9.2), déantar cur síos ar thimpeallacht glactha na-ithreacha agus geolaíochta (Cuid 9.3), agus déantar achoimre ar príomh-shaintréithe an Tionscadail a bhaineann le hithreacha agus geolaíocht (Cuid 9.4). Déantar cur síos inti ar na tionchair shuntasacha a d'fhéadfadh a bheith ag an Tionscadal ar ithreacha agus geolaíocht (Cuid 9.5). Beartaítear bearta chun na tionchair shuntasacha a d'fhéadfadh a bheith ann a mhaolú (Cuid 9.6), tionchair iarmharacha (Cuid 9.7) agus déantar cur síos sa chaibidil ar thionchair charnacha (Cuid 9.8). Tá achoimre (Cuid 9.9) agus rannán tagartha (Cuid 9.10) ag deireadh na caibidle.

Sa chaibidil seo úsáideadh an fhaisnéis a bailíodh le linn na staidéar ar shrianta agus roghnuithe bealaí don N6 GCRR atá beartaithe, ar staidéir iad a bhí mar bhonn eolais don TMTT 2018, don Fhreagairt ar an Iarratas ar Fhaisnéis Bhreise in 2019 agus don éisteacht ó bhéal in 2020, chomh maith le sonraí a bailíodh le linn cuairteanna láithreán a rinneadh in 2023 agus 2024 chun eolas a dhéanamh don mheasúnú tionchair ar ithreacha agus geolaíocht don TMTT nuashonraithe seo. I gCodanna 4.4, Cuid 6.5.2 agus Cuid 7.6.2 den Tuarascáil um Roghnú Bealaigh don N6 GCRR atá beartaithe, rinneadh breithniú ar na srianta hidrigeolaíocha laistigh de limistéar staidéir na scéime agus rinneadh comparáid idir na tionchair ithreacha agus geolaíochta a d'fhéadfadh a bheith i gceist leis na roghanna bealaigh atá beartaithe faoi seach. Chuir na codanna sin den Tuarascáil um Roghnú Bealaigh le dearadh an N6 GCRR atá beartaithe, ar cuid ollmhór é den Tionscadal ar a ndéantar breithmheas sa chaibidil seo.

Baineann na príomhathruithe leis an gcaibidil ó TMTT 2018 leis an méid seo a leanas a nuashonrú:

- Cuirfear treoirilínte nuashonraithe san áireamh leis an modheolaíocht
- An tuairisc ar an timpeallacht ghlactha agus ar na measúnachtaí tionchair le hathruithe, forbairtí nua, etc., a chur san áireamh, nuashonraithe do Phlean Forbartha Chathair na Gaillimhe agus do Phlean Forbartha Chuntas na Gaillimhe, etc.
- Measúnú ar an éifeacht ar ghnéithe geolaíochta a bhfuil tábhacht leo, amhail measúnú níos mionsonraithe ar an ithir i gcomhréir le Straitéis Ithir an AE do 2030
- Na hagusáin agus na figiúirí a bhaineann le Caibidil 9
- Leis na pointí a tarraingíodh anuas ón Achoimre Fianaise a cuireadh i láthair an Bhoird Pleanála (ABP) ag an éisteacht ó bhéal in 2020 agus ó Thuarascáil Chigire ABP dar dáta Meitheamh 2021 a chur san áireamh
- Maidir le héifeachtaí iarmharacha suntasacha ithreacha agus geolaíochta, deimhnítear sa TMTT nuashonraithe seo éifeacht iarmharach shuntasach/mheasartha bhreise nua amháin mar gheall ar chailliúint cion den Láithreán Oidhreacht Geolaíochta (GC001) Gearradh Bóthair N6 Dabhach Uisce. Tá sé seo sa bhreis ar an tionchar iarmharach suntasach/measartha gan athrú ar phábháil Aolchloiche

Is féidir teacht ar thuilleadh eolais maidir le measúnú ar ithreacha agus geolaíocht sna hagnosisí seo a leanas

- Aguisín A.7.3: Breithmheas Geoteicniúil agus Hidrigeolaíoch ar Thollán Leacaigh
- Aguisín A.9.1a: Tuarascálacha Imscrúdaithe Talún– Cuid 1
- Aguisín A.9.1b: Tuarascálacha Imscrúdaithe Talún– Cuid 2
- Aguisín A.9.1c: Tuarascálacha Imscrúdaithe Talún– Cuid 3
- Aguisín A.9.1d: Tuarascálacha Imscrúdaithe Talún– Cuid 4
- Aguisín A.9.2: Féidearthacht Phléasctha agus Ceanglais Eisiaimh
- Aguisín A.9.3: Tuarascáil Bhonnline na Limistéar Sil-leagain Ábhar (agus Ceanglais Limistéar Sil-leagain Ábhar Chairéal Leacaigh á gceangailte léi)
- Aguisín A.9.4: Measúnú ar an Tionchar Carnach

9.2 Modheolaíocht

9.2.1 Réamhrá

Leagtar amach sa chuid seo an reachtaíocht agus na treoirlínte a breithníodh mar aon leis an modheolaíocht a glacadh maidir leis an gcaibidil seo a ullmhú, mar a nuashonraíodh ó TMTT 2018.

Áirítear leis an gcuid seo nuashonraí ó TMTT 2018:

- Treoir nuashonraithe ón nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA) maidir le faisnéis a chur san áireamh i TMTT, a eisíodh in 2022. Tá athrú sa téarmaíocht ar ‘thionchair’ go ‘héifeachtaí’
- Cuirfear tailte a bhaineann leis an bhforbairt atá beartaithe ag Ráschúrsa na Gaillimhe san áireamh i bhfairsingiú an limistéir staidéir
- Comhairliúchán leanúnach agus nuashonraithe leis na comhlachtaí poiblí ábhartha
- Baileofar sonraí bonnline breise, lena n-áirítear réamhshuirbhéanna láithreán i mí Iúil 2024 agus déanfar imscrúdú talún saintionscadail ag Ráschúrsa na Gaillimhe, mar a shonraítear i gCuid 9.2.4
- Rinneadh nuashonrú ar mhodheolaíocht na measúnachta (Cuid 9.2.5), go háirithe Tábla 9.3, chun an treoidhoiciméad nuashonraithe a léiriú (EPA, 2022)

9.2.2 Treoirlínte

Rinneadh na príomhthreoirlínte a úsáidtear le haghaidh measúnú ar ithreacha agus geolaíocht a athbhreithniú agus a nuashonrú mar is iomchuí chun go n-áireofar foilsíúcháin a eisíodh ó TMTT 2018 leo.

Úsáideadh na príomhthreoirlínte seo a leanas chun an chaibidil seo den TMTT nuashonraithe a ullmhú:

- An Gníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (2022) Guidelines on the Information to be contained in Environmental Impact Assessment Reports (Bealtaine 2022) (Treoirlínte EPA) - Téann an cháipéis seo in ionad dréachtcháipéisíochta a cuireadh ar fáil cheana féin agus in ionad treoirlínte eile atá as dáta (ó 2025 ar aghaidh) a chuir an EPA ar fáil agus a úsáidtear don TMTT 2018
- Measúnacht Tionchair Timpeallachta ar Thionscadail ón gCoimisiún Eorpach (CE), Treoir maidir le Tuarascáil ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta a ullmhú (2017)
- Treoirlínte Bhonneagar Iompair Éireann (BIÉ, ainm oibríochta an Údaráis um Bóithre Náisiúnta) maidir le nósanna imeachta um measúnú agus cóireáil geolaíochta, hidreolaíochta agus hidrigeolaíochta le haghaidh Scéimeanna Bóthair Náisiúnta (NRA, 2008a), dá dtagraítear mar Threoirlínte BIÉ laistigh den

chaibidil seo – Is í Treoir 2008 an treoir is ábhartha fós ó BIÉ ó dháta an TMTT nuashonraithe seo ar aghaidh

- Measúnacht Tionchair Comhshaoil TII ar Scéimeanna Bóithre Náisiúnta - Treoir Phraiticiúil (TII, 2008) – Is í treoir 2008 an treoir is ábhartha fós ó BIÉ ó dháta an TMTT nuashonraithe seo ar aghaidh
- Institiúid Geolaithe na hÉireann (IGÉ) Treoirlínte maidir le Caibidlí ar Ithreacha, Geolaíocht agus Hidrigeolaíocht de RTTanna a Ullmhú (IGÉ, 2013) – Is í treoir 2013 an treoir is ábhartha fós ó IGÉ ó dháta an TMTT nuashonraithe seo ar aghaidh

9.2.3 Limistéar Staidéir

Síneann limistéar staidéir na n-ithreacha agus geolaíocht 250m níos faide ná Teorainn na Measúnachta (tailte a theastaíonn chun an N6 GCRR atá beartaithe a thógáil agus / nó a oibriú chomh maith le méideanna na dtailte a áirítear laistigh den teorainn phleanála don fhorbairt atá beartaithe ag Ráschúrsa na Gaillimhe). Tá sé sin i gcomhréir le Treoirlínte BIÉ (NRA, 2008a). Nuair is iomchuí, cuireadh síneadh leis an limistéar staidéir chun go n-áireofar gnéithe geolaíochta in aice láimhe a bhféadfadh tionchar a bheith ag tógáil agus ag oibriú an Tionscadail atá beartaithe orthu. Léirítear limistéar staidéir na n-ithreacha agus geolaíochta i bhFíoracha 9.1.001 go 9.9.002.

9.2.4 Bailiú Sonraí Bonnlíne

9.2.4.1 Réamhrá

D'fhonn tionchar féideartha thógáil agus oibriú an Tionscadail atá beartaithe a aithint agus a chainníochtú, is gá ar dtús staidéar mionsonraithe a dhéanamh ar an timpeallacht geolaíochta (bonnlíne) atá ann cheana feadh bhealach an Tionscadail atá beartaithe. Leis sin caithfear faisnéis réigiúnach agus áitiúil atá ar fáil a bhailiú agus a mheas mar aon le tuilleadh sonraí a bhaineann go sonrach leis an láthair a fhaightear ó réamhshuirbhéanna agus ó imscrúduithe talún idir chinn stairiúla agus choimisiúnaithe.

Tá an fhaisnéis a chuirtear i láthair sa chaibidil seo bunaithe ar fhaisnéis a fuarthas ó dhá phríomhbhailiúchán sonraí:

- Taighde deisce bonnlíne réigiúnach agus áitiúil ó:
 - Faisnéis ón Staidéar Deisce
 - Imscrúduithe Stairiúla Talún
 - Comhairliúcháin
- Faisnéis a bhaineann go sonrach leis an tionscadal ón méid seo a leanas:
 - Imscrúduithe Talún
 - Suirbhéanna Allamuigh agus Réamhshuirbhéanna

Rinneadh athbhreithniú ar na foinsí ábhartha atá ar fáil go poiblí mar chuid den mheasúnú ar ithreacha agus geolaíocht don TMTT nuashonraithe seo. Cuireadh athruithe nó breiseanna ó TMTT 2018, a tugadh faoi deara le linn athbhreithniú ar fhaisnéis atá ar fáil go poiblí, san áireamh leis an measúnú bonnlíne nuashonraithe seo.

9.2.4.2 Taighde deisce bonnlíne réigiúnach agus áitiúil

Faisnéis ón Staidéar Deisce

Rinneadh athbhreithniú ar na foinsí faisnéise seo a leanas, mar a léirítear i Tábla 9.1¹ chun measúnú a dhéanamh ar an timpeallacht ithreacha agus geolaíochta gar don Tionscadal. Airítear leis an athbhreithniú

¹ Rinneadh an t-athbhreithniú is déanaí ar na foinsí faisnéise go léir atá ar fáil i mí Dheireadh Fómhair 2024

seo athbhreithniú ar aon athruithe ó TMTT 2018 agus úsáideadh an fhaisnéis is déanaí dá bhfuil ar fáil don TMTT nuashonraithe seo.

Tábla 9.1 Tacair shonraí atá ar fáil go poiblí

Foinse	Ainm	Description
Tacair shonraí atá ar fáil go poiblí		
Tailte Éireann (TÉ) ²	Léarscóileanna reatha agus stairiúla suirbhé ireachta ordanóis	Léarscóileanna reatha agus stairiúla suirbhé ireachta ordanóis arna gcur le chéile ag TÉ
Google	Aer-ghrianghrafadóireacht	Cuirtear aeríomhónna reatha agus stairiúla ar fáil le Google (lena n-áirítear íomhónna a cuireadh ar fáil ó 2018 i leith)
	Topagrafaíocht	Topagrafaíocht ó thraschriosanna in Google Earth
Bing	Aer-ghrianghrafadóireacht	Cuirtear aeríomhónna reatha agus stairiúla ar fáil le Bing (lena n-áirítear íomhónna a cuireadh ar fáil ó 2018 i leith)
Teagasc	Sonraí Ithreacha Teagasc	Rangú agus cur síos ithreacha dromchla
Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (SGÉ)	Rangú Teagasc	Léarscóileanna geolaíochta de limistéar an lóithreáin a chuir SGÉ le chéile agus atá ar fáil ar líne ar amharcóir léarscóil SGÉ
	Léarscóiliú Cheathartha	
	Léarscóiliú Buncharraige	
	Bunachar sonraí Carst	
	Geology of Galway Bay scale 1:100,000 Bedrock Geology Map Series, Bileog 14, Cuan na Gaillimhe	Léarscóil gheolaíoch (1:100,000) de cheantar Chuan na Gaillimhe
	Geolaíocht Chuan na Gaillimhe: A geological description to accompany the Bedrock Geology 1: 100,000 Sraith Léarscóil Scála, Bileog 14, Cuan na Gaillimhe	Tuarascóil i scríbhinn ina ndéantar doiciméadú ar gheolaíocht Chuan na Gaillimhe
An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA)	Cumhdach Talún CORINE 20183	Tá na tacair sonraí seo bunaithe ar léirmhíniú ar íomhónna satailíte agus sonraí veicteora náisiúnta in-situ
	Léarscóil Gréasáin Aibhneacha	
	Bunachair sonraí Cheadúnas agus Chead EPA	Faisnéis ar aon cheadúnais agus Cheadanna EPA IE/IPC sa limistéar
An tSeirbhís Póirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra	Limistéir faoi Chosaint Speisialta (SPA), Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta (SAC), Limistéir Oidhreacht Náidúrtha (NHA) agus Limistéir Oidhreacht Náisiúnta atá beartaithe (pNHA)	Tugtar faisnéis ar lóithreáin faoi chosaint sa tacar sonraí seo
An Roinn Tithíocht, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht	Amharcóir Timpeallachta Stairiúla	Tugtar faisnéis leis ar Shuirbhé Seandálaíochta na hÉireann agus ar thaifid Fhardal Náisiúnta na hOidhreacht Ailtireachta
Oifig na nOibreacha Poiblí	Sonraí airde LiDAR	Sonraí Topagrafacha arna gcoimisiúnú ag Oifig na nOibreacha Poiblí. Ar fáil ar amharcóir léarscóil SGÉ ar líne

² In 2023, rinneadh Suirbhéireacht Ordanáis Éireann cónasc le hÚdarás Clárúcháin Maoine na hÉireann agus an Oifig Luachála chun Tailte Éireann a chruthú, comhlacht stáit faoin Roinn Tithíocht, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht.

³ Rinne measúnú ar thacar sonraí Chumhdach Talún CORINE don bhliain thagartha 2018 le haghaidh an TMTT nuashonraithe seo, a chuirfear in ionad tacar sonraí don bhliain thagartha 2012 ar a ndearnadh measúnú cheana féin mar chuid den aighneacht TMTT 2018.

Sa bhreis ar an bhfaisnéis phoiblí a úsáideadh chun an measúnú staidéir deisce ar an limistéir staidéir a chur le chéile, rinneadh measúnú ar fhoinsí eile faisnéise, lena n-áirítear:

- Aerfótagrafaíocht (2012 agus 2016) den limistéar staidéir, arna forlíonadh le suirbhé ladrainn trasghearrthach in Aibreán 2016. Rinneadh comparáid idir na tacair shonraí seo agus aerfótagrafaíocht atá ar fáil go poiblí faoi láthair in 2024
- Flood, P. and Eising, J. (1987). The use of vertical band drains in the construction of the Galway Eastern Approach Road. Imeachtaí ón 9ú Comhdháil Eorpach ar Mheicníochtaí Ithreach agus Bun-Innealtóireacht, Baile Átha Cliath, Éire
- Gannon, M.J. (ní fios an bhliain) Droichead na gCúig Chéad thar an gCoirib, Páipéar arna chur faoi bhráid Innealtóirí Éireann
- Torthaí ó shuirbhéanna allamuigh carst a tuairiscíodh i dtuarascáil charst i mí Meitheamh 2016 (a nuashonraíodh i mí Iúil 2024 le haghaidh an TMTT nuashonraithe seo), Aguisín A.10.2
- Tuarascálacha ar shrianta ó Scéim Sheachbhóthar Chathair na Gaillimhe an N6 roimhe sin (GCOB 2006). Tá na tuarascálacha seo ábhartha fós maidir leis an measúnú nuashonraithe seo ar ithreacha agus geolaíocht faoi mar a bhí sa TMTT 2018:
 - Tuarascáil ón Staidéar Sriantha chuig Bealach Isteach Thiar Sheachbhóthar Chathair na Gaillimhe an R336 2000
 - Tuarascáil ó Staidéar Sriantha Sheachbhóthar Chathair na Gaillimhe an N6 (2000)
 - Tuarascáil Roghnú Bealaigh Nasc Bhealach chuig Bealach Isteach Thiar an R336 Sheachbhóthar Chathair na Gaillimhe an N6 (2001)
 - Tuarascáil Roghnú Bealaigh Oirthear Sheachbhóthar Chathair na Gaillimhe an N6 (2001)
 - Ráiteas Tionchair Timpeallachta Sheachbhóthar Chathair na Gaillimhe an N6 Imleabhar 2 (2006)

Imscrúduithe Stairiúla Talún

Mar chuid den TMTT nuashonraithe seo, fuarthas tuarascálacha imscrúdaithe talún atá i seilbh an SGÉ maidir leis an limistéar staidéir. Tá na himscrúduithe stairiúla talún atá ar fáil laistigh den limistéar staidéir tríd an SGÉ fós mar an gcéanna ó TMTT 2018. Is iad seo a leanas na sonraí maidir le himscrúduithe stairiúla talún a fuarthas mar chuid den chaibidil nuashonraithe seo:

- Bóthar Bhealach Isteach Thoir Chomhairle Contae na Gaillimhe an R1340 (N6) (An Baile Bán – Dabhach Uisce), 1993
- R1365 Thos. Garland and Partners Digital Limited, Eastát Tionsclaíoch na Gaillimhe, 1983
- R3176 Dermot Rooney and Associates, Páirc Ghnó I.D.A, An Daingean, Gaillimh, 1997
- R5906 Irish Linen Proposed Irish Linen Factory, Rathún, Gaillimh, 2005
- R6136 Forbairt Chónaithe Chomhairle Contae na Gaillimhe, Bóthar Áth Cinn, Gaillimh, 2006
- R6898 Forbairt Bloc Oifigí um Theicneolaíocht Stoirme, An Daingean, Gaillimh, 2006

Ina theannta sin, fuarthas tuarascálacha imscrúdaithe talún a cuireadh ar fáil laistigh den limistéar staidéir, atá ábhartha fós don TMTT nuashonraithe seo agus áirítear iad seo a leanas leo:

- SSE Renewables Ireland, Páirc Ghaoithe na Gaillimhe 110kV Trasbhealach Abhainn na Gaillimhe, Mionlach, Gaillimh, 2013
- Réamhscrúdú Talún Sheachbhóthar Chathair na Gaillimhe Chomhairle Contae na Gaillimhe, 2006

Comhairliúcháin

Chuathas i mbun comhairle leis na comhlachtaí ábhartha, lena n-áirítear comhairliúchán breise mar chuid den TMTT nuashonraithe seo, mar a shonraítear thíos. Rinneadh athbhreithniú le linn an chomhairliúcháin seo ar an bhfaisnéis a chuir na comhlachtaí ábhartha ar fáil go poiblí, mar a shonraítear i Tábla 9.1, lena n-áirítear:

- Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (SGÉ)
- An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta⁴
- Aonad Taiscéalaíochta agus Mianadóireachta na Roinne Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide⁴
- Teagasc
- Oifig na nOibreacha Poiblí
- Comhairle Chontae na Gaillimhe
- Comhairle Cathrach na Gaillimhe
- An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA)
- Úinéirí talún

Mar chuid den TMTT nuashonraithe seo, chuathas i gcomhairle leis an SGÉ maidir leis na Limistéir Oidhreachta Geolaíochta, mar a thuairiscítear i gCuid 9.3.10. Chuathas i gcomhairle le Comhairle Cathrach na Gaillimhe agus Comhairle Contae na Gaillimhe maidir le láithreáin stairiúla líonadh talún agus áiseanna ceadaithe (cairéil ghníomhacha) laistigh den limistéar staidéir.

Tá comhairliúchán leis na comhlachtaí ábhartha seo, mar aon le speisialtóirí eile ar fhoireann an tionscadail, ag dul ar aghaidh ó 2014 go 2025 i leith.

9.2.4.3 Faisnéis a bhaineann go sonrach leis an Tionscadal

Fuarthas sonraí a bhaineann go sonrach leis an láithreán ó na foinsí seo a leanas:

- Imscrúduithe Stairiúla Talún (tá cuntas ar shleachta ón mbailiú sonraí bonnlíne i gCuid 9.2.4.2)
- Imscrúduithe Talún a bhaineann go sonrach leis an Tionscadal, mar a shonraítear thíos
- Suirbhéanna Allamuigh agus Réamhshuirbhéanna, lena n-áirítear suirbhéanna breise a rinneadh in 2024 mar chuid den TMTT nuashonraithe seo

Áirítear le scóip na n-imscrúduithe talún laistigh den limistéar staidéir:

- Tollphoill chumhdaigh agus tarathraithe
- Lár-thollphoill rothlaigh
- Poill thrialacha
- Samplaí fuinneoige⁵
- Suirbhéanna geolaíochta
- Monatóireacht ar leibhéal an screamhuisce

⁴ Tabhair faoi deara gur athraíodh ainmneacha na ranna le linn an mheasúnaithe seo ó TMTT 2018 agus d'fhéadfadh an comhairliúchán a bheith ag tagairt d'ainm atá curtha in ionad ainm eile roimhe sin. Tugtar na hainmneacha dá dtagraíonn na ranna seo faoi láthair.

⁵ Úsáidtear sampla fuinneoige chun poill tóraíochta éadoimhne a tholladh, suas le 5 m BGL de ghnáth ag brath ar an gcineál ithreach, chun samplaí ithreach a fháil le haghaidh measúnú.

- Tástáil gheoiteicniúil agus tástáil chomhshaoil ar shamplaí ithreach agus screamhuisce

Imscrúduithe Talún Coimisiúnaithe don N6 GCRR atá Beartaithe

Coimisiúnaíodh réamhimscrúduithe talún (GI) chun bonn eolais a chur faoi dhearadh agus meastóireacht timpeallachta an N6 GCRR atá beartaithe agus is mar seo a leanas atá na sonraí:

- N6 GCTP Céim II Imscrúdú Talún Conradh I, Samhain 2015
- N6 GCTP Céim III Imscrúdú Talún Conradh I, Aibreán 2016
- N6 GCTP Céim III Imscrúdú Talún Conradh II, Nollaig 2015
- N6 GCTP Céim III Imscrúdú Talún Conradh III, Nollaig 2016

Tá tuarascálacha fíorasacha na n-imscrúduithe talún le haghaidh gach ceann de na himscrúduithe talún seo san áireamh in Aguisín A.9.1a, A.9.1b and A.9.1c. Cuirtear achoimre den imscrúdú talún a bhaineann go sonrach leis an tionscadal le haghaidh an N6 GCRR atá beartaithe ar fáil freisin i Tábla 9.2. Léirítear láithreacha an imscrúdaithe talún i bhFíoracha 9.8.001 go 9.8.012, 9.9.001 agus 9.9.002.

Tábla 9.2 Achoimre ar na himscrúduithe Talún atá sonrach don Tionscadal le haghaidh an N6 GCRR atá beartaithe

Imscrúdú Talún atá Sonrach don Tionscadal						
Gníomhaíocht Imscrúduithe Talún	Aonad	Céim 1 C1	Céim 2 C1	Céim 3 C1	Céim 3 C2	Céim 3 C3
Tollphoill Bhuailte Cábla	Líonra Draenála	-	-	29	-	1
Poill Rothlacha	Líonra Draenála	2	4	40	5	3
Poill Bhuailte Rothlacha	Líonra Draenála	-	5	-	-	1
Poill Thrialacha	Líonra Draenála	-	-	38	-	4
Tástáil ar Pholl Súite	Líonra Draenála	-	-	2	-	17
Samplaí Fuinneoige	Líonra Draenála	-	-	4	-	
Il-anailís ar Bharr Tonnta	m	1726	-	-	-	
Athraonadh Seismeach	m	1726	1285	8496	-	2175
Suirbhé Friotachais 2T	m	-	973	6027	-	2175
Tomagrafaíocht Friotachais Leictirigh	m	-	-	-	1897	
Mhicreadhomhantarraingthe	stóisiúin	-	-	-	118	

Imscrúduithe Talún Coimisiúnaithe do Stáblaí Ráschúrsa na Gaillimhe

Rinneadh imscrúdú talún atá sonrach don láithreán maidir leis an bhforbairt atá beartaithe ar chuir Ráschúrsa na Gaillimhe isteach air, (is iad sin na stáblaí sealadacha agus buana agus oibreacha coimhdeacha eile) atá mar chuid den Tionscadal a ndearna breithniú agus measúnú ina leith chun críocha na Measúnachta Tionchair Timpeallachta agus Measúnachta Cuí, chun bonn eolais a chur faoin measúnú sin agus cuimsítear leis an méid a leanas:

- 11 Pholl thrialacha
- 7 dTóireadóir Dinimiciúla

- 2 Thollphoill Bhualite Cábla
- 3 Thobar thrialacha
- Suirbhé Geoifisiceach, lena n-áirítear naoi gcinn (9) Líní Tomagrafaíochta Friotachais Leictrigh (2257m) agus 17 bpróifil athraonta Sheismigh (1009m)
- Tástáil gaolmhar in situ agus saotharlainne geochomhshaoil agus geoiteicniúla

Cuireadh na sonraí atá ar fáil ón imscrúdú láithreáin sin san áireamh sa mheasúnú seo. Tá tuarascálacha fíorasacha an imscrúdaithe talún le haghaidh an imscrúduithe seo ar fáil in Aguisín A.9.1d.

Réamhshuirbhéanna

Rinneadh réamhshuirbhéanna fad is a bhí an t-imscrúdú talún a scópáil i mí Mheán Fómhair agus i mí Dheireadh Fómhair 2015 agus fad is a bhí an obair allamuigh ar an imscrúdú talún á dhéanamh ó Eanáir go Bealtaine 2016 agus i mí na Nollag 2016. Rinneadh réamhshuirbhéanna in mí Iúil 2024 chun bonn eolais a chur faoin TMTT nuashonraithe seo agus chun athrú ar bith ar an timpeallacht ghlactha a aithint. Féach freisin Caibidil 10, Hidrigeolaíocht le haghaidh tuairisc ar shuirbhéanna allamuigh carst⁶.

9.2.4.4 Teorainneacha Teicniúla

Áirítear leis na sonraí atá sa mheasúnú geolaíochta sonraí atá ann cheana ó imscrúduithe a rinneadh roimhe seo sa réigiún mar aon le suirbhéanna allamuigh tiomnaithe agus réamhshuirbhéanna arna gcoimisiúnú le haghaidh Tionscadail. Cuirtear tacar sonraí cuimsitheach geolaíochta ar fud an Tionscadail ar fáil leis na sonraí a bailíodh.

Tugtar leis na pointí sonraí sin faisnéis fhiúntach maidir leis na hithreacha agus an timpeallacht geolaíochta ag príomhláithreacha. Idir gach pointe, déantar measúnú ar na sonraí trí léirmhíniú coimeádach. Cé go mbíonn éagsúlacht idir ithreacha agus geolaíocht, roghnaíodh na láithreacha taiscéalaíochta tar éis an bailiú sonraí bonnlíne cuimsitheach a chur i gcrích. Rinneadh an t-athbhreithniú trí staidéar a dhéanamh ar léarscáileanna geolaíochta áitiúla, ar aerfótagrafaíocht, ar imscrúduithe stairiúla talún agus trí réamhshuirbhéanna láithreáin a dhéanamh chun tuiscint a thabhairt ar ithreacha agus geolaíocht. Roghnaíodh suíomh agus spásáil na láithreacha taiscéalaíochta chun tuiscint a fháil ar riocht na talún. Bhíothas in ann comparáid mhaith a dhéanamh idir torthaí na n-imscrúduithe talún i bhformhór na gcásanna agus taighde deisce an bhailiúcháin sonraí bonnlíne. I gcás nárbh fhéidir comparáid a dhéanamh, tugadh faoi imscrúdú talún, ba iad seo na suíomhanna:

- Limistéir mhóna, tugadh faoi shamplaí fuinneoige breise chun fairsinge na móna a dhéanamh amach
- Cóngarach d'Abhainn na Gaillimhe, chun an t-aistriú ó eibhear go haolchloch a dhéanamh amach mar aon leis an méid carst
- Mionlach, le haghaidh Tollán Leacaigh chun ceann carraige agus méid an líonta phailéa-charst a fháil amach i ngeall ar ghné gleanna fholaithe, gan choinne ar thángthas uirthi
- Cnoc Mhaoil Drise, chun imscrúdú a dhéanamh ar an maoschlár i ngeall ar riochtaí screamhuisce gan choinne ar thángthas orthu (tagair do Chaibidil 10, Hidrigeolaíocht)

Bunaithe ar inchomparáideacht an imscrúdaithe talún agus an bhailiúcháin sonraí bonnlíne meastar gur leor an fhaisnéis chun an measúnú ar ithreacha agus geolaíocht a chur i gcrích.

⁶ Is ionann carst agus tír-raon sainiúil a fhabhraíonn tríd an mbuncharraig a thuaslagadh agus trí dhraenáil éifeachtach faoi thalamh a fhorbairt. Áirítear leis na gnéithe tíre speisialta poill slogaíde, gleannnta tirime, pábhálacha, córas uaimhe agus toibreacha gaolmhara (Waltham *et al.* 2005)

9.2.5 An Mhodheolaíocht Measúnachta

Tar éis méid agus cineál an Tionscadail a shainiú, déantar meastóireacht ar na tionchair shuntasacha⁷ a d’fhéadfadh a bheith ar na timpeallachtaí ithreacha agus geolaíochta. Aithnítear bearta maolaithe chun aon drochthionchar suntasach a mhaolú, nuair is féidir.

Rinneadh nuashonrú ar an modheolaíocht measúnachta mar chuid den chaibidil nuashonraithe seo ó TMTT 2018 chun na hathruithe sna Treoirlínte EPA (EPA, 2022) a chur san áireamh, mar a phléitear i gCuid 9.2.2.

Tá an mhodheolaíocht meastóireachta seo i gcomhréir leis an treoir a leagtar amach sna Treoirlínte EPA (EPA, 2022) agus i gCuid 5.4 de Threoirlínte BIÉ (NRA, 2008A). I gcomhréir le Treoirlínte BIÉ (NRA, 2008a), ní mór gach éifeacht a d’fhéadfadh a bheith ag an Tionscadal a aithint agus a mheasúnú. Leagtar amach tuairiscí ar na héifeachtaí a bheidh le cur san áireamh mar chuid den mhodheolaíocht measúnachta i dTábla 3.4 de Threoirlínte EPA (EPA, 2022), atá atáirgthe i Tábla 9.3 thíos (ar a ndearnadh nuashonrú ó TMTT 2018 i gcomhréir le treoirlínte reatha an EPA).

Tábla 9.3 Cur síos ar Éifeachtaí (Tábla 3.4 de Threoirlínte EPA (EPA, 2022))

Ríocht	Rangú:	Description
Caighdeán na nÉifeachtaí	Éifeachtaí Dearfacha	Athrú a chuireann cáilíocht na timpeallachta chun feabhais
	Éifeachtaí Neodracha	Gan éifeachtaí nó éifeachtaí do-airithe, laistigh de ghnáth-theorainneacha na héagsúlachta nó laistigh den lamháil earráide tuartha
	Éifeachtaí Diúltacha/Díobhálacha	Athrú a íslíonn cáilíocht an chomhshaoil
Suntasacht na nÉifeachtaí	Do-bhraite	Éifeacht is féidir a thomhas ach nach mbaineann iarmhairtí suntasacha léi
	Gan tábhacht	Éifeacht a dhéanann athruithe suntasacha ar shaintréithe na timpeallachta ach nach mbíonn iarmhairtí suntasacha aige
	Éifeachtaí Beaga	Éifeacht a dhéanann athruithe suntasacha ar nádúr na timpeallachta ach gan tionchar a imirt ar a íogaireacht
	Éifeachtaí Measartha	Éifeacht lena n-athraítear saintréith na timpeallachta ar bhealach atá ag teacht le treochtaí bonnlíne reatha agus le cinn atá ag teacht chun cinn
	Éifeachtaí Suntasacha	Éifeacht lena n-athraítear gné íogair den timpeallacht mar gheall ar a carachtar, a méid, a fad nó a déine
	An-Suntasach	Éifeacht a athraíonn, mar gheall ar a carachtar, méid, fad nó dlús, gné leochaileach den timpeallacht
	Éifeachtaí Troma	Tionchar a scriosann tréithe íogaire
Méid agus Comhthéacs na nÉifeachtaí	Méid	Déan cur síos ar mhéid an limistéir, líon na láithreán, agus an méid den daonra a raibh tionchar ag éifeachta orthu
	Comhthéacs	Déan cur síos ar cibé an gcloífidh méid, fad ama, nó minicíocht nó an mbeidh siad i gcodarsnacht le coinníollacha bunaithe (bonnlíne)
Dóchúlacht na nÉifeachtaí	Éifeachtaí Dealraitheacha	Na héifeachtaí a bhfuiltear in ann a bheith ag súil go réasúnta a tharlóidh mar gheall ar an tionscadal beartaithe má chuirtear gach beart maolaithe i bhfeidhm i gceart
	Éifeachtaí Neamhdhealraitheacha	Na héifeachtaí a bhfuiltear in ann a bheith ag súil go réasúnta nach dtarlóidh mar gheall ar an tionscadal beartaithe má chuirtear gach beart maolaithe i bhfeidhm i gceart

⁷ Úsáidtear an téarma ‘éifeachtaí’ i dTreoirlínte an EPA (2022). Úsáidtear an téarma ‘tionchair’ i dTreoirlínte BIÉ (NRA, 2008). Seachas tagairt dhíreach a dhéanamh do Threoirlínte BIÉ, úsáidfean an téarma ‘éifeachtaí’ sa chaibidil seo agus tagairt á déanamh do thógáil agus/nó éifeachtaí oibriochta ar ithreacha agus geolaíocht.

Riocht	Rangú:	Description
Fad agus Minicíocht na nÉifeachtaí	Éifeachtaí Móimintiúla	Éifeachtaí a mhaireann idir soicindí go dtí nóiméid
	Éifeachtaí Gairide	Éifeachtaí a mhaireann níos lú ná lá amháin
	Éifeachtaí Sealadacha	Éifeachtaí a mhaireann níos lú ná bliain
	Éifeachtaí Gearrthéarmacha	Éifeachtaí a mhaireann idir bliain agus seacht mbliana
	Éifeachtaí Meántéarmacha	Éifeachtaí a mhaireann idir seacht agus cúig bliana déag
	Éifeachtaí Fadtéarmacha	Éifeachtaí a mhaireann idir cúig bliana déag agus trí scór bliain
	Éifeachtaí Buana	Éifeachtaí a mhaireann os cionn trí scór bliain
	Éifeachtaí Inchúlaithe	Éifeachtaí ar féidir iad a chealú, mar shampla trí leigheasachán nó athchóiriú
	Minicíocht na nÉifeachtaí	Cur síos a dhéanamh ar chomh minic is a tharlóidh an éifeacht (uair amháin, go hannamh, anois is arís, go minic, de shíor – nó gach uair an chloig, go laethúil, go seachtainiúil, go míosúil, go bliantúil)
Cineálacha Éifeachtaí	Éifeachtaí Indíreacha	Éifeachtaí ar an timpeallacht, ní mar thoradh díreach ar an tionscadal, a dhéantar go minic ar shiúl ó láthair an tionscadail nó mar gheall ar chosán casta
	Éifeachtaí Carnacha	Go leor éifeachtaí beaga nó suntasacha a chur leis, lena n-áirítear éifeacht ar thionscadail eile, chun éifeachtaí níos fadtéarmaí agus níos suntasaí a fhorbairt
	‘Éifeachtaí Gan Dada a Dhéanamh’	An timpeallacht mar a bheadh sé sa todhchaí i gcás nach gcuirfí an tionscadal faoi chaibidil i gcrích
	Éifeachtaí ‘An cás is measa’	Na héifeachtaí a eascraíonn ó thionscadal i gcás go dteipeann go substaintiúil ar bhearta maolaithe
	Éifeachtaí Dochinntithe	Ní féidir cur síos a dhéanamh ar iarmhairtí iomlána de bharr athrú ar an gcomhshaoil
	Éifeachtaí Dochúlaithe	Nuair a chailltear go buan carachtar, sainiúlacht, éagsúlacht nó cumas atáirgthe timpeallachta
	Éifeachtaí Iarmharacha	An méid athrú timpeallachta a tharlóidh tar éis do na bearta maolaithe atá beartaithe a bheith curtha i bhfeidhm
	Éifeachtaí Sineirgisteacha	Nuair atá an éifeacht iarmharach níos suntasaí ná suim a cuid comhábhar

Rinneadh cinneadh ar shuntasacht na n-éifeachtaí, mar a shonraítear i dTreoirilíní EPA (EPA, 2022) agus a léirítear i Tábla 9.3 thuas, trí chéimeanna idirmheánacha i gcomhréir le Cuid 5.4.3 de Threoirilíní BIÉ (NRA, 2008a), agus Aguisín C de Threoirilíní IGI (IGI, 2013). Tá cuntas ar na critéir rátála maidir le tábhacht na ngnéithe geolaíochta laistigh den limistéar staidéir a mheasúnú ar fáil i Tábla 9.4 (ar a ndearnadh nuashonrú ó TMTT 2018 i gcomhréir le treoirilíní reatha EPA) agus leagtar amach na critéir rátála maidir le méid na dtionchar a chainníochtú i Tábla 9.5 (gan athrú ó TMTT 2018). Tá rátáil maidir leis na héifeachtaí comhshaoil féideartha ar an timpeallacht ithreacha agus geolaíochta bunaithe ar an maitrís a léirítear i Tábla 9.6 (gan athrú ó TMTT 2018) thíos ina gcuirtear san áireamh an tábhacht a bhaineann le tréith agus méid éifeachtaí comhshaoil féideartha an Tionscadail ar na tréithe sin. Tá feidhm leis na critéir maidir le héifeachtaí féideartha le linn na gcéimeanna tógála agus oibríochta araon.

Tábla 9.4 Critéir maidir le tábhacht na ngnéithe geolaíochta sainaitheanta a rátáil (Tábla C2 (IGI, 2013) agus Bosca 4.1 (NRA, 2008a))

Tábhacht	Critéar	Gnáthshampla
An-Ard	Tá cáilíocht ard, suntasacht ard, nó luach ard ag an tréith ar scóla réigiúnach nó náisiúnta. Tá tábhacht le méid truaillithe na hithreach ar scóla náisiúnta nó réigiúnach. Tá tábhacht leis an méid móna agus / nó ithir orgánach bhog atá faoin mbealach ar scóla náisiúnta nó réigiúnach.	An ghné geolaíochta neamhchoitianta ar scóla réigiúnach nó náisiúnta (LON) Cairéal nó poll mór reatha Acmhainn mianraí in-eastóscach atá cruthaithe ar bhonn eacnamaíoch
Ard	Tá cáilíocht ard, suntasacht ard, nó luach ard ag an tréith ar scóla áitiúil. Tá tábhacht le méid truaillithe na hithreach ar scóla áitiúil. Tá tábhacht leis an méid móna agus / nó ithir orgánach bhog atá faoin mbealach ar scóla áitiúil.	Ithir thruaillithe ar an lóithreón le húsáid throm tionsclaíoch roimhe seo Lóithreón mór líonta talún le déanaí le haghaidh fuíollábhair measctha Gné gheolaíochta d'ardchaighdeán ar scóla áitiúil (Lóithreón Geolaíochta Contae) Draenáilte go maith agus / nó ithreacha ardtorthúlachta
Meanleibhéal	Tá cáilíocht mheánach, suntasacht mheánach nó luach meánach ag an tréith ar scóla áitiúil. Tá tábhacht mheasartha le méid truaillithe na hithreach ar scóla áitiúil. Tá an méid móna agus / nó ithir orgánach bhog atá faoin mbealach measartha ar scóla áitiúil.	Ithir thruaillithe ar an lóithreón le húsáid éadrom tionsclaíoch roimhe seo Lóithreón beag líonta talún le déanaí le haghaidh fuíollábhair measctha Draenáilte go measartha agus / nó ithreacha torthúlachta measartha Cairéal nó poll beag reatha
Íseal	Tá cáilíocht íseal, suntasacht íseal nó luach íseal ag an tréith ar scóla áitiúil. Níl méid truaillithe na hithreach ach beag ar scóla áitiúil. Tá an méid móna agus / nó ithir orgánach bhog atá faoin mbealach beag ar scóla áitiúil*.	Lóithreón mór stairiúil agus / nó úrnua le haghaidh fuíollábhair tógála agus scartóla Lóithreón beag líonadh talún stairiúil agus / nó úrnua le haghaidh fuíollábhair tógála agus scartóla Draenáilte go dona agus / nó ithreacha torthúlachta íseal. Acmhainn mianraí in-eastóscach ar bhonn neamheacnamaíoch

Nóta: * i gcoibhneas le líon iomlán na hithreacha támh arna diúscairt agus/nó aighfadh

Tábla 9.5 Critéir maidir le Suntasacht agus Méid Éifeachtaí na hithreach agus na Geolaíochta a Rátáil ag Céim MTT (Tábla C4 (IGI, 2013) agus Bosca 5.1 (NRA, 2008a))

Méid an Tionchair	Critéar	Gnáthshamplaí
Drochthionchar Mór	Cailltear aitreabúid mar thoradh air	Cailltear cuid mhór de chúltaisí cairéil nó poill don todhchaí Cailltear cuid mhór d'ithreacha ardtorthúlachta áitiúla nach féidir a fhóil ar ais Cuirtear deireadh leis an ngné oidhreacht geolaíochta ina hiomlán Gá leis an lóithreón dramhaíola iomlán a thochailt / réiteach arís Ceanglas tochair a dhéanamh agus cuid mhór móna, ithreacha orgánacha agus / nó ithreacha boga mianraí faoin aillí nua a ionadú
Drochthionchar Measartha	Tionchar ar shlóine na haitreabúide nó cuid d'aitreabúid dá bharr	Cailltear cuid mheasartha de chúltaisí cairéil nó poill don todhchaí

Méid an Tionchair	Critéar	Gnáthshamplaí
		Cuirtear deireadh le cuid den ghné oidhreacht geolaíochta Cailltear cuid mheasartha d'ithreacha ardtorthúlachta óitiúla nach féidir a fhóil ar ais Gá le cuid mhór den lóithreón dramhaíola a thochailt / réiteach arís Ceanglas tochailt a dhéanamh agus cuid mheasartha móna, ithreacha orgánacha agus / nó ithreacha boga mianraí faoin ailíniú a ionadú
Drochthionchar beag	Tionchar beag ar shlóine na haitreabúide nó cailltear cuid bheag den aitreabúid	Cailltear cuid bheag de chúltaisí cairéil nó poill don todhchaí Baintear cuid bheag den ghné oidhreacht geolaíochta Caillfear cuid bheag d'ithreacha ardtorthúlachta óitiúla agus/nó cuid mhór d'ithreacha torthúlachta íseal óitiúil nach féidir a fhóil ar ais Gá le cuid bheag den lóithreón dramhaíola a thochailt / réiteach arís Gá le cuid bheag d'ithreacha móna, orgánacha agus/nó ithreacha boga mianraí faoin ailíniú a thochailt agus a ionadú
Diomaibhseach	Tionchar ar an aitreabúid dá bharr ach níl sé chomh mór is go mbeadh aon tionchar aige ar úsáid nó ar shlóine	Gan aon athruithe intomhaiste ar aitreabúidí
Tairbhe Bheag	Feabhas beag ar chóilíocht na haitreabúide dá bharr	Feabhas beag ar an ngné oidhreacht geolaíochta
Tairbhe Mheasartha	Feabhas measartha ar chóilíocht na haitreabúide dá bharr	Feabhas measartha ar an ngné oidhreacht geolaíochta
Tairbhe Ollmhór	Feabhas ollmhór ar chóilíocht na haitreabúide dá bharr	Feabhas ollmhór ar an ngné oidhreacht geolaíochta

Tábla 9.6 Rátáil na nÉifeachtaí Suntasacha Comhshaoil ag céim MTT (Tábla C6 (IGI, 2013) agus Bosca 5.4 (NRA, 2008a))

		Méid an Tionchair			
		Ní fiú trácht air	Díobhálach go beag	Drochthionchar Measartha	Neamhfhabhrach go Mór
Tábhacht na hAitreabúide	Rí-Ard	Do-airithe	Suntasach	Trom	Trom
	An-Ard	Do-airithe	Suntasach / Measartha	Mór / Suntasach	Trom
	Ard	Do-airithe	Measartha / Beagún	Suntasach / Measartha	Tromchúiseach / Suntasach
	Meánach	Do-airithe	Beag	Measartha	Suntasach
	Íseal	Do-airithe	Do-airithe	Beag	Beag / Measartha

An breithmheas a dhéanfar ar na héifeachtaí suntasacha a d'fhéadfadh a bheith ar ithreacha agus geolaíocht, cuirfear na topaicí sonracha seo a leanas san áireamh sa bhreithmheas sin de réir Threoirlínte EPA (EPA, 2022) agus Threoirlínte BIÉ (BIÉ, 2008a):

- Tionchar ar cháilíocht na bairistreach mar gheall ar ghníomhaíochtaí tochtailte – Is tionchar breise é seo a chuirtear san áireamh sa mheasúnú ithreacha agus geolaíochta ó TMTT 2018
- Ithreacha, fo-ithreacha, agus geolaíocht sholadach
- Riachtanais maidir le hithreacha, fo-ithreacha nó ábhar geolaíochta eile atá bog, éagobhsaí nó éilithe a chóireáil agus / nó a láimhseáil
- Riachtanais chun ithreacha, fo-ithreacha nó ábhar geolaíochta eile a thochailt, dhiúscairt agus/nó a aisghabháil, a d'fhéadfadh a bheith mí-oiriúnach lena n-athúsáid i dtógáil struchtúir chré nó a d'fhéadfadh sláinte an duine agus / nó an comhshaol a chur i mbaol
- Éifeacht chomhshaoil na n-oibreacha innealtóireachta ar ghnéithe carst, iontu nó os a gcionn (cuasa adhlactha oscailte / inlíonta, fána agus cobhsaí cosáin)
- Tionchar ar Gheolaíocht Eacnamaíoch (mianaigh, poill agus cairéil) atá á n-eastóscadh faoi láthair nó a d'fhéadfaí a fhorbairt sa todhchaí
- Oidhreacht Geolaíochta
- Riachtanais maidir le píleáil, tochtailt, agus tógáil tollán san ithir agus sa charraig (ina dteastaíonn briseadh carraigeacha agus / nó pléascadh carraigeacha) chun leibhéal dearaidh agus tógáil struchtúr nua a bhaint amach a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar struchtúir reatha nó ar bhonneagar in aice láimhe (torann agus creathadh, lonnaíocht agus éagobhsaíocht)
- Riachtanais maidir le hiompar agus gluaiseachtaí trucail ábhar eastósctha agus diúscairt ábhar dramhaíola (trácht, torann, agus creathadh)

Léirítear meastóireacht ar na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith ag an Tionscadal ar ithreacha agus ar geolaíocht le linn tógála agus oibríochta i gCuid 9.5.

Trí fhorbairt ar dhearadh an Tionscadail, áiríodh bearta sa dearadh chun éifeachtaí sonracha a laghdú nó a sheachaint nuair ab fhéidir. Tar éis measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí féideartha mar thoradh ar an dearadh, forbraíodh bearta maolaithe sonracha chun aon drochéifeachtaí suntasacha ar na hithreacha agus ar an ngeolaíocht a sheachaint, a chosc, a laghdú agus, más féidir, a leigheas. Cuireadh san áireamh freisin na nithe ábhartha a thagann chun cinn maidir le ithreacha agus geolaíocht tar éis TMTT 2018, Freagra IFB 2019 a chur isteach agus le linn na hÉisteachta ó Bhéal in 2020. Déantar cur síos orthu seo i gCuid 9.6 thíos. Is ionann na tionchair iarmharacha agus na tionchair dheiridh a bhíonn ann tar éis na bearta maolaithe a bheith leagtha síos agus déantar cur síos orthu i gCuid 9.7, agus go sonrach i Tábla 9.20 maidir leis Céim na Tógála agus i Tábla 9.21 maidir le Céim na hOibríochta.

9.3 An Timpeallacht Ghhlactha

9.3.1 Réamhrá

Déantar cur síos sa rannán seo ar na hithreacha agus ar an ngeolaíocht laistigh den limistéar staidéir. Cuirtear léargas ginearálta réigiúnach ar fáil i dtéarmaí geomoirfeolaíochta, topagrafaíochta, ithreacha agus geolaíocht sholadach an limistéir áitiúil agus ina dhiaidh sin tá fochodanna ina sainathnítear aicmiú thábhacht ghné na n-ithreacha talmhaíochta, na sil-leagain dhromchla, geolaíocht buncharraige, talamh bog agus éagobhsaí, talamh éilithe, gnéithe tuaslagtha carst, acmhainní mianraí agus tathagaithe, agus láithreáin oidhreacht geolaíochta laistigh den limistéar staidéir.

Nuair a bhí imscrúdú á dhéanamh ar thimpeallacht ghhlactha an limistéir staidéir, roinneadh an Tionscadal ina cheithre chuid, maidir leis an slabhraíocht feadh an N6 GCRR atá beartaithe, ionas go mbeadh sé níos éasca iad a léiriú agus mar gheall ar an méid faisnéise atá ar fáil. Ar mhaithe le comhsheasmhacht, cuirtear na fochodanna sin i bhfeidhm i gCaibidil 10, Hidrigeolaíocht. Is iad seo a leanas na ceithre chuid:

- Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500 (R336 go dtí Bóthar Mhaigh Cuilinn ar an N59)
- Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400 (Bóthar Mhaigh Cuilinn ar an N59 go dtí Abhainn na Gaillimhe)
- Cuid 3: Slabhraíocht 9+400 go 14+000 (Abhainn na Gaillimhe go dtí Bóthar Thuama an N83)
- Cuid 4: Slabhraíocht 14+000 go 17+500 (Bóthar Thuama an N83 go dtí an N6 atá ann cheana ag Cúil Each)

Pléitear na ceithre chuid seo i gCodanna 9.3.2 go Cuid 9.3.12.

Tá an cur síos ar an bhforbheathnú réigiúnach fo-roinnte agus pléitear é i dtéarmaí na limistéar thiar agus thoir, atá scartha ag Abhainn na Gaillimhe. Cumhdaíonn Cuid 1 agus 2 den limistéar staidéir an limistéar thiar agus cumhdaíonn an limistéar thoir Codanna 3 agus 4.

Léirítear an timpeallacht ghlactha i bhFíoracha 9.1.001 go 9.8.012.

I gCuid 9.3.12, léirítear samhail choincheapúil de láithreán i bhFíoracha 9.8.001 go 9.8.0012 agus déantar achoimre orthu i Tábla 9.16. Breactar síos sa tsamhail choincheapúil na sonraí fíorasacha ón imscrúdú talún laistigh den limistéar staidéir feadh an leibhéil talún reatha i gcoinne an leibhéil talún atá beartaithe, limistéir chréifort agus slabhraíocht an Tionscadail. Léirítear faisnéis bhreise i Tábla 9.16 maidir le gach limistéar créifort.

Áirítear leis an timpeallacht ghlactha nuashonraí ó TMTT 2018:

- Cuireadh aicmiú tábhacht na gné i bhfeidhm maidir leis na sil-leagain dhromchla ar thángthas orthu ar fud an limistéir staidéir
- Gné lena mbaineann tábhacht ard don Bharrithir agus don Mhóin, mar a léirítear i Tábla 9.8
- Beidh dríodair locha laistigh de na sil-leagain dhromchla a bhaineann leis an limistéar staidéir chun na tailte atá mar chuid de theorainn na measúnachta a chur san áireamh ag Ráschúrsa na Gaillimhe
- Nuashonruithe ar Tábla 9.10 maidir le gnéithe carst laistigh den limistéar staidéir chun athruithe sa tuarascáil nuashonraithe ar Shuirbhé Carst a thabhairt san áireamh (Aguisín A.10.2 den TMTT nuashonraithe seo)
- Soghabháltacht sciortha talún laistigh den limistéar staidéir a chur leis mar chuid den mheasúnú ar thalamh bog agus/nó éagobhsaí (Cuid 9.3.7)
- Measúnú ar thacar sonraí CORINE 2018, a eisíodh tar éis TMTT 2018 a fhoilsiú
- Talamh réitithe a chur le Tábla 9.12 mar ghné gheolaíoch lena bhfuil tábhacht ag baint maidir le talamh éillithe
- Nuashonruithe agus leasuithe ar na Limistéir Oidhreachta Geolaíochta laistigh den limistéar staidéir chun cuntas a thabhairt ar nuashonruithe ar Chlár Oidhreachta Geolaíochta na hÉireann, mar a shonraítear i gCuid 9.3.10
- Athbhreithniú ar Phlean Forbartha Chontae na Gaillimhe (2022–2028) agus ar bheartas ábhartha Oidhreachta agus Bithéagsúlachta (NHB 5) agus ar bheartais Láithreáin Gheolaíochta

9.3.2 Léargas Ginearálta Réigiúnach

Trasnaíonn an Tionscadal ón taobh thiar go dtí an taobh thoir de Ghaillimh ar an taobh ó thuaidh de Chathair na Gaillimhe. Pléifear sa chuid seo na gnéithe seo a leanas den réigiún timpeall ar an Tionscadal:

- Geomoirfeolaíocht agus Topagrafaíocht Réigiúnach
- Ithreacha agus Geolaíocht Buncharraige Réigiúnaí

9.3.2.1 Geomoirfeolaíocht agus Topagrafaíocht Réigiúnach

Cuimsítear i ngeomoirfeolaíocht ghinearálta an limistéir thiar topagrafaíocht dhroimneach go tulógach⁸ i limistéir eibhir fhorshrathnaithe. Is ar chladaí Loch Coirib agus feadh an chósta (10m OD) is ísle leibhéal na talún agus ardaíonn sé go dtí na hardphointí ag Gort an tSléibhe / Tóin na Brocaí (111m OD), Doire Choirb (96m OD) agus Corr Chuilinn (90m OD). Tugtar le fios ar an léarscáil SGÉ go bhfuil línte droma ag Tóin na Brocaí agus ag Doire Choirb a ritheann siar ó thuaidh-soir ó dheas.

Trasnaíonn an Tionscadal Abhainn na Gaillimhe gar do Chaisleán Mhionlaigh ar an mbruach thoir agus trasnaíonn sé ar an taobh thiar trí Champas Spóirt Ollscoil na Gaillimhe ag an Daingean. Ar dhul trasna Abhainn na Gaillimhe, níl an topagrafaíocht i dtreo an taobh thoir chomh droimneach is atá sé sa taobh thiar. Tá an limistéar timpeall ar Abhainn na Gaillimhe lom go leor agus ardaíonn sé ar an taobh thoir. Tá an pointe is airde (65m OD) díreach in aice le Cairéal Leacaigh i Mionlach. Ón bpointe seo téann an dromchla talún le fána go réidh i dtreo Loch Bhaile an Dúlaigh agus ardaíonn sé arís i dtreo Chlaí an Dá Mhíle (60m OD). Chuir Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann mapáil Geolaíochta⁹ Ceathartha le chéile d'Éirinn. Léirítear gnéithe geomoirfeolaíocha den mhapáil sin i bhFíoracha 9.1.001 go 9.1.002 agus i bhFíoracha 9.1.101 go 9.1.115.

Tá Batailit Eibhir na Gaillimhe taifeadta mar charraig chorr oighreach nó limistéar foinse ar eolas, agus treo an chosáin nó an tsraith carraige ar eolas ó dheas d'Éirinn. Is léir go bhfuil carraig chorr oighreach soir ó Abhainn na Gaillimhe.

Tá an stríocadh¹⁰ sách mírialta ar an taobh thiar d'Abhainn na Gaillimhe. Mar sin féin, bíonn aghaidh fhormhór threo na stríoc agus na ndroimníní ó thuaidh nó soir ó thuaidh. Tugtar treo na stríoc, an bhuncharraig sruthlínithe agus treo na ndroimíní in oirthear Abhainn na Gaillimhe mar threo thoir thuaidh.

Is eol go bhfuil gné tuaslagtha charst san Aolchloch Viséach ón Tréimhse Charbónmhar Íochtair lena n-áirítear gnéithe dromchla cosúil le toibreacha, turlaigh, agus súmairí sa taobh thoir d'Abhainn na Gaillimhe. Tá pábháil Aolchloiche coitianta freisin ar fud an limistéir staidéir ar an taobh thoir d'Abhainn na Gaillimhe agus í suite lasmuigh de SAC Loch Coirib agus laistigh de, déan tagairt do Chaibidil 8, Bithéagsúlacht chun an measúnú éiceolaíochta ar an bpábháil Aolchloiche a fháil.

Tagann an Tionscadal roimh roinnt sruthchúrsaí, siar ó Abhainn na Gaillimhe den chuid is mó. Ar an taobh thoir de Abhainn na Gaillimhe, mar gheall ar chomh carstach leis an tír-raon, tá líonra an-fhánach de ghnéithe sruthchúrsa. I measc na ngnéithe locha tá Lochanna Chúil Each agus Loch Bhaile an Dúlaigh atá suite ar an taobh thoir d'Abhainn na Gaillimhe. Téigh chuig Caibidil 11, Hidreolaíocht chun tuilleadh eolais a fháil. Tá bratphortaigh móna forleathan ar an taobh thiar d'Abhainn na Gaillimhe ach tagann laghdú uirthi i dtreo na habhann. Tá roinnt limistéar ar leithlis de phortach réitithe ar an taobh thoir d'Abhainn na Gaillimhe.

9.3.2.2 Ithreacha agus Geolaíocht Buncharraige Réigiúnai

Go ginearálta, is meascán de phodsail mhóinteacha, bratphortaigh móna / liteasail / reigeasail, agus gléireach uisce dromchla atá i limistéar an iarthair, forshrathnaithe ag till oighreach den chuid is mó thar ionsá Luath-Láir eibhir Deavónach ar a dtugtar Batailit Eibhir na Gaillimhe (atá comhdhéanta d'eibhear agus ortai-eibhear) agus bruthcharraigeacha ionsáite eile. Tá an leibhéal talún is ísle ag cladaí Loch Coirib áit a dtagtar ar sil-leagain ghláracha agus móin eanaigh. Baintear leas as an talamh i limistéar an iarthair den chuid is mó mar thalamh talmhaíochta agus na tailte níos gaire d'Abhainn na Gaillimhe agus iad ag éirí níos uirbí áit a bhfuil go leor limistéar cónaitheach, tráchtála agus Ollscoile.

Tá na hithreacha sa taobh thoir comhdhéanta de phodsalach liathdhonn, liteasail, móin, agus reinsíne / liteasail, forshrathnaithe ag till oighreach comhghreamaitheach a díorthaíodh as an mbuncharraig

⁸ Sainítear tír-raon tulógach mar dhromchla míchothrom nó droimneach ina bhfuil tírghnéithe maolaithe agus réchnocach.

⁹ Cuimsítear sa mhapáil cheathartha dríodair neamh-chomhdhlúite, dáileadh agus imlíne na bpríomhghnéithe geomoirfeolaíocha agus táscairí maidir le treo oighir.

¹⁰ Tagraíonn sé sin do stríocadh nó scríobthaí oighreacha, gúistí atá gearrtha i mbuncharraig le scríobchaitheamh oighreach nuair a bhogann an t-oighreach.

fhorrshraithnaithe atá comhdhéanta d’Aolchloch Viséach Carbónmhar ró-charstaithe. Tagraíonn Pracht, *et al*, 2004 do na haolchlocha seo mar Fhoirmíocht Bhoirne. Tugadh gnéithe pailé-thírdhreacha (agus pailéa-charst seans) faoi deara ina gcuimsítear gnéithe de ghleannta adhlactha inlíonta go han-domhain. Úsáidtear an talamh sa limistéar thoir mar thalamh talmhaíochta den chuid is mó agus is timpeallacht uirbeach é an ceantar idir Baile an Bhriotaigh agus Cnoc Mhaoil Drise. Laistigh den limistéar sin tá cairéal aolchloiche atá gníomhach agus atá as úsáid lonnaithe i gClai an Dá Mhíle agus Mionlach faoi seach.

9.3.3 Ithreacha Talmhaíochta

Rinneadh measúnú ar an ithir laistigh den limistéar staidéir bunaithe ar úsáid talmhaíochta, torthúlacht agus saintréithe draenála. D’fhorbair Teagasc léarscáil ithreach náisiúnta tháscach, a dhéanann aicmiú ar ithreacha na hÉireann i gcatagóirí simplithe. Rinneadh atáirgeadh ar Léarscáiliú Ithreach Teagasc i bhFíor 9.2.001 go Fíor 9.2.002 agus i bhFíor 9.2.101 go 9.2.115. Tugtar aird ar sraith sonraí CORINE (Faisnéis Chomhordaithe ar an gComhshaoil), arna bunú ag an gCoimisiún Eorpach (CE) agus arna comhordú go náisiúnta ag an EPA, nuair a bhíonn léarscáileanna Ithreach Teagasc á léirmhíniú. Úsáideadh tacar sonraí CORINE 2018, a foilsíodh ó TMTT 2018, don mheasúnú nuashonraithe seo. Ní bhreathnaítear sa chuid seo ach ar ithir talmhaíochta amháin. Déantar measúnú ar éifeachtaí féideartha talmhaíochta i gCaibidil 14, Sócmhainní Ábhartha Talmhaíochta den TMTT nuashonraithe seo.

Tá achomre ar na hithreacha talmhaíochta atá laistigh den limistéar staidéir mar aon leis an tábhacht a bhaineann lena gcuid gné ar fáil i Tábla 9.7.

Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500

Déantar cur síos de ghnáth ar an ithir ó Na Foráí Maola go dtí na hAille mar shil-leagain éadoimhne atá draenáilte go dona le barrithir mhóna. Ó na hAille go dtí an Daingean, athraíonn an cur síos ar an ithir agus éiríonn sé domhain ó éadomhain, dea-dhraenáilte, agus é mar shil-leagan neamhchailcreach. Déantar cur síos de ghnáth ar na limistéir seo mar thailte talmhaíochta le talamh curaíochta agus féaraigh. Tá roinnt fásra a shamhlófá le tailte portaigh sa Chloch Scoilte agus san Aill araon.

Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400

Déantar cur síos go príomha ar ithir sa phíosá láir den limistéar staidéir, gar d’Abhainn na Gaillimhe, mar thalamh réitithe le sil-leagain ghláracha tugtha le fios feadh na habhantraí. Níl aon luach ithreach talmhaíochta ag an limistéar seo toisc gur cuid den fhabraic uirbeach é.

Cuid 3: Slabhraíocht 9+400 go 14+000 agus Cuid 4: Slabhraíocht 14+000 go 17+500

Ar an taobh thoir d’Abhainn na Gaillimhe, déantar cur síos ar fhormhór na talún mar thalamh éadomhain go domhain, dea-dhraenáilte, le céatadán ard de thalamh talmhaíochta, torthúil, measctha le cnuasaigh bheaga de shaoráidí cónaithe agus tionsclaíocha. Is léir go bhfuil sil-leagain locha beaga soir ó Abhainn na Gaillimhe, lena n-áirítear ag Ráschúrsa na Gaillimhe.

Is talamh nádúrtha é den chuid is mó ach déantar tuilleadh plé ar an mbaol maidir le talamh éilithe i gCuid 9.3.8.

Tábla 9.7 Tábhacht Ghné Geolaíochta na hIthreach laistigh den Limistéar Staidéir

Cineál Ithreach	Description	Láthair / Méid Ghinearálta	Aicmiú Thábhacht na Gné
Ithreacha Teagasc			
AminSRPT	Cineálacha ithreacha éadoimhne, liteasail nó podsalach a bhféadfadh barrithir mhóinteach a bheith iontu. Ithreacha éadoimhne den chuid is mó a dhíorthaítear ó charraig neamhchailcreach (eibhear) nó gairbhéil, bíodh léaslíne dhromchla móinteach orthu nó bíodh	Ó Na Foráí Maola go dtí an Chloch Scoilte go ginearálta	Íseal
BktPt	Bratphortach	An Chloch Scoilte	Íseal

Cineál Ithreach	Description	Láthair / Méid Ghinearálta	Aicmiú Thábhacht na Gné
AminSW	Mianra éadomhain draenáilte go maith. Díorthaithe ó mhóthairóibhair neamhchailcreacha (eibhear) den chuid is mó	Ón gCloch Scoilte go dtí an Baile Lóir	Ard
AminDW	Ithreacha mianraí dea-dhraenáilte agus domhain díorthaithe ó mhóthairóibhair neamhchailcreacha (eibhear) den chuid is mó	Na hAille go dtí an Cheapach agus Baile na mBúrcach go dtí an Daingean	Ard
AminPD	Mianra domhain atá draenáilte go dona díorthaithe ó mhóthairóibhair neamhchailcreacha (eibhear) den chuid is mó	Láithreacha éagsúla feadh chuid thiar den limistéar staidéir	Íseal
Déanta	Talamh Réitithe	An Daingean go Mionlach agus Baile an Bhriotaigh	Íseal
AlluvMIN	Glór mianraí	Mionlach	Íseal
BminSW	Mianra éadomhain draenáilte go maith. Díorthaithe ó mhóthairóibhair chailcreacha (aolchloch) den chuid is mó	Ó Mhionlach go Baile an Dúlaigh go ginearálta	Ard
BminSRPT	Cineálacha ithreacha éadoimhne, liteasail nó podsalach a bhféadfadh barrithir mhóinteach a bheith iontu. Ithreacha éadoimhne den chuid is mó a dhíorthaítear ó charraig chailcreach (aolchloch) nó gairbhéil, bíodh léaslíne dhromchla móinteach orthu nó ná bíodh	Leacach agus Baile an Bhriotaigh	Íseal
Gearradh	Móin Réitithe	Abhainn na Gaillimhe agus Loch an Dúlaigh	Íseal
BminDW	Mianra domhain draenáilte go maith. Díorthaithe ó mhóthairmianraí (aolchloch) cailcreacha den chuid is mó	Ó Bhaile an Dúlaigh go Cúil Each den chuid is mó	Ard
BminPD	Mianra domhain atá draenáilte go dona. Díorthaithe ó mhóthairmianraí cailcreacha den chuid is mó	Láithreacha éagsúla feadh chuid thoir den limistéar staidéir	Íseal
BminPDPT	Ithreacha mianraí atá draenáilte go dona le barrithir mhóinteach. Díorthaithe ó mhóthairóibhair chailcreacha (aolchloch) den chuid is mó	Láithreacha éagsúla feadh chuid thoir den limistéar staidéir	Íseal
Leaic	Ithreacha de chineál locha	Is léir go bhfuil siad i gcónaí ngaracht Róschúrsa na Gaillimhe	Íseal

9.3.4 Sil-leagain dhromchla

Tagraíonn sil-leagain dhromchla do shil-leagain gheolaíochta a bhaineann leis na sil-leagain geolaíochta is óige a cruthaíodh le linn na tréimhse is déanaí den tréimhse gheolaíochta, an Cheathartha, a théann siar thart ar 2.6 milliún bliain ón am atá i láthair ann.

Tugtar le sil-leagain dhromchla réimse feidhmeanna maidir le córais nádúrtha, lena n-áirítear barrithreacha agus móin go háirithe. Is acmhainn teoranta nádúrtha iad barrithreacha lena dtugtar meán beatha ar mhaithe le héiceachórais bithéagsúil. Tugtar le barrithreacha réiteach nádúrbhunaithe ar fheidhmeanna scagacháin agus draenála. Feidhmíonn móin agus barrithreacha móinteach mar linn nádúrtha le haghaidh ceapadh carbóin. Dá bhrí sin, nuair a dhéantar comparáid le TMTT 2018, aicmítear barrithreacha agus móin, nuair a thagtar orthu, mar ghnéithe a bhfuil rangú an-tábhachtach ag baint leo.

D'fhorbair tionscadal an Chórais Faisnéise ar Ithir na hÉireann¹¹ léarscáil ithreach an chumainn náisiúnta d'Éirinn, ina dtugtar faisnéis ar chineálacha agus ar airíonna na hithreach ar fud na hÉireann.

Leagadh síos sil-leagain dhromchla bunaithe ar an Léarscáil Náisiúnta ar Ithir na hÉireann 1:250,000, Léarscáil Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann, agus an fhaisnéis ábhartha ón imscrúdú talún ar fud an Tionscadail.

Tá atáirgeadh den léarscáil Náisiúnta ar Ithir na hÉireann 1:250,000, á soláthar ag Teagasc agus Ollscoil Cranfield, léirithe i bhFíor 9.3.001 go Fíor 9.3.002 agus Fíor 9.3.101 go Fíor 9.3.115. Féachadh freisin ar Léarscáil Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann, arna tháirgeadh ag Teagasc, EPA agus SGÉ. Rinneadh atáirgeadh freisin ar na léarscáileanna sin i bhFíor 9.4.001 go Fíor 9.4.002 agus Fíor 9.4.101 go Fíor 9.4.115.

Tá achomre ar na hithreacha talmhaíochta a dtagtar orthu laistigh den limistéar staidéir agus ar a ngné ghaolmhar lena mbaineann tábhacht ar fáil i Tábla 9.8. Tá rangú ar ghné lena mbaineann tábhacht san áireamh i Tábla 9.8 den TMTT nuashonraithe seo.

Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500

Go ginearálta, cuimsítear i gCuid 1 móin thar mheascán de shil-leagain oighreacha ghráinneacha agus eibhear atá sionchnaíte go mór.

Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400

Cuimsítear i gCuid 2 till díorthaithe as eibhear gráinneach éadomhain thar eibhear sionchnaíte, agus móin anseo is ansiúd. Athraítear é sin go cré gairbhéalach gainmheach a bhíonn bog ar dtús agus ansin dlúth thar aolchloch sionchnaíte san áit a dtagann na cineálacha carraigeacha le chéile.

Cuid 3: Slabhraíocht 9+400 go 14+000 agus Cuid 4: Slabhraíocht 14+000 go 17+500

Ar an taobh thoir d'Abhainn na Gaillimhe, cuimsítear i limistéar an staidéir de ghnáth till oighreach díorthaithe as aolchloch, thar aolchloch sionchaite. Thángthas ar inlínadh phailé-thírdhreach i limistéir ísle éagsúla laistigh den limistéar staidéir i Mionlach, An Caisleán Gearr agus Tír Oileáin. Léirítear sil-leagain locha beaga ag Ráschúrsa na Gaillimhe (ar sil-leagain locha nua iad i gcomparáid le TMTT 2018).

Déantar tuilleadh plé ar limistéir ina bhfuil talamh bog agus / nó éagobhsaí i gCuid 9.3.7.

Tábla 9.8 Tábhacht Ghné Geolaíochta na Sil-Leagan Dromchla laistigh den Limistéar Staidéir

Stratam ¹²	Méid / Láthair Ginearálta	Doimhneacht go dtí Barr an Strataim (m BGL)	Raon Tiúis (m)	Nótaí / Cur Síos	Aicmiú Thábhacht na Gné
Barrithir	Forleathan	0.0	0.0 - 0.7	Móinteach de ghnóth	Ard
Talamh Réitithe	Forleathan	0.0 - 0.3	0.0 - 1.9	Píosaí coincréite, bríce dearg, píopa ceirmeach, adhmaid	Íseal
Móin	Cuid 1 agus 3	0.0 - 0.8	0.0 - 1.3	Beagán gainmheach anseo is ansiúd	Ard

¹¹ D'fhorbair tionscadal an Chórais Faisnéise ar Ithir na hÉireann léarscáil náisiúnta comhcheangail ar ithir d'Éirinn ag scála 1:250,000. Tá an tionscadal á chómhaoiniú ag Teagasc agus ag clár Eolaíochta, Teicneolaíochta agus Taighde agus Nuálaíochta don Chomhshaol (STRIVE) na Gníomhaireachta um Chaomhnú Comhshaoil (GCC) (<http://gis.teagasc.ie/isis/about.php>)

¹² Na strataim a léirítear, is féidir nach mbeidh na strataim sin i ngach láthair feadh an Tionscadail.

Stratam ¹²	Méid / Láthair Ginearálta	Doimhneacht go dtí Barr an Strataim (m BGL)	Raon Tiúis (m)	Nótaí / Cur Síos	Aicmiú Thábhacht na Gné
Till Oighreach d'orthaithe as Eibhear	Cuid 1	0.1 - 2.3	0.0 - 3.5	Meascón comhghreamaithe ach agus grá inneach	Íseal
Till Oighreach d'orthaithe as Aolchloch	Cuid 2 go 4	0.1 - 1.9	0.0 - 21.6	Meascón comhghreamaithe ach agus grá inneach	Íseal
Líonadh Pailé-thí rdhreach	Cuid 2 agus 3	13.7 - 101.5	87m (tiús deimhnithe amháin)	Cur síos air mar siolt, cré orgánach, agus crios aistrithe ina gcuimsítear duirleoga agus bollóin	Íseal
Sil-leagain locha	Cuid 4	N/A	N/A	Cuireann an SGÉ agus an EPA in iúl go sil-leagtar na dríodair neamhdhifreálacha sin i dtimpeallacht locha oighrigh	Íseal

9.3.5 Geolaíocht na Buncharraige

Cinneadh geolaíocht na buncharraige bunúsaí bunaithe ar léarscáiliú ar líne 1:100,000 Geolaíochta Buncharraige SGÉ, agus imscrúdú talún ábhartha ar fud an Tionscadail agus léirítear é seo i bhFíoracha 9.5.001 go Fíor 9.5.002 agus Fíor 9.5.104 go Fíor 9.5.115.

Tá achoimre ar na foirmíochtaí buncharraigeacha a dtagtar orthu laistigh den limistéar staidéir agus ar a ngné ghaolmhar lena mbaineann tábhacht ar fáil i Tábla 9.9. Tá rangú ar ghné lena mbaineann tábhacht san áireamh i Tábla 9.9 den TMTT nuashonraithe seo.

Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500

Tá Batailit Eibhir na Gaillimhe faoi Chuid 1 ina gcuimsítear roinnt ionsána eibhir ar leith agus é éasctha i dtí phríomhchuid le héisc treochtaí thuaidh thoir thuaidh Sheanabháin agus éisc threochtaí thiar thuaidh Bhearna. Léiríonn an SGÉ éasc Bhearna ag rith trí lár Chuid 1 ag an Aill / an Baile Ard. Níor deimhníodh éascadh i mBatailit Eibhir na Gaillimhe in imscrúdú ionsáite.

Ar an taobh thiar d'Éasc infeirthe Bhearna, déantar cur síos ar an eibhear forshraithnaithe mar Eibhear Porfairiteach Meigicriostach dubh, liath, bándearg, bitít. Tá an t-eibhear garbh-ghráinneach, bándearg, feiniciosta K-iathchloiche ar a dtugtar Eibhear Bhaile Fearainn Iorras Beag ar an taobh thoir den éasc.

Trasnaíonn díoga feilsít ghrianchloiche agus porfaire eibhir beagnach gach ceann de na hionsána seo.

Tá eibhear Mhuirbhígh mhínghráinneach feilseach nach bhfuil porfairiteach agus a bhfuil idir dath liath agus geal air ag imill na batailite agus freisin ar an taobh thoir de Chuid 1 ag an Daingean nó gar díobh. Meastar gurb é Eibhear Mhuirbhígh an ceann is codánaithe de na heibhir ar fad sa bhatailit.

Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400

Siar ó Abhainn na Gaillimhe, faoin limistéar staidéir de ghnáth bíonn ionsána eibhir Luath go Meán-Deavónach laistigh de Bhatailit Eibhir na Gaillimhe. Bíonn Eibhear Mhionlaigh ag imeall amuigh Eibhear

Bhaile Fearainn Iorras Beag, os comhair Aolchloch Viséach Charbónmhar Íochtair ar a dtugtar Foirmíocht Bhoirne.

Mhapáil C.V. MacDermot an limistéar aolchloiche idir cladach thiar Abhainn na Gaillimhe agus an t-éasc atá mar theorainn ag na carraigeacha roimh an Tréimhse Charbónmhar ar an taobh thiar ag deireadh na 1960í agus go luath sna 1970í. Bunaithe ar thorthaí an imscrúdaithe talún a bhain go sonrach leis an tionscadal, tarlaíonn an t-athrú ar an gcineál carraige gar don líne neamh-chomhfhoirmeachta. Deimhníodh le himscrúdú ionsáite agus imscrúdú geofisiceach gur dóigh go dtarlaíonn an t-athrú ar an gcineál carraigeacha ag Ch. 8+880 den N6 GCRR atá beartaithe. Ar thaobh na haolchloiche den tslabhraíocht tháscach, thángthas ar chrios íseal-friotachais atá suas le 40m ar leithead agus níos mó ná 20m ar domhain. Seans gur crios fíor-shíonchnaíte é sin ag an gcrios teagmhála. Soir ón gcrios sin, filleann an geolaíocht go géar ar fhriotachas ard, rud a tharlaíonn go minic le haolchloch fhulangach. Dá bhrí sin, meastar fôs go bhfuil an líne neamh-chomhfhoirmeachta / an t-éasc fôs bailí agus léirítear é seo i bhFíoracha 9.5.001 go Fíor 9.5.002 and Fíor 9.5.106, Fíor 9.5.107, and Fíor 9.5.012.

Déantar cur síos ar an gcarraig mar charraig thiubh ach atá cisealaithe go tanaí; tugann an chuid is mó den chroíleacú ionsáite le fios áfach go bhfuil carraigmhais na haolchloiche cisealaithe go tanaí. Tá an doimhneacht go carraig thart ar 5.0m faoi leibhéal na talún (BGL) ar an meán ach tugtar le fios le himscrúdú ionsáite feadh Abhainn na Gaillimhe gur féidir leis an gcarraig titim go dtí 78m faoi leibhéal na talún.

Cuid 3 agus 4: Slabhraíocht 9+400 go 17+500

Tá Foirmíocht Bhoirne (Viséach) ón Tréimhse Charbónmhar Íochtair faoin gceantar soir ó Abhainn na Gaillimhe. Níl ach faisnéis theoranta ar fáil maidir le seicheamh sil-leaganach Fhoirmíocht Bhoirne. Is mór an difríocht idir an cur síos taiscéalaíoch do na haolchlocha a chonacthas le linn an imscrúdaithe ar an láithreán agus dá bhrí sin níor tugadh aon treocht nó aon limistéir ar leithlis faoi deara ag a bhfuil saintréithe ar leith. Thángthas ar an topagrafaíocht buncharraige a bhaineann leis an bpailé-thírdhreach ag doimhneachtaí níos doimhne ná in aon áit eile laistigh den limistéar staidéir.

Taifeadadh roinnt ábhar créuil sna croíphoill. Bíonn tionchar láidir ag an gcineál aolchloiche ar a shoghábháil i leith carstú. Tá aolchlocha níos glaine (>90% cailcíte) níos so-ghabhálaí ná aolchlocha eision (aolchlocha scealla / créúla).

Tá an doimhneacht go carraig ar an meán ar fud Chodanna 3 agus 4 (cé is moite de limistéir ina bhfuil gnéithe pailé-thírdhreacha) thart ar 2.4m faoi leibhéal na talún. Tugann croíleacú ionsáite le fios go bhfuil an charraig cisealaithe go hollmhór nó go tanaí. Léirítear doimhneachtaí carraigeacha suas le 26 m faoi leibhéal na talún sna suirbhéanna geofisiceacha a rinneadh.

Pléitear carst laistigh den aolchloch i gCuid 9.3.6.

Tábla 9.9 Tábhacht Ghné Geolaíochta na hIthreach laistigh den Limistéar Staidéir

Tréimhse Gheolaíoch	Aonad Buncharraige	Foirmíocht	Description	Méid / Láthair Ginearálta	Aicmiú Thábhacht na Gné
Carbónmhar	Aolchloch Íon-chisealaithe Dineantach	Foirmíocht Bhoirne (Viséach)	Meánach go han-láidir cisealaithe go hollmhór agus go tanaí liathghorm dorcha mínghrá inneach sí onchnaí te go beag	Codanna 2, 3 agus 4 Ar an taobh thoir d’Abhainn na Gaillimhe, le cuid bheag ar an taobh thiar de bhruach na habhann	Íseal

Tréimhse Gheolaíoch	Aonad Buncharraige	Foirmíocht	Description	Méid / Láthair Ginearálta	Aicmiú Thábhacht na Gné
Luath-Lór Deavónach	Batailit Eibhir na Gaillimhe	Eibhear Porfairí teach Meigicriostach	An-lóidir, liath, bán, bándearg, bit ít dubh beagán síonchaite	Cuid 1 Bóthar an Chósta (R336) go dtí an Aill Príomh-mhais eibhir siar ó Éasc Bhearna	Íseal
		Eibhear Duillithe Mínghróinneach	An-lóidir, idir thiubh agus thanaí, donnbhandach, bándearg, glas, garbhghrú inneach meánach, síonchnaíte de bheagán	Cuid 1 Idir an Chloch Scoilte agus an Baile Ard	Íseal
		Eibhear Bhaile Fearainn Iorras Beag	An-lóidir, idir thiubh agus thanaí, donnbhandach, corcra, glas, mínn go garbhghrú inneach, síonchnaíte de bheagán	Cuid 1 agus 2 Na hAille go dtí an Daingean Príomh-mhais eibhir soir ó Éasc Bhearna	Íseal
		Eibhear Mhuirbhígh	An-lóidir, idir thiubh agus thanaí, glasbhandach, garbhghrú inneach geal mínn, síonchnaíte go measartha	Cuid 1 agus 2 An Daingean Foirmíocht teorann idir príomh-eibhear agus aolchloch viséach	Íseal
Ordaivíseach	Bruthcharraigeacha Ionsóite	An Fhoireann Meiteagabró agus Naghais (neamhdhifreó ilte)		Cuid 1 agus 2 An Daingean	Íseal

9.3.6 Gnéithe Tuaslagtha Carst

Ó Bhóthar Mhaigh Cuilinn an N59 ag an Daingean (Cuid 2) go dtí an N6 reatha ag Cúil Each, Cnoc Maoil Drise (Cuid 4) tá aolchloch neamh-chréúil glan faoin limistéar staidéir atá tugtha do charst. Sainaithníodh réimse gnéithe tuaslagtha laistigh den limistéar staidéir agus léirítear iad i bhFíor 10.1.001 go Fíor 10.1.002 agus Fíor 10.1.101 go Fíor 10.1.115. Ina measc tá:

- Pábháil Aolchloiche
- Eipea-charst
- Doilíní (lagracha iata)
- Pluaiseanna
- Estavelles
- Fuaráin

- Gnéithe Tuaslagtha Dromchla
- Toibreacha
- Súmairí
- Turlaigh

Sainaithníodh na gnéithe tuaslagtha bunaithe ar Bhunachar Sonraí Carst SGÉ agus rinneadh measúnú breise orthu i suirbhé carst a bhain go sonrach leis an tionscadal, atá ar fáil in Aguisín A.10.2.

Tá achoimre ar na gnéithe tuaslagtha carst a dtagtar orthu laistigh den limistéar staidéir agus ar a ngné ghaolmhar lena mbaineann tábhacht ar fáil i Tábla 9.10.

Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500

Níl aon charst i Rannán 1 toisc go bhfuil eibhear nach bhfuil tugtha do charst faoin limistéar seo.

Cuid 2, 3 agus 4: Slabhraíocht 8+500 go 17+500

Léirítear i Léarscáil Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann gur lomán nó fo-lomán carstaithe é thart ar 40% den chumhdach talún atá thar an mbuncharraig aolchloiche. Fuarthas amach le réamhshuirbhéanna láithreáin agus imscrúdú talún gur fo-lomán aolchloiche é formhór de Chuid 3 agus 4 le sraith thanaí / éadomhain de bharrithir, till oighreach.

Thángthas ar limistéir de chosán aolchloiche agus mapáladh iad i gCodanna 3 agus 4. Is cosán aolchloiche, a bhfuil buncharraig aolchloiche faoi thart ar 10% den chumhdach talún. Tá an cosán aolchloiche laistigh agus lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha. Chun críche an mheasúnaithe geolaíochta ní dhearnadh aon difreáil idir an cosán Aolchloiche atá suite laistigh nó lasmuigh de na láithreáin ainmnithe Eorpacha. Féach Caibidil 8, Bithéagsúlacht le haghaidh measúnú éiceolaíoch ar Phábháil Aolchloiche.

Cuimsítear i bhformhór den charstú a sainaithníodh ar fud an Tionscadail crios lag nó dea-fhorbartha d'eipea-charst¹³, atá thart ar 0m go dtí 2.7m i dtiús¹⁴.

I roinnt bheag limistéar, mar gheall ar charstú níos dlúithe tá síonchaitheamh níos géire ag tarlú (faoin gcrios eipea-charst) agus inlíonadh cré de ghnéithe méadaithe i gcomhair réitigh (siúnta de ghnáth). I gcuid acu sin, tharla carstú níos déine arís, agus dá bharr sin d'fhorbair gnéithe tuaslagtha sách mór a inlíontar le dríodair de ghnáth. Faightear amach suíomh na ngnéithe sin trí shuirbhéanna geofisiceacha agus imscrúdú ionsáite.

Sainaithníodh gnéithe pailea-charstacha leis an bhfoirmíocht buncharraige. Cuimsítear iontu sin gleannta móra, adhlaclacha líonta le siolta agus le cré.

Thángthas ar aimhrialtachtaí éagsúla in imscrúdú ionsáite agus i suirbhéanna geofisiceacha, a bhféadfadh baint a bheith acu le carst. Ina measc siúd, tá:

- Criosanna neamhshlána a aithníodh i gcroí-phoill rothlacha faoi leibhéal na buncharraige
- Cuasa i gcroí-phoill rothlacha
- Sil-leagain chailcíte agus fásáin líonta sainaitheanta i gcroí-phoill rothlacha
- Titim shuntasach i luachanna friotachais a taifeadadh i rith an tsuirbhé geofhisicigh nach dtagann le gnáth-luachanna friotachais buncharraige

¹³ Is éard atá in Eipea-charst ná crios na buncharraige carbónáite atá síonchaite i bpáirt nó síonchaite go mór díreach faoi bhun an dromchla nó sil-leagain dhromchla nuair is ann dóibh agus iad díreach os cionn na buncharraige nach bhfuil síonchaite.

¹⁴ Is iad na luachanna a thugtar an gnáth-thiús a chonacthas / taifeadadh. Taifeadadh carraig shíonchnaite mar cheann 6.4m ar tiús in BH 3/35R a rinneadh le linn Imscrúdú Talún Chonradh 1 Chéim 3 GCTP an N6 in 2016. Mar sin féin, bunaithe ar bhreathnuithe láithreáin i rith na monatóireachta a rinneadh ar na hoibreacha agus na sonraí geofisiceacha atá ar fáil, ba mheascán de dhuirleoga agus de bholláin le hábhar gráinneach dlúth a bhí san ábhar. Ba thaifead ar leithlis é sin.

Thángthas ar aimhrialtachtaí den sórt sin ag áiteanna éagsúla ar fud an limistéir staidéir a bhfuil buncharraig aolchloiche faoi. Léirítear láithreacha na n-aimhrialtachtaí sin i sonraí fíorasacha an imscrúdaithe talún agus níl siad san áireamh i Tábla 9.10 ¹⁵.

Féach Caibidil 10, Hidrigeolaíocht le haghaidh cur síos iomlán ar ghnéithe dromchla carst agus aimhrialtachtaí a taifeadadh ó na himscrúduithe talún.

Tábla 9.10 Tábhacht Ghné Geolaíochta na nGnéithe Carst laistigh den Limistéar Staidéir

Cód ID	Gné Charst	Foinse Faisnéise	Láthair / Méid Ghinearálta	Aicmiú Thábhacht na Gné
Pábháil Aolchloiche				
LP	Pábháil Aolchloiche	Mapóil allamuigh ó Éiceolaí	Forleathan ar fud Chuid 3 agus Chuid 4	An-Ard16
Pailé-thírdhreach (Pailéacharst)				
PK	Gleann Pailé acharst	Mapóil ó Hidrigeolaí	Mionlach, Baile an Dú laigh, An Caisleón Gearr	Meanleibhéal
Gnéithe Tuaslagtha de Dhromchla Carst				
K7	Fuarán	Suirbhé Allamuigh	Páirc na Sceach	Meanleibhéal
K10	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Páirc na Sceach	Meanleibhéal
K11	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Páirc na Sceach	Meanleibhéal
K12	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Páirc na Sceach	Meanleibhéal
K17	Fuarán	Suirbhé Allamuigh	Mionlach	Meanleibhéal
K25	Fuarán	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht, Líne Snámha SOÉ	Mionlach	Meanleibhéal
K31	Turlach	Suirbhéanna Éiceolaithe Scott Cawley	Mionlach	Meanleibhéal
K44	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Cúil Each	Meanleibhéal
K45	Fuarán	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht, Líne Snámha SOÉ	Cúil Each	Meanleibhéal
K49	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Cúil Each	Meanleibhéal
K51	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Cúil Each	Meanleibhéal
K54	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Cúil Each	Meanleibhéal
K57	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Cúil Each	Meanleibhéal
K59	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Cúil Each	Meanleibhéal

¹⁵ Tar éis an tuarascáil ar Shuirbhé Carst a nuashonrú in mí Iúil 2024, baineadh roinnt gnéithe carst de Thábla 9.10 sa TMTT nuashonraithe seo mar ní fhéadfaí iad a shainithint le linn na suirbhéireachta bhreise a rinneadh i mí Iúil 2024.

¹⁶ Tá pábháil Aolchloiche rangaithe bunaithe ar a ithreacha agus tábhacht na gné geolaíochta agus ní mar thábhacht éiceolaíochta. Féach Caibidil 8, Bithéagsúlacht le haghaidh rátáil na tábhachta éiceolaíochta.

Cód ID	Gné Charst	Foinse Faisnéise	Láthair / Méid Ghinearálta	Aicmiú Thábhacht na Gné
K61	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Cúil Each	Meanleibhéal
K62	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Cúil Each	Meanleibhéal
K64	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Cúil Each	Meanleibhéal
K67	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Cúil Each	Meanleibhéal
K70	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Cúil Each	Meanleibhéal
K71	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Cúil Each	Meanleibhéal
K97	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	An Caisleán Gearr	Meanleibhéal
K104	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	An Caisleán Gearr	Meanleibhéal
K131	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	An Pháirc Mhór	Meanleibhéal
K172	Lagrach Iata	Lidar, Bing Maps, Google Maps, Aerfótagrafaíocht	Cúil Each	Meanleibhéal
K175	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Cúil Each	Meanleibhéal
K179	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Cúil Each	Meanleibhéal
K193	Lagrach Iata	Suirbhé Allamuigh	Cúil Each	Meanleibhéal
K328	Lagrach Iata	Léarscáileanna Bing	An Pháirc Mhór	Meanleibhéal

9.3.7 Talamh Bog agus/nó Éagobhsaí

Is éard ata i sil-leagain bhoga ná móin, glár nó ábhar comhghreamaitheach an-bhog. Tá na sil-leagain bhoga in-chomhbhrúite seo, atá lonnaithe laistigh den limistéar staidéir, léirithe i bhFíor 9.7.001 go Fíor 9.7.002 agus Fíor 9.7.101 go Fíor 9.7.115. Chuathas i gcomhairle le foinsí éagsúla faisnéise chun na limistéir sin feadh an limistéir staidéir a dhéanamh amach eadhon:

- Léarscáil Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann, arna táirgeadh ag Teagasc, EPA agus SGÉ
- Bunachar sonraí SGÉ de sciorrthaí talún stairiúla
- Sonraí Imscrúdaithe Talún

Tugadh cuntas i léarscáil Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann ar na háiteanna ina bhfuil ithir bhog laistigh den limistéar staidéir agus léirítear i mbunachar sonraí SGÉ nár taifeadadh aon sciorradh talún laistigh den limistéar staidéir. Tá soghabháltacht íseal / íseal (intuigthe) den chuid is mó i gceist le soghabháltacht an sciorrtha talún ar fud an limistéir staidéir agus léarscáilítear limistéir níos lú mar limistéar a bhfuil soghabháltacht measartha íseal go measartha ard i gceist leo.

Fuarthas limistéir ina bhfuil móin agus ábhar comhghreamaitheach an-bhog go dtí bog laistigh den limistéar staidéir go príomha trí mheasúnú a dhéanamh ar imscrúdú ionsáite agus trí léarscáiliú Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann a cheadú. Úsáideadh na tuairiscí loga ithreach ón imscrúdú talún (bog, an-bhog) agus úsáideadh tástáil nirt in-situ chun suíomh na sil-leagan bog a chinneadh. De réir EN ISO 14688-2:2004, meastar gur sil-leagan bog é neart fiartha neamhdhraenáilte de 40 kPa.

De réir léarscáiliú Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann le haghaidh an chontae, níl ach níos lú ná 1% de na limistéir tailte portaigh i gContae na Gaillimhe laistigh den limistéar staidéir. Léirítear limistéir ina bhfuil móin agus ithir bhog i bhFíor 9.7.001 go Fíor 9.7.002 agus Fíor 9.7.101 go Fíor 9.7.115 agus an tsamhail den láithreán coincheapúil mar a léirítear i bhFíor 9.8.001 go Fíor 9.8.012.

Tá achoimre ar an talamh bog agus/ar éagobhsaí agus geoghuaiseacha a dtagtar orthu laistigh den limistéar staidéir agus ar a ngné ghaolmhar lena mbaineann tábhacht ar fáil i Tábla 9.11.

Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500

Tugann imscrúdú ionsáite le fios go bhfuil barrithir mhóinteach agus sil-leagain éadoimhne móna ar fud Chuid 1 ar fad. Laghdaíonn fianaise agus dealraitheacht an ábhair seo ag an Daingean, an áit a dtéann an cumhdach talún isteach sa ghné uirbeach. De ghnáth, bhí na doimhneachtaí a breathnaíodh i gcás na móna níos lú ná 1.0m ach mar sin féin, sainaithníodh roinnt láithreacha ina raibh an mhóin suas le 2.0m ar tiús nó ina raibh sil-leagain bhoga suas le 3.6m ar tiús, mar a léirítear i bhFíor 9.8.001 go Fíor 9.8.012. De ghnáth ní sil-leagain orgánacha a bhíonn sna sil-leagain bhoga, mar sin féin thángthas ar sil-leagain orgánacha sna Foraí Maola agus sna hAille. Is cásanna ar leithlis iad seo agus seans gur tharla siad mar gheall ar an móin fhorleata.

Tá limistéir beaga a bhfuil soghabháltacht Mheasartha Ard iontu i leith sciorradh talún feadh Chuid 1, lena n-áirítear Cnoc na Gréine, Baile an Bhrúcaigh, agus an Daingean.

Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400

Tá móin taifeadta sa chuid uachtair, ó thuaidh den limistéar staidéir laistigh de Chuid 2. Thángthas ar sil-leagain ghláracha agus ar sil-leagain bhoga atá fíor-orgánach feadh bhrúach Abhainn na Gaillimhe.

Cuid 3: Slabhraíocht 9+400 go 14+000

Breathnaíodh móin i limistéar gleanna i Mionlach, siar ó Chairéal Leacaigh. Tá sé sin measctha le sil-leagain talún bhoga an-orgánach agus sil-leagain ghláracha de réir an imscrúdaithe ionsáite agus léarscáiliú Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann. Léirítear i suirbhéireacht gheofhisiceach a rinneadh le linn an imscrúdaithe coimisiúnaithe ar an láithreán go bhfuil sil-leagan dóchúil na sil-leagan sin bainteach le hinlíonadh gleannta nó pailé-gheannta adhlactha doimhne.

Aimsíodh gné phailéa-charst shuntasach siar ó chairéal Leacaigh agus thángthas ar pholl taiscéalaíoch amháin ina raibh líonadh pailéa-charst 101.5m faoi leibhéal na talún. Tá sé sin i bhfad níos doimhne ná an bhuncharraig éadomhain an-ghar ina n-áirítear cosán Aolchloiche.

Thángthas ar mhóin ag Loch an Dúlaigh freisin, agus léiríodh móin suas le 3.7m ar tiús san imscrúdú stairiúil talún. Táthar ag súil le sil-leagain bhoga, measctha le móin siar agus soir ó Bhóthar N84 Áth Cinn, toisc go dtugann an suirbhé geofhisiceach le fios go bhféadfadh gleannta adhlactha doimhne a bheith ar gach aon taobh de Bhóthar N84 Áth Cinn.

Tá limistéir beaga a aicmítear mar limistéir a bhfuil soghabháltacht Mheasartha Ard iontu i leith sciorradh talún feadh Chuid 3, lena n-áirítear i Mionlach, Cúil Each agus An Caisleán Gearr.

Cuid 4: Slabhraíocht 14+000 go 17+500

Thángthas ar chásanna leithlisithe de thalamh bog i gCuid 4. Nochtadh gleann adhlactha i ndiaidh suirbhé geofhisiceach, agus imscrúdú ionsáite ag deimhniú na haimhrialtachta. Níor thángthas ach ar dhá chás leithlisithe de mhóin in imscrúduithe ionsáite stairiúla agus nua, agus gan ach cás amháin d’ábhar a bhí beagán orgánach. Léirítear le léarscáiliú Náisiúnta fo-ithreach na hÉireann limistéar ina bhfuil dríodair locha ag Ráschúrsa na Gaillimhe.

De réir léarscáiliú SGÉ i leith soghabháltacht sciorttha talún, léarscáilítear limistéar a bhfuil soghabháltacht Mheasartha Ard ann i leith sciorradh talún ag tús Chuid 4, siar ó thuaidh ó Ráschúrsa na Gaillimhe. Creidtear gurb é an t-athrú ar thopagrafach agus sil-leagain éadoimhne ró-ualach is cúis le haicmiú.

Tábla 9.11 Tábhacht Ghné Geolaíochta le haghaidh Geoghuaiseacha laistigh den Limistéar Staidéir

Gné	Description	Aicmiú Thábhacht na Gné
GEOHZ01	Móin	Íseal

Gné	Description	Aicmiú Thábhacht na Gné
GEOHZ02	Orgánach bhog ¹⁷	Íseal
GEOHZ03	Neamh-Orgánach Bog	Íseal

9.3.8 Talamh Éillithe

Chuathas i gcomhairle le foinsí éagsúla faisnéise chun measúnú a dhéanamh ar an limistéar staidéir i gcomhair suíomhanna ina bhféadfadh talamh éilithe a bheith:

- Mapáil cumhdach talún CORINE
- Léarscáil ithreach Teagasc
- EPA
- Sonraí Imscrúdaithe Talún

Níor sainaithníodh aon limistéir darbh fhios de thalamh éilithe. D'fhéadfadh talamh éilithe a bheith i láithreáin thionsclaíocha mar gheall ar ghníomhaíochtaí a bhíonn ar siúl ar na láithreáin. Is Aonaid Thionsclaíocha agus Thráchtála atá in thart ar 5% den limistéar staidéir de réir mhapáil cumhdach talún CORINE. Mar sin féin, oibríonn na láithreáin sin laistigh de chreat ceadúnais Astaíochtaí Tionsclaíocha (IE) EPA agus toisc go bhfuil a gcuid gníomhaíochtaí rialaithe, tá an riosca éillithe íseal.

Níl aon láithreáin laistigh den limistéar staidéir ar deonaíodh ceadúnas doirte fuíolluisce orthu.

Sainíodh talamh réitithe mar ithir ar chuir gníomh an duine athrú éigin uirthi (iompórtáilte agus curtha in-situ). Chonacthas talamh réitithe i bhfoirm miotail, gloine, píobán copair, píobán ceirmeach a tugadh faoi deara. Léirítear láithreacha an talún réitithe uilig sa tsamhail de láithreán coincheapúil Fíor 9.8.001 go Fíor 9.8.012. Bunaithe ar léarscáiliú Ithreach Teagasc tá níos lú ná 10% den limistéar staidéir cuimsithe mar thalamh réitithe agus dromchlaí saorga in thart ar 30% den limistéar staidéir.

I 1996, chuir an EPA tús le ceadúnú gníomhaíochtaí áirithe san earnáil dramhaíola lena n-áirítear líonta talún, stáisiúin aistrithe, diúscairt dramhaíola guaisí agus gníomhaíochtaí móra eile a bhain le diúscairt agus aisghabháil dramhaíola. Cinneadh i ndiaidh dul i gcomhairle le Comhairle Chontae na Gaillimhe (29 Lúnasa 2016 i dtosach agus athdheimhnithe ar an 11 Meán Fómhair 2024) nach bhfuil aon líonta talún stairiúla (ná oidhreacht) dá bhfios laistigh den limistéar staidéir.

Tá achomre ar na gnéithe a bhaineann le talamh éillithe a dtagtar air laistigh den limistéar staidéir agus a ngné ghaolmhar lena mbaineann tábhacht ar fáil i Tábla 9.12.

Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500

Níor sainaithníodh aon limistéir darbh fhios de thalamh éilithe.

Dírítear le CORINE agus léarscáiliú Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann aird ar limistéir ina bhfuil dromchlaí saorga mar gheall ar theaghaisí cónaithe, réadmhaoín tráchtála agus úsáid thionsclaíoch.

Sainaithníodh láithreán amháin a raibh Deimhniú Clárúcháin aige roimhe sin chun Dramhaíl Tógála agus Scartála a iompórtáil. Chuaigh an deimhniú sin in éag an 28 Bealtaine 2015.

Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400

Níor sainaithníodh aon limistéir darbh fhios de thalamh éilithe.

Dírítear le CORINE agus léarscáiliú Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann aird ar limistéir ina bhfuil dromchlaí saorga mar gheall ar theaghaisí cónaithe, réadmhaoín tráchtála, úsáid thionsclaíoch agus foirgnimh ollscoile.

¹⁷ Meastar go bhfuil mianach orgánach sa phailé-thírdhreach, go háirithe mar gheall ar an ábhar an-orgánach ar thángthas air feadh Abhainn na Gaillimhe agus cás leithlisithe ag suíomhanna eile ar tugadh faoi deara gur gleannta pailé-thírdhreacha os a gcionn iad. Ní dhearnadh aon tástáil orgánach sa líonadh pailé-thírdhreach san imscrúdú talún a bhain go sonrach leis an tionscadal.

Cuid 3: Slabhraíocht 9+400 go 14+000

Níor sainaithníodh aon limistéir darbh fhios de thalamh éilithe.

Dirítear le CORINE agus léarscáiliú Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann aird ar limistéir ina bhfuil dromchlaí saorga mar gheall ar theaghaisí cónaithe, réadmhaoin tráchtála agus úsáid thionsclaíoch.

Cuid 4: Slabhraíocht 14+000 go 17+500

Níor sainaithníodh aon limistéir darbh fhios de thalamh éilithe.

Dirítear le CORINE agus léarscáiliú Náisiúnta Fo-ithreach na hÉireann aird ar limistéir ina bhfuil dromchlaí saorga mar gheall ar theaghaisí cónaithe, réadmhaoin tráchtála, áiseanna spóirt agus fóillíochta agus úsáid thionsclaíoch.

Sainaithníodh trí shaoráid cheadúnaithe IPPC i gCuid 4. Léirítear iad seo mar tháblaí i Tábla 9.12 agus tá siad ar fáil i bhFíor 9.7.001 go Fíor 9.7.002 agus Fíor 9.7.101 go Fíor 9.7.115.

Tábla 9.12 Tábhacht Ghné Geolaíochta le haghaidh Talamh Éilithe laistigh den Limistéar Staidéir

Gné	Stádas / Méid i gCéatadán	Description	Láthair / Méid Ghinearálta	Aicmiú Thábhacht na Gné
Talamh Réitithe (MG)				
MG	-	Talamh Réitithe	Forleathan	Íseal
Saoráidí IPPC Ceadúnaithe				
IP01	Ceadúnaithe	Medtronic Vascular Galway Ltd.	An Pháirc Mhór	Íseal
IP02	Géillte	Irish Finishing Technologies Ltd.	Ballybrit	Íseal
IP03	Ceadúnaithe	Boston Scientific Ireland Ltd.	Ballybrit	Íseal

9.3.9 Acmhainní Mianraí / Tathagaithe

Chuathas i gcomhairle le tacair shonraí éagsúla chun geolaíocht eacnamaíoch an limistéir staidéir a leagan síos, lena n-áirítear:

- SGÉ: mapáil na hacmhainne tathagaithe
- SGÉ: ceantair mianraí
- GCC: láithreáin mhianaigh ghníomhaigh

Léirítear na tacair shonraí sin i bhFíor 9.6.001 go Fíor 9.6.002 agus Fíor 9.6.101 go Fíor 9.6.115.

Tá cur síos mionsonraithe ar an gcaoi a bhforbraíodh Léarscáiliú den Acmhainn Tathagaithe ar fáil in Eagrán Uimh. 15 de Geology Matters mar chuid de Nuachtlitir Shuirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann nó ar suíomh gréasáin SGÉ.¹⁸

Má aimsítear acmhainn tathagaithe ard nó an-ard laistigh den limistéar staidéir caillfear tathag atá ar fáil mar gheall air sin. Mar sin féin, tá tairbhe ag baint le hacmhainneacht den sórt sin le linn na tógála toisc gur féidir ábhar a fháil ar an láthair agus leis sin ní bheadh gá ábhar oiriúnach / inghlactha¹⁹ a iompórtáil le linn chéim na tógála.

Níl aon mhianaigh mhiotalacha ghníomhacha sa limistéar staidéir sa lá atá inniu ann. Le leathchéad bliain anuas, rinne cuideachtaí taiscéalaíochta mianraí dul chun cinn mór sa limistéar i gcomhair miotal neamhlómhar, ach níor thángthas ar aon sil-leagain atá inmharthana ar bhonn eacnamaíoch go dtí seo. Níl

¹⁸ Tá an chuid maidir le Léarscáiliú Acmhainn Tathagaithe de Nuachtlitir Earrach 2014 de chuid Shuirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann ar fáil mar leagan pdf ar shuíomh gréasáin SGÉ (<https://www.gsi.ie/Newsletters/Aggregate+Potential+Mapping.htm>)

¹⁹ Téarmaíocht nuashonraithe maidir le haicmiú ábhar ó TMTT 2018 de réir Shonraíocht Créfoirt Shraith 600 BIÉ (BIÉ, 2024)

aon taifead ar mhianadóireacht faoi thalamh sa cheantar dá bhrí sin is beag baol atá ann go dtitfeadh an struchtúr faoi thalamh as a chéile mar gheall ar thochailtí faoi thalamh, agus dá bhrí sin ní dhéantar aon bhreithniú breise ar an ngné seo sa mheasúnú seo.

Tá achoimre ar na hacmhainní mianraí / tathagaithe a dtagtar orthu laistigh den limistéar staidéir agus ar a ngné ghaolmhar lena mbaineann tábhacht ar fáil i Tábla 9.13.

Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500

Tá acmhainn tathagaithe de charraig bhrúite an-ard i mbunáite Chuid 1 a díorthaíodh ó eibhear agus samplaí d’acmhainn tathagaithe ard de charraig bhrúite ag tús Chuid 1, Na Foráí Maola, i lár báire ag an gCloch Scoilte, agus ar an gcuid thoir de Chuid 1 i Leitreach agus sa Bhealach. Sainaithníodh dhá shampla de mheán-acmhainn tathagaithe de charraig bhrúite i gCuid 1, ag an gCloch Scoilte agus an Daingean.

Sainaithníodh acmhainn tathagaithe íseal de ghaineamh agus gairbhéal i Rathún.

Tá gach ceann de na suíomhanna mianraí miotalacha a sainaithníodh i limistéar an staidéir lonnaithe ag tús Chuid 1 sna Foráí Maola.

Sainaithníodh suíomh amháin neamh-mhiotalach sa Chloch Scoilte a ndéantar cur síos air mar chosán eibhir a luíonn go híseal. Sainaithníodh ceithre pholl stairiúla agus aon chairéal stairiúil amháin sa chuid thoir de Chuid 1, idir an Caorán agus an Daingean.

Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400

Tá acmhainn tathagaithe an-ard de charraig bhrúite i mbunáite Chuid 2 agus samplaí níos lú d’acmhainn tathagaithe ard agus measartha de charraig bhrúite freisin. Is poitéinseal an-ard é an poitéinseal de charraig bhrúite sa chuid aolchloiche.

Cuid 3: Slabhraíocht 9+400 go 14+000

I gCuid 3 go bunúsach tá limistéar ina bhfuil acmhainn tathagaithe an-ard de charraig bhrúite agus samplaí an-bheag de phoitéinseal ard.

Tá cairéal amháin gníomhach (Cairéal Roadstone i gCláí an Dá Mhíle) agus cairéal amháin as úsáid (Cairéal Leacaigh i Mionlach) lonnaithe i gCuid 3.

Cuid 4: Slabhraíocht 14+000 go 17+500

Meastar go bhfuil acmhainn tathagaithe an-ard de charraig aolchloiche briste i gCuid 4. Tá dhá chairéal stairiúla agus aon pholl gairbhéil stairiúil amháin lonnaithe i gCuid 4.

Tábla 9.13 Tábhacht Ghné Geolaíochta na nAcmhainní Mianraí / Tathagaithe laistigh den Limistéar Staidéir

ID	Cineál	Description	Láthair / Méid	Aicmiú Thábhacht na Gné
Cairéil Ghníomhacha				
Q01	As úsáid	Cairéal Leacaigh	Leacach	Meanleibhéal
Q02	Gníomhach	Cairéal Roadstone, Cláí an Dá Mhíle	An Poll Chaoin	An-Ard
Cairéil Ghníomhacha agus Stairiúla				
HPQ01	Stairiúil	Aimsithe ó mhapáil 6 orlach de chuid SOÉ	Caorán	Íseal
HPQ02	Stairiúil	Aimsithe ó mhapáil 6 orlach de chuid SOÉ	Caorán	Íseal
HPQ03	Stairiúil	Aimsithe ó mhapáil 6 orlach de chuid SOÉ	Caorán	Íseal

ID	Cineál	Description	Láthair / Méid	Aicmiú Thábhacht na Gné
HPQ04	Stairiúil	Aimsithe ó mhapáil 6 orlach de chuid SOÉ	Leitreach	Íseal
HPQ05	Stairiúil	Aimsithe ó mhapáil 6 orlach de chuid SOÉ	An Bealach	Íseal
HPQ06	Stairiúil	Aimsithe ó mhapáil 6 orlach de chuid SOÉ	Ballybrit	Íseal
HPQ07	Stairiúil	Aimsithe ó mhapáil 6 orlach de chuid SOÉ	Ballybrit	Íseal
HPQ08	Stairiúil	Aimsithe ó mhapáil 6 orlach de chuid SOÉ	An Pháirc Mhór	Íseal
Acmhainn Tathagaithe				
VHPCR	Carraig Bhrúite	Acmhainn tathagaithe an-ard de charraig bhrúite	An Limistéar Staidéir Iomlán (89%)	An-Ard
HPCR	Carraig Bhrúite	Acmhainn tathagaithe ard de charraig bhrúite	Na Foráí Maola, An Chloch Scoilte, Rathún, Leitreach, An Daingean, (10%)	Ard
MPCR	Carraig Bhrúite	Acmhainn tathagaithe measartha de charraig bhrúite	An Chloch Scoilte, An Daingean (1%)	Meanleibhéal
LPSAGR	Gaineamh agus Gairbhéal	Acmhainn tathagaithe íseal de ghaineamh agus gairbhéal	Rathún agus Baile an Bhriotaigh	Íseal
Suíomhanna Mianraí				
ML01	Miotalach	Copar	Na Foráí Maola	Íseal
ML02	Miotalach	Iarann	Na Foráí Maola	Íseal
ML03	Miotalach	Molaibdéineam	Na Foráí Maola	Íseal
ML04	Miotalach	Iarann	Na Foráí Maola	Íseal
ML05	Miotalach	Molaibdéineam	Na Foráí Maola	Íseal
ML06	Miotalach	Copar	Na Foráí Maola	Íseal
ML07	Miotalach	Copar	Na Foráí Maola	Íseal
ML08	Miotalach	Iarann	Na Foráí Maola	Íseal
ML09	Miotalach	Molaibdéineam	Na Foráí Maola	Íseal
ML10	Miotalach	Iarann	Na Foráí Maola	Íseal
ML11	Miotalach	Copar	Na Foráí Maola	Íseal
ML12	Miotalach	Copar	Na Foráí Maola	Íseal
ML13	Miotalach	Iarann	Na Foráí Maola	Íseal
ML14	Miotalach	Molaibdéineam	Na Foráí Maola	Íseal
ML15	Miotalach	Copar	Na Foráí Maola	Íseal
ML16	Miotalach	Iarann	Na Foráí Maola	Íseal
ML17	Miotalach	Fluairít	Na Foráí Maola	Íseal
ML18	Neamh-Mhiotalach	Cosán eibhir íseal luite	An Chloch Scoilte	Íseal
ML19	Neamh-Mhiotalach	Cairéal Eibhir as Úsáid	Leitreach	Íseal

ID	Cineál	Description	Láthair / Méid	Aicmiú Thábhacht na Gné
ML20	Neamh-Mhiotalach	Cairéal Eibhir as Úsáid	An Bealach	Íseal
ML21	Neamh-Mhiotalach	Toischloch	Cairéal Leacaigh, Cúil Each	Íseal
ML22	Neamh-Mhiotalach	Aolchloch (go ginearálta)	Cairéal Leacaigh, Cúil Each	Íseal
ML23	Neamh-Mhiotalach	Toischloch	Cairéal Roadstone, Clai an Dá Mhíle	An-Ard
ML24	Neamh-Mhiotalach	Aolchloch (go ginearálta)	Cairéal Roadstone, Clai an Dá Mhíle	An-Ard

9.3.10 Limistéir Oidhreachta Geolaíochta

Is comhpháirtíocht é Clár Oidhreachta Geolaíochta na hÉireann idir SGÉ agus an tSeirbhís Pháirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS). Forbraíodh an clár chun oidhreachtaí geolaíocha a shainithint, a dhoiciméadú, a chosaint agus a chaomhnú. Rinneadh comhairliúchán leis an SGÉ d'fhonn gach láithreán oidhreachta geolaíochta a shainithint laistigh den limistéar staidéir.

Luaitear i bPlean Forbartha Chontae na Gaillimhe (2022–2028) gur beartas Oidhreachta agus Bithéagsúlachta Náisiúnta (NHB 5) atá ann chun tacú le bithéagsúlacht agus nascacht éiceolaíochta a chosaint agus a fheabhsú i limistéir nach bhfuil ainmnithe, lena n-áirítear córais gheolaíocha agus gheomoirfeolaíocha. Chomh maith leis sin, luaitear an cuspóir i mbeartas na Láithreán Oidhreachta (PG 1), maidir le córais gheolaíocha agus gheomoirfeolaíocha, láithreáin oidhreachta agus gnéithe geolaíocha an chontae a chosaint agus a chaomhnú in aghaidh forbairt míchuí a baineadh óna luach oidhreachta, agus (PG 3) maidir le feasacht níos fearr a spreagadh ar láithreáin oidhreachta geolaíocha an chontae agus más cuí, rochtain poiblí.

Tugadh aird do Thábla 5.6 Líonra na Limistéar Bithéagsúlachta Áitiúla agus Tábla 5.7 Limistéir Eile/Gnéithe lena mbaineann Tábhacht Áitiúil sa Chathair ó Phlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023–2029.

Tá na Limistéir Oidhreachta Geolaíochta (GHAnna) a dtagtar orthu laistigh den limistéar staidéir ar fáil i Tábla 9.14 thíos.

Rinne an SGÉ iniúchadh nuashonraithe ar na Limistéir Oidhreachta Geolaíochta i gCathair na Gaillimhe agus i gContae na Gaillimhe in 2020 agus 2019 faoi seach. Cuireadh Limistéir Oidhreachta Geolaíochta nua leis ó TMTT 2018 agus tugadh faoi deara thíos aon athruithe ar na Limistéir Oidhreachta Geolaíochta atá ann cheana.

Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500

Níl aon Limistéir Oidhreachta Geolaíochta laistigh de Chuid 1.

Baineadh ionsánna bruthacha – GHA06, a cuireadh san áireamh roimhe seo in TMTT 2018, den mheasúnú mar níl sé mar chuid de chlár GHA iniúchta an SGÉ a thuilleadh.

Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400

Tá Loch Coirib (GY093), loch mór atá lonnaithe idir ardtailte aigéadacha in iarthar Chontae na Gaillimhe agus na hisealchríocha aolchloiche lena bhfuil tábhacht caomhantais idirnáisiúnta ag baint maidir lena chluichreáin charst ar chladach an locha, lonnaithe laistigh den chuid Thuaidh de Chuid 2 den limistéar staidéir. Is GHA nua é seo ó TMTT 2018.

Cuid 3: Slabhraíocht 9+400 go 14+000

Tá Cairéal Chlaí an Dá Mhíle (GY132), cairéal feidhmiúil an-mhór atá ina léiriú maith ar na haolchlocha carbónmhara in oirthear na Gaillimhe, lonnaithe ag Claí an Dá Mhíle i gCuid 3. Tabhair faoi deara gur athraíodh tagairtíú GHA ó TMTT 2018.

Cuid 4: Slabhraíocht 14+000 go 17+500

Tá Gearradh Bóthair N6 Dhabhach Uisce (GC001), cuid aon chiliméadar amháin ar fad de ghearradh bóthair isteach san aolchloch Charbónmhar Foirmíochta Bhoirne, lonnaithe feadh an N6 atá ann cheana i gCuid 4. Is GHA nua é seo ó TMTT 2018.

Tábla 9.14 Tábhacht Ghné Geolaíochta na Limistéar Oidhreacht laistigh den Limistéar Staidéir

ID	Ainm an Láithreáin	Príomhshaintréith	Aicmiú Thábhacht na Gné
GY093	Loch Coirib	Loch mór atá lonnaithe idir ardtailte aigéadacha in iarthar Chontae na Gaillimhe agus na hÍ sealchríocha aolchloiche lena bhfuil tóbhacht caomhantais idirnáisiúnta ag baint maidir lena chluichreóin charst ar chladach an locha	An-Ard
GY132	Cairéal Chlaí an Dá Mhíle	Is cairéal feidhmiúil an-mhór é atá ina léiriú maith ar na haolchlocha carbónmhara in oirthear na Gaillimhe	An-Ard
GC001	Gearradh Bóthair N6 Dhabhach Uisce	Cuid de ghearradh bóthair isteach san aolchloch Carbónmhar Foirmíochta Bhoirne. Sraitheanna síge chré ina bhfuil aolchloch. Tarlaíonn féitheacha caileáite-fluairít i mballaí an ghearrtha bóthair	An-Ard

9.3.11 Achoimre ar Thábhacht na Gné Geolaíochta

Tá achoimre ar na gnéithe geolaíochta a dtabharfar aird bhreise dóibh ó thaobh ithreacha agus geolaíochta (atá ar fáil laistigh den limistéar staidéir agus lena bhfuil tábhacht mheánach nó tábhacht níos airde ag baint), léirithe thíos i Tábla 9.15. Na gnéithe sin a sainaitníodh i gCuid 9.3 lena bhfuil tábhacht íseal rangaithe ag baint, ní bhreithnítear na gnéithe sin a thuilleadh sa mheasúnú seo.

Tábla 9.15 Achoimre ar Ghnéithe Geolaíochta

ID	Ainm na Gné / ID	Cur síos / Suíomh	Aicmiú Thábhacht na Gné
Ithreacha Talmhaíochta			
AminDW	Ithir neamhchailcreach dhomhain atá draenáilte go maith	Ithir neamhchailcreach dhomhain atá draenáilte go maith. Forleathan i gCuid 1	Ard
AminSW	Ithir neamhchailcreach éadomhain atá draenáilte go maith	Ithir neamhchailcreach éadomhain atá draenáilte go maith. Forleathan i gCuid 1	Ard
BminDW	Ithir chailcreach dhomhain atá draenáilte go maith	Ithir chailcreach dhomhain atá draenáilte go maith. Forleathan i gCuid 3 agus 4	Ard
BminSW	Ithir chailcreach éadomhain atá draenáilte go maith	Ithir chailcreach éadomhain atá draenáilte go maith. Forleathan i gCuid 3 agus 4	Ard
Sil-leagain dhromchla			
Barritir	Barritir	Móinteach de ghnáth	Ard

ID	Ainm na Gné / ID	Cur síos / Suíomh	Aicmiú Thábhacht na Gné
Móin	Móin	Beagán gainmheach anseo is ansiúd	Ard
Gnéithe Carst			
LP	Pábháil Aolchloiche	Forleathan ar fud Chuid 3 agus 4	An-Ard
PK	Gleann Pailéacharst	Mionlach, Baile an Dúlaigh, An Caisleán Gearr	Meanleibhéal
K7	Fuarán	Páirc na Sceach	Meanleibhéal
K10	Lagrach Iata	Páirc na Sceach	Meanleibhéal
K11	Lagrach Iata	Páirc na Sceach	Meanleibhéal
K12	Lagrach Iata	Páirc na Sceach	Meanleibhéal
K17	Fuarán	Mionlach	Meanleibhéal
K25	Fuarán	Mionlach	Meanleibhéal
K31	Turlach	Mionlach	Meanleibhéal
K44	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K45	Fuarán	Cúil Each	Meanleibhéal
K49	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K51	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K54	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K57	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K59	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K61	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K62	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K64	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K67	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K70	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K71	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K97	Lagrach Iata	An Caisleán Gearr	Meanleibhéal
K104	Lagrach Iata	An Caisleán Gearr	Meanleibhéal
K131	Lagrach Iata	An Pháirc Mhór	Meanleibhéal
K172	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K175	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K179	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K193	Lagrach Iata	Cúil Each	Meanleibhéal
K328	Lagrach Iata	An Pháirc Mhór	Meanleibhéal
Féideartha Tathagaithe / Acmhainne			
Q01	Cairéal Leacaigh - As úsáid	Cúil Each	Meanleibhéal
Q02	Cairéal Roadstone	Clái an Dá Mhíle	An-Ard
VHPCR	Carraig Bhrúite	Acmhainn Tathagaithe an-ard de charraig bhrúite. An Limistéar Staidéir Iomlán.	An-Ard
HPCR	Carraig Bhrúite	Acmhainn tathagaithe ard de charraig bhrúite. Na Foráí Maola, An Chloch Scoilte, Rathún, Leitreach, An Daingean.	Ard

ID	Ainm na Gné / ID	Cur síos / Suíomh	Aicmiú Thábhacht na Gné
MPCR	Carraig Bhrúite	Acmhainn tathagaithe measartha de charraig bhrúite. An Chloch Scoilte, An Daingean.	Meanleibhéal
ML23	Toischloch Roadstone	Claí an Dá Mhíle	An-Ard
ML24	Aolchloch Roadstone (go ginearálta)	Claí an Dá Mhíle	An-Ard
Oidhreacht Geolaíochta			
GY093	Loch Coirib	Loch mór atá lonnaithe idir ardtailte aigéadacha in iarthar Chontae na Gaillimhe agus na hisealchríocha aolchloiche lena bhfuil tábhacht caomhantais idirnáisiúnta ag baint maidir lena chluichreáin charst ar chladach an locha	An-Ard
GY132	Cairéal Chlaí an Dá Mhíle	Is cairéal feidhmiúil an-mhór é atá ina léiriú maith ar na haolchlocha carbónmhara in oirthear na Gaillimhe	An-Ard
GC001	Gearradh Bóthair N6 Dhabhach Uisce	Cuid de ghearradh bóthair isteach san aolchloch Carbónmhar Foirmíochta Bhoirne. Sraitheanna síge chré ina bhfuil aolchloch. Tarlaíonn féitheacha cailcíte-fluairít i mballaí an ghearrtha bóthair	An-Ard

9.3.12 Samhail Láithreáin Choincheapúil

Léirítear an tSamhail Láithreáin Choincheapúil don N6 GCRR atá beartaithe i Tábla 9.16. Léirítear an fhaisnéis freisin i bhFíor 9.8.001 go Fíor 9.8.012 i bhfoirm plean agus próifíle agus an phróifíl ag léiriú na leibhéil talún reatha agus na leibhéil atá beartaithe, codanna créfoirt, loga den imscrúdú talún áitiúil agus sonraí geofisiceacha feadh lárline an N6 GCRR atá beartaithe. Féach freisin Aguisín A.9.1a, A.9.1b agus A.9.1c le haghaidh na sonraí ar fad ón imscrúdú talún.

Rinneadh athrú ar chumraíocht na forbartha atá beartaithe ag Ráschúrsa na Gaillimhe, atá san áireamh mar chuid den Tionscadal, ó TMTT 2018, mar a shonraítear i gCaibidil 5, Tuairisc ar an Tionscadal, den TMTT nuashonraithe seo, agus mar sin, rinneadh imscrúduithe talún breise chun bonn eolais a chur faoi dheardh na forbartha sin. Tugtar na sonraí ar fad ón imscrúdú talún gaolmhar in Aguisín A.9.1d.

Tábla 9.16 Limistéir Chréfoirt Gearrtha agus Líonta

Tagairt Créfoirt	Cineál Créfoirt Ceannasach	Cuid Chomhshaoil	Fad (m)	Líonadh Uasta (m)	Líonadh ar an Meán (m)	Gearradh Uasta (m)	Gearradh ar an meán (m)	Ró-ualach Ginearálaithe agus Cur Síos ar an mBuncharraig	Doimhneacht go Carraig (mBGL) ar an Meán
EW01	GEARRADH	Cuid 1 Na Foráí Maola	460	1.63	0.14	-3.13	-1.06	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig eibhir	0.50
EW02	LÍONADH	Cuid 1 Ó Na Foráí Maola go dtí an Chloch Scoilte	2270	5.38	1.65	-3.34	-0.22	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear agus roinnt sil-leagan de thill oighreach comhghreamaithe le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig eibhir	0.60
EW03	LÍONADH	Cuid 1 An Baile Ard Thiar	280	5.66	2.47	0	0	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear thar bhuncharraig eibhir	0.50
EW04	GEARRADH	Cuid 1 An Baile Ard	800	3.61	0.06	-6.97	-3.86	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear thar bhuncharraig eibhir	0.50
EW05	LÍONADH	Cuid 1 An Aill	530	6.47	2.41	-2.20	-0.17	Móin thar ghairbhéil oighreacha eibhir le cásanna leithlisithe de thalamh réitithe agus sil-leagain ghláracha féideartha gar do shruthán. Limistéar os cionn buncharraig eibhir	0.80
EW06	LÍONADH	Cuid 1 An Cheapach	820	4.31	1.53	-2.45	-0.27	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear thar bhuncharraig eibhir	1.40
EW07	GEARRADH	Cuid 1 Baile na mBúrcach	350	2.66	0.28	-8.91	-2.18	Gairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear thar bhuncharraig eibhir	1.00
EW08	LÍONADH	Cuid 1 Baile an Mhóinín go Leitreach	1550	11.78	3.40	-6.79	-0.25	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig eibhir	1.30

Tagairt Créfoirt	Cineál Créfoirt Ceannasach	Cuid Chomhshaoil	Fad (m)	Líonadh Uasta (m)	Líonadh ar an Meán (m)	Gearradh Uasta (m)	Gearradh ar an meán (m)	Ró-ualach Ginearálaithe agus Cur Síos ar an mBuncharraig	Doimhneacht go Carraig (mBGL) ar an Meán
EW09	LÍONADH	Cuid 1 Cnoc na Fosca / Cnoc na Brón	300	10.12	7.54	0.00	0.00	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear thar bhuncharraig eibhir	2.70
EW10	LÍONADH	Cuid 1 Cnoc na Fosca / Cnoc na Brón	300	6.98	2.73	-4.28	-0.84	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear thar bhuncharraig eibhir	4.50
EW11	GEARRADH	Cuid 1 Cnoc na Fosca / Cnoc na Brón	400	0.00	0.00	-14.89	-8.49	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear thar bhuncharraig eibhir	2.60
EW12	GEARRADH	Cuid 1 An Daingean Uachtair	150	1.62	0.17	-6.89	-3.05	Gairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear thar bhuncharraig eibhir	2.20
EW13	LÍONADH	Cuid 1 agus 2 An Daingean	550	9.70	5.03	-1.35	-0.04	Gairbhéil oighreacha díorthaithe ó eibhear le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig eibhir	3.00
EW14	LÍONADH	Cuid 2 An Daingean go Abhainn na Gaillimhe	450	16.60	10.65	0.00	0.00	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe ó aolchloch thar ghairbhéil oighreacha le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig aolchloiche	5.50
EW15	STRUCHTÚR ABHAINN NA GAILLIMHE	Cuid 2 Abhainn na Gaillimhe	200	Gan Gearradh / Líonadh mar gheall ar struchtúr a bheith ann				Sil-leagain de thill oighreacha comhghreamaitheacha díorthaithe as aolchloch thar ghairbhéil oighreacha agus roinnt sil-leagan glárach leithlisithe feadh Abhainn na Gaillimhe	N/A ²⁰

²⁰ Níl an doimhneacht go ceann na carraige ar fáil thar fhairsinge Abhainn na Gaillimhe toisc nach ndearnadh aon imscrúdú ionsáite.

Tagairt Créfoirt	Cineál Créfoirt Ceannasach	Cuid Chomhshaoil	Fad (m)	Líonadh Uasta (m)	Líonadh ar an Meán (m)	Gearradh Uasta (m)	Gearradh ar an meán (m)	Ró-ualach Ginearálaithe agus Cur Síos ar an mBuncharraig	Doimhneacht go Carraig (mBGL) ar an Meán
EW16	LÍONADH	Cuid 3 Mionlach	600	19.37	10.01	0.00	0.00	Móin thar till oighreach comhghreamaitheach díorthaithe as aolchloch le cásanna leithlisithe de thalamh réitithe agus sil-leagain ghláracha. Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	2.30
EW17	TARBHEALACH MHIONLAIGH	Cuid 3 Mionlach	330	Gan Gearradh / Líonadh mar gheall ar struchtúr a bheith ann				Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe ó aolchloch thar ghairbhéil oighreacha le roinnt sil-leagan glárach thar bhuncharraig aolchloiche	0.00 ²¹
EW18	LÍONADH	Cuid 3 Mionlach	380	10.01	3.73	-4.09	-0.12	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaitheach díorthaithe as aolchloch thar ghairbhéil oighreacha measctha le cosán Aolchloiche Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	1.80
EW19	GEARRADH	Cuid 3 Cúil Each	330	4.76	0.34	-15.46	-6.45	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch thar ghairbhéil oighreacha Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	55.00 ²²

²¹ Tá roinnt ró-ualach lena n-áirítear barrthir feadh fhairsinge an struchtúir. Mar sin féin, tá cosán Aolchloiche lomáin i mbunáite an limistéir. Dá bhrí sin, tá doimhneacht ar an meán tugtha mar 0m chun léiriú a thabhairt ar an ngnáthcharraig éadomhain.

²² Tá an t-athrú i gceann na carraige, bunaithe ar imscrúdú talún ionsáite agus geofisiceach, sách suntasach sa limistéar seo, agus taifeadadh uasdoimhneacht de 109m faoi leibhéal na talún. Mar sin féin, tá an t-uasdoimhneacht leithlisithe agus ceann na carraige sách éadomhain de ghnáth.

Tagairt Créfoirt	Cineál Créfoirt Ceannasach	Cuid Chomhshaoil	Fad (m)	Líonadh Uasta (m)	Líonadh ar an Meán (m)	Gearradh Uasta (m)	Gearradh ar an meán (m)	Ró-ualach Ginearálaithe agus Cur Síos ar an mBuncharraig	Doimhneacht go Carraig (mBGL) ar an Meán
EW20	TOLLÁN LEACAIGH	Cuid 3 Cúil Each	280	Gan Gearradh / Líonadh mar gheall ar struchtúr a bheith ann				Sil-leagain éadoimhne de thill oighreach comhghreamaitheach aolchloiche measctha le pábháil Aolchloiche Láthair aitheanta ina bhfuil gleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	0.00 ²³
EW21	LÍONADH	Cuid 3 Cúil Each	300	10.67	4.98	-7.49	-0.55	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig aolchloiche	0.00 ²⁴
EW22	GEARRADH	Cuid 3 Baile an Dúlaigh	200	11.82	4.06	-24.64	-8.60	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch thar ghairbhéil oighreacha thar bhuncharraig aolchloiche	3.50
EW23	LÍONADH	Cuid 3 Baile an Dúlaigh	270	9.47	3.72	-7.97	-0.75	Till oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch / gairbhéil oighreacha le limistéir de thalamh réitithe Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	10.50
EW24	LÍONADH	Cuid 3 Baile an Dúlaigh	310	16.28	10.94	0.00	0.00	Móin thar till oighreach comhghreamaitheach díorthaithe as aolchloch / gairbhéil oighreacha Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	7.00

²³ Cé go bhfuil barrthír i gcuid de fhairsinge an limistéir créfoirt seo, cuimsítear sa chuid is mó de cosán Aolchloiche lomáin. As sin tógadh tollán tríd an gearraig. Dá bhrí sin, tugadh an doimhneacht ar an meán go dtí ceann na carraige le fios mar 0m d'fhonn an timpeallacht sin a léiriú.

²⁴ Síneann an limistéar créfoirt feadh urlár Chairéal Leacaigh nach bhfuil in úsáid níos mó. Dá bhrí sin, tugadh an doimhneacht go ceann carraige mar neamhní.

Tagairt Créfoirt	Cineál Créfoirt Ceannasach	Cuid Chomhshaoil	Fad (m)	Líonadh Uasta (m)	Líonadh ar an Meán (m)	Gearradh Uasta (m)	Gearradh ar an meán (m)	Ró-ualach Ginearálaithe agus Cur Síos ar an mBuncharraig	Doimhneacht go Carraig (mBGL) ar an Meán
EW25	GEARRADH	Cuid 3 An Caisleán Gearr	420	9.49	0.70	-7.61	-4.03	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch. Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	2.80
EW26	LÍONADH	Cuid 3 An Caisleán Gearr	130	8.17	2.79	-4.35	-0.70	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch le limistéir de thalamh réitithe Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	14.30
EW27	GEARRADH	Cuid 3 An Caisleán Gearr	600	7.85	0.26	-12.65	-7.58	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch le limistéir de thalamh réitithe Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	5.90
EW28	LÍONADH	Cuid 3 agus 4 Bóthar Thuama an N83	500	12.65	7.52	-3.70	-0.12	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch le limistéir de thalamh réitithe Suíomh aitheanta de ghleannta pailé-charst Limistéar os cionn buncharraig aolchloiche	17.80
EW29	GEARRADH	Ballybrit	300	5.66	0.32	-12.84	-8.85	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch thar bhuncharraig aolchloiche	2.70
EW30	GEARRADH	Ballybrit	500	0.00	0.00	-11.20	-8.85	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig aolchloiche	7.50

Tagairt Créfoirt	Cineál Créfoirt Ceannasach	Cuid Chomhshaoil	Fad (m)	Líonadh Uasta (m)	Líonadh ar an Meán (m)	Gearradh Uasta (m)	Gearradh ar an meán (m)	Ró-ualach Ginearálaithe agus Cur Síos ar an mBuncharraig	Doimhneacht go Carraig (mBGL) ar an Meán
EW31	TOLLÁN RÁSCHÚRSA NA GAILLIMHE	Ráschúrsa na Gaillimhe	240	0.00	0.00	-9.52	-8.63	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig aolchloiche	6.30
EW32	GEARRADH	Ballybrit	310	1.73	0.11	-9.52	-4.64	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch thar bhuncharraig aolchloiche	4.60
EW33	LÍONADH	Cnoc Mhaoil Drise	700	8.43	5.08	-0.98	-0.03	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig aolchloiche	2.40
EW34	GEARRADH	Cnoc Mhaoil Drise	700	2.82	0.22	-7.44	-2.46	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch thar bhuncharraig aolchloiche	1.90
EW35	GEARRADH	Na hArdáin, Cúil Each	640	1.34	0.11	-9.48	-2.35	Sil-leagain de thill oighreach comhghreamaithe díorthaithe as aolchloch le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig aolchloiche	2.00
CEANGA L N59	GEARR/LÍON	Leitreach	2170	8.77	0.91	-12.99	-2.25	Móin thar ghairbhéil oighreacha díorthaithe as eibhear le limistéir de thalamh réitithe thar bhuncharraig aolchloiche	2.10

9.4 Saintréithe an Tionscadail

Tá cur síos mionsonraithe ar an Tionscadal agus ar ghníomhaíochtaí tógála curtha ar fáil i gCaibidil 5, Tuairisc ar an Tionscadal agus Caibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála den TMTT nuashonraithe seo.

Tugtar cuntas sa chuid seo den tuarascáil ar phríomhghnéithe an dearaidh agus ar shaintréithe oibríochta agus ar ghníomhaíochtaí tógála an Tionscadail a bhaineann le hithreacha agus le geolaíocht. Tá na tionchair fhéideartha a bhaineann le gníomhaíochtaí agus oibríochta tógála den sórt sin curtha ar fáil i gCuid 9.5. Tá cúig chéim i gceist leis an Tionscadal.

9.4.1 Céim 1

Áirítear le Céim 1 clós stáblaí sealadach a thógáil lena n-áirítear carchlós do bhoscaí capaill, seid innealra, seid chothabhála, fostáisiún BSL, dhá thobar, fáinne réamhpharáide agus pailliún nua ar thailte Ráschúrsa na Gaillimhe. (Ar thug Comhairle Cathrach na Gaillimhe cead pleanála ina leith i mí na Nollag 2024 Uimhir Thagartha Phleanála: 24/60279).

9.4.1.1 Céim 1 na Tógála

Tá na stáblaí sealadacha atá beartaithe le lonnú ar an limistéar féir atá ann cheana i lár an rásraoin i.e. an gharpháirc. Áireofar leis an tógáil sin tógáil balla coinneála agus bunsraitheanna, athphróifiliú ar fhánaí atá ann cheana, agus tochailt barrithreach, fo-ithreach agus carraigeacha. Bainfear den láithreán ábhar farasbairr nó ábhar nach bhfuil oiriúnach le hathúsáid. D'fhéadfadh dí-uisciú sealadach na tochailte a bheith ag teastáil.

9.4.1.2 Céim 1 na hOibríochta

Maidir le Céim 1, beidh cothabháil ghinearálta ag teastáil i leith tírdhreachú fánaí agus cainéil draenála.

9.4.2 Céim 2

Cuimsítear le Céim 2 tógáil agus oibriú an N6 GCRR atá beartaithe.

9.4.2.1 Céim 2 na Tógála

Mar a pléadh i gCaibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála, samhlaítear go dtógfar an N6 GCRR atá beartaithe ón taobh thoir go dtí an taobh thiar agus d'fhéadfaí é a chur i gcrích in dhá chéim chomhthráthacha nó i gconradh foriomlán amháin. Is iad an dá chéim ná:

- Céim A – Acomhal Chúil Each an N6 go dtí Acomhal Leitrí an N59 – 9.9km (Bóithre Ceangail Thuaidh agus Theas an N59 san áireamh)
- Céim B – Acomhal Leitrí an N59 – R336 Siar ó Bhearna 7.5km

Beidh príomhghnéithe dearaidh ábhartha éagsúla i gceist leis an N6 GCRR atá beartaithe chun tionchar ar ghnéithe ithreacha agus geolaíochta a sheachaint nó a laghdú, go háirithe pábháil Aolchloiche, atá leagtha amach sna fochodanna seo a leanas:

- Tollán Leacaigh agus an Bealach Isteach Thiar
- Tarbhealach agus Tóchar Mhionlaigh
- Fánaí atreistithe/ coinnithe

Tá na gníomhaíochtaí tógála atá ábhartha d'ithreacha agus geolaíocht maidir leis an N6 GCRR atá beartaithe liostaithe thíos agus déantar tuilleadh plé orthu sna fochodanna seo a leanas. I measc na ngníomhaíochtaí tógála a bhaineann le hithreacha agus geolaíocht tá siad seo a leanas:

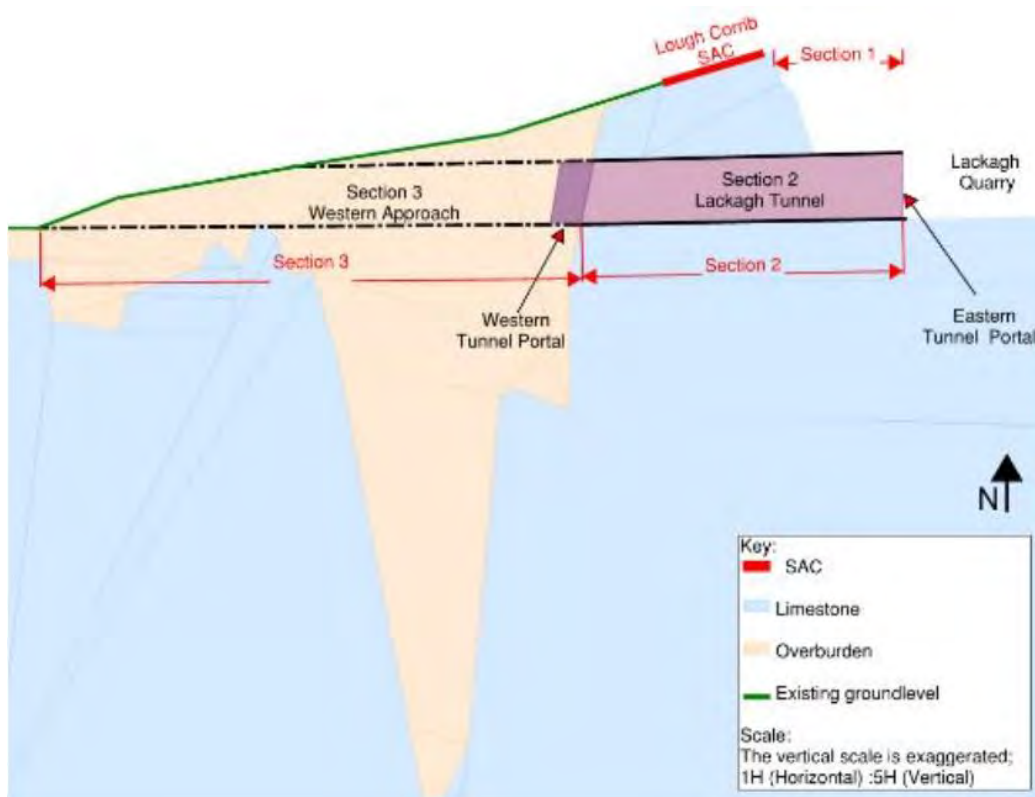
- Tógáil claífoirt
- Tochailt gearrthacha
- Fánaí ithreach agus carraigeacha
- Ábhar láithreáin a athúsáid agus a phróiseáil

- Ábhair a iompórtáil, a easpórtáil agus a dhiúscairt
- Tollánú
- Bunsraitheanna a thógáil le haghaidh struchtúr
- Talamh éillithe
- Ithir Bhog
- Gnéithe carst
- Dí-uisciú

Tugtar Plean um Bainistiú Comhshaoil Tógála (CEMP) in Aguisín A.7.5.

Príomhghné an Dearaidh – Tollán Leacaigh agus an Bealach Isteach Thiar

Tá trí chuid i gceist le Tollán Leacaigh idir Ch. 10+775 go Ch. 11+420 den N6 GCRR atá beartaithe is iad sin Cuid 1 Éadan Chairéal Leacaigh, Cuid 2 Tollán Leacaigh agus Cuid 3 An Bealach Isteach Thiar, féach Pláta 9.1.



Pláta 9.1 Trasghearradh scéimreach de Chodanna 1-3 ag Tollán Leacaigh

Tá SAC Loch Coirib ina n-áirítear cosáin Aolchloiche lonnaithe díreach siar ó Chuid 1. I gCuid 2, is tollán tollta dúbailte mianadóireachta druileáilte agus pléasctha é Tollán Leacaigh (ST11/01) atá thart ar 270m ar fad, ó Ch. 11+150 go Ch. 11+420. Tolláin Chuid 2 faoi SAC Loch Coirib, lena n-áirítear cosáin Aolchloiche, idir thart ar Ch. 11+240 agus Ch. 11+350. Luíonn Cuid 3 go páirteach laistigh de SAC Loch Coirib agus trasnaíonn sé idir limistéir ina bhfuil pábháil Aolchloiche suite ó thuaidh agus ó dheas den N6 GCRR atá beartaithe.

Toisc go bhfuil pábháil Aolchloiche ann, áirítear an méid seo a leanas le tionchair fhéideartha geolaíochta Thollán Leacaigh agus a bhealaí isteach láithreacha ar phábháil Aolchloiche:

- Tá éagobhsaíocht carraigmhaise agus éagobhsaíocht fána i gCodanna 1 agus 3 agus dá bharr sin, d'fhéadfadh brú isteach a bheith ar phábháil Aolchloiche laistigh de SAC Loch Coirib, mar gheall ar chomh gar is atá sé don N6 GCRR atá beartaithe

- Tá gníomhaíochtaí pléasctha ag teastáil chun Codanna 2 agus 3 a thógáil agus beidh tionchar féideartha dá bharr sin ar shláine struchtúrach na pábhála Aolchloiche
- Intitim an tolláin agus socraíocht talún ón bpoll sa tollán i gCuid 2 agus an tionchar féideartha ar an bpábháil Aolchloiche laistigh de cSAC Loch Coiribe dá bharr

Chun na tionchair geolaíochta sin a sheachaint, áirítear na bearta seo a leanas i ndearadh Thollán Leacaigh agus ina bhealaí isteach (Codanna 1, 2 agus 3) mar aon le cur chuige coimeádach i leith an dearaidh:

- I gCuid 1, déanfar cobhsú ar éadan Chairéal Leacaigh timpeall ar thairseach an tolláin thoir d'fhonn éagobhsaíocht carraigmhaise agus éagobhsaíocht fána a chosc. Éilítear leis an gcur chuige coimeádach maidir leis an dearadh go gcuirfí cobhsaíocht éadan Thollán Leacaigh (éadan thiar an chairéil) timpeall ar thairseach thoir an tolláin i gcrích roimh na n-oibreacha tollánaithe le haghaidh Chuid 2 (Tollán Leacaigh). Áirítear leis na hoibreacha cobhsaíochta comhchóras tacaíochta de bholtaí carraige, duail charraige, mogalra cruach agus coincreít spraeáilte
- Is tollán tollta dúbailte mianadóireachta i gcarraig é Cuid 2 a tógadh ag úsáid modheolaíocht druileáilte agus pléasctha. Úsáidtear an modh tógála sin go minic le haghaidh tollán den fhad seo trí charraig chrua. Leis an gcur chuige coimeádach dearaidh i gCuid 2 beidh na gnéithe tolláin seo a leanas ag teastáil lena chinntiú nach dtitfidh an tollán agus socraíocht na talún:
 - Beidh 8.0m ar a laghad de bhuncharraig fhollasach de dhíth os cionn mullach cinn thollta an tolláin go dtí barr dromchla talún an chosáin Aolchloiche d'fhonn cobhsaíocht an phoill a choinneáil. Baintear amach riachtanas an dearaidh sin i ndearadh Thollán Leacaigh leis an ailíniú beartaithe lena dtugtar cumhdach buncharraige idir ~10m go 14.5m os cionn mhullach cinn an tolláin go dtí dromchla talún na Pábhála Aolchloiche
 - Teastóidh colún deighilte 7m ar leithead idir an dá tholladh chun cobhsaíocht an dá tholladh a choimeád. Baineadh amach an riachtanas dearaidh sin freisin i ndearadh Thollán Leacaigh agus táthar in ann leis an ailíniú beartaithe colún carraige de 7.3m a fhágáil idir an dá thollpholl
- I gCodanna 2 agus 3, chun éagobhsaíocht carraigmhaise a chosc, déanfaidh saineolai geoiteicniúil measúnuithe ar mhapáil carraige tar éis gach pléascadh tolláin i gCuid 2, pléascadh carraige i gCuid 3 agus le linn thochailt Chuid 3. Cinnfear le torthaí na measúnuithe sin an réiteach dearaidh a chuirfear i bhfeidhm maidir le cobhsaíocht carraige mar aon leis an mbeart tacaíochta a chuirfear i bhfeidhm maidir leis an dearadh tolláin.
- I gCuid 3, cuirfear córais choinneála i bhfeidhm ag pointí fáiscthe feadh na Rochtana Thiar chun tacú leis an éadan gearrtha idir leibhéal reatha na talún agus an leibhéal bóthair atá beartaithe rud a chuirfidh cosc le héagobhsaíocht fána agus an cúngach ar an gcosán Aolchloiche. Áirítear leis an gcur chuige coimeádach maidir leis an dearadh na córais choinneála seo a leanas:
 - Boltaí carraige, duail charraige, mogalra cruach, agus coincreít spraeáilte i limistéir carraigeacha amháin
 - Ballaí coinneála píle, tacaithe le hancairí talún i limistéir ró-ualaithe amháin agus i limistéir nach bhfuil iontu ach meascán de ró-ualach agus carraig ar a ndéanfar monatóireacht i rith na tógála agus a chuirfear i gcomparáid leis an dearadh
- Beidh teorainneacha dearaidh pléasctha i bhfeidhm i ngach cuid, lena n-áirítear sprioc-uastheorainn creathaidh tógála de 20mm/soicind atá níos lú ná an t-uastheorainn creathaidh (de 25mm/soicind) agus déanfaidh conraitheoir pléasctha pléascadh trialach ar a ndéanfar monatóireacht, san fhoirmíocht bhuncharraige chéanna i láthair rialaithe nach mbeidh aon bhaol leis do na gabhdóirí íogaire. Ní sháirídh an pléascadh trialach teorainneacha creathaidh na ngabhdóirí íogaire áitiúla. Déanfaidh an fhaisnéis a gheofar ón bpléascadh trialach calabrú agus beachtú ar an dearadh pléasctha agus cruthófar dearadh a bheidh sainiúil don láithreán.

Tá cuntas breise ar ghníomhaíocht tógála an tolláin thíos faoin bhfo-cheannteideal *Gníomhaíocht Tógála – Tollánú*. Tá cuntas ar éifeachtaí féideartha tógála agus oibriúcháin i an tollán i 9.5.3.4 agus i Rannán REF _Ref492282009 \r \h * MERGEFORMAT 9.5.49.4.5 9.4.4.1 ar na tionchair a bheidh ag gníomhaíocht fhéideartha tógála agus oibriochta ar ithreacha agus ar réamh-mhaolú geolaíochta.

Tá an Rannán sin tugtha cothrom le dáta ó TMTT 2018 chun na héifeachtaí breise a chuimsiú mar seo a leanas:

- Measúnú níos sonraí ar na héifeachtaí ar an ithir ar don dul le Straitéis Ithreach an Aontais Eorpaigh le haghaidh 2030, go sonrach maidir le laghdú féideartha ar shláinte ithreach, i.e. cáilíocht bharrithreach, creimeadh, balcadh, séalú, agus caillteanas gné. Téann sé sin in ionad éifeachtaí a ndearnadh measúnú orthu roimhe sin maidir le hithreacha talmhaíochta agus balcadh foshraitheanna
- Rinneadh measúnú ar chaillteanas móna agus dochar di mar chuid den TMTT nuashonraithe seo
- Measúnú nuashonraithe ar na héifeachtaí a bhaineann le Limistéir Oidhreacht Geolaíochta chun cuntas a thabhairt ar nuashonruithe ar Chlár Oidhreacht Geolaíochta na hÉireann, mar a shonraítear i gCuid 9.3.10

9.4.3 Tionchair ‘Gan Dada a Dhéanamh’

I gcás nach raibh an Tionscadal le forbairt ní bheadh aon éifeachtaí aige dá bharr sin ar na hithreacha ná ar an geolaíocht feadh lorg an Tionscadail. Bheadh an éifeacht *neodrach* dá bharr sin.

9.4.4 Éifeachtaí ón gCéim Thógála

Tá na héifeachtaí féideartha ar ithreacha agus gheolaíocht le haghaidh gach céime a bhfuil cur síos orthu i Rannán 9.4 curtha i láthair sa rannán seo, mar aon le tábhacht a n-éifeachta. Baineann na héifeachtaí féideartha sin freisin agus idirghníomhaíonn siad le cúinsí eile comhshaoil a bhfuil cur síos orthu laistigh den TMTT nuashonraithe seo. Tugtar léargas thíos ar idirghníomhaíochtaí sonracha, agus tugtar tuilleadh sonraí sna caibidlí ábhartha.

Tá na héifeachtaí féideartha ar ithreacha agus gheolaíocht le linn na céime tógála curtha i láthair i Tábla 9.17. Cé go bhféadfadh gurbh éagsúil méid na héifeachta ag brath ar scála na ngníomhaíochtaí agus ionad na ngníomhaíochta i gcoibhneas leis an ngné thábhachtach lena mbaineann, ní phléitear ach uasmhéid éifeachtaí an Tionscadail.

9.4.4.1 Tógáil créfoirt

Tá na hithreacha agus an gheolaíocht ag gach limistéar claífoirt sainaitheanta i Tábla 9.16. Baineann an rannán seo leis na héifeachtaí féideartha a d’fhéadfadh a bheith le tógáil claífoirt agus le tochair ghearrtha mar a phléitear é i Rannán 9.4.2.1.

Tá éifeachtaí féideartha thógáil claífort liostaithe agus tuairiscithe thíos:

- Caillteanas barrithreach agus fo-ithreach agus dochar di²⁵
- Caillteanas Geolaíochta Soladaí
- Caillteanas Cúltaisí Cairéil don Todhchaí
- Ábhar a thabhairt isteach atá díorthaithe as Liteolaíocht dhifriúil
- Bacainn Tuile
- Tarlú Créfoirt
- Glanadh Mionachar / Rith chun srutha dríodair
- An Éifeacht ar an Talamh Máguaird

Caillteanas barrithreach agus fo-ithreach agus dochar di

Acmhainn neamh-inathnuaithe í barrithir, lena n-áirítear móin, agus má bhaintear í nó má dhéantar dochar di féadann éifeacht dho-iompaithe buan a bheith aige sin. Is féidir dochar a dhéanamh do bharrithir, do mhóin,

²⁵ Éifeacht bhreise oibreacha créfoirt san áireamh sa TMTT nuashonraithe seo tar éis comhairliúcháin leis an GCC. Téann sé in ionad éifeachtaí a chuimsíodh roimhe sin maidir le hithreacha talmhaíochta agus balcadh foshraitheanna.

agus don fho-ithir faoina mbun, mar gheall ar na gníomhaíochtaí tógála seo a leanas a bhaineann leis an Tionscadal:

- Baint barrithreacha, móin san áireamh, chun bóithre tarlaithe agus bábhúin tógála a thógáil ar an láthair
- Lomadh barrithreacha, móna, agus fo-ithreacha mar chuid d'oibreacha tógála le haghaidh struchtúr nó gníomhaíochtaí gaolmhara an Tionscadail, lena n-áirítear gníomhaíochtaí claífoirt agus gearrtha
- Bealaí tarlaithe a thógáil ar fhoithreacha ar an láthair
- Stoc-charnadh barrithreacha agus fo-ithreacha ar an láthair agus móin a shil-leagan i Limistéir Shil-Leagain Ábhair (LSÁnna)
- Limistéir neamh-thréscaoilteacha séalaithe a thógáil mar chuid den Tionscadal

Seo a leanas achoimre ar na bagairtí do bharrithreacha agus d'fho-ithreacha le linn na tógála:

- Drochbhainistíocht ithreacha agus barrithreacha á lomadh agus díghrádú ar airíonna fisiceacha agus ceimiceacha na barrithreach mar thoradh air sin, agus laghdú ar cháilíocht na barrithreach dá bharr sin
- Ró-bhalcadh ar fho-ithreacha faoi bhun bealaí tarlaithe, bábhúin tógála, agus claífoirt a laghdóidh acmhainn síothlaithe na bhfo-ithreacha agus a choisfidh tréscaoileadh fréimhe, sa chaoi go laghdófar feidhmiúlacht na bhfo-ithreacha chun tacú le barrithir
- Droch-thógáil agus drochbhainistíocht ar stoc-chairn bharrithreach agus mar thoradh air sin creimeadh barrithreacha, caillteanas ábhair orgánaigh do shruthchúrsaí, méadú ar riosca tuilte agus teorainneacha le hathúsáid barrithreacha
- Droch-chleachtais um bainistíocht ithreach maidir le hábhar móna le linn tochailte, agus sil-leagan i LSÁnna, agus an toradh a bhíonn air sin ná briseadh síos struchtúr na móna agus scaoileadh carbóin
- Baint agus séalú limistéir mhóra talún a fhéadann bheith freagrach as méadú ar riosca tuilte
- Caillteanas talún talmhaíochta arúla nó féaraigh i limistéir na ngníomhaíochtaí tógála lena n-áirítear struchtúir an Tionscadail agus cumasú gaolmhar oibreacha. Tagair freisin do Chaibidil 14, Sócmhainní Ábhartha – Talmhaíocht den TMTT nuashonraithe seo

I gCaibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála tarraingítear aird ar an bhfíric go mbeidh gá le tochailtí chun an Tionscadal a thógáil. Meastar go lomfar cuid mhór den bharrithir agus den fho-ithir agus go stórálfar go sealadach in áit ar leithligh í i limistéir stórála sainithe tochailte laistigh de Theorainn na Measúnachta.

I gcás go lomtar barrithreacha agus fo-ithreacha chun na hoibreacha atá leagtha amach thuas a dhéanamh, d'fhéadfadh go dtarlódh na héifeachtaí go léir atá thuas. Drochthionchar beag atá i gceist le méid na dtionchar féideartha, dóchúil sin, agus is measartha / beag suntasacht na n-éifeachtaí féideartha, dóchúil sin.

Caillteanas Geolaíochta Soladaí

Baineann an éifeacht sin le gearrthacha i gcarraig amháin.

De réir na mapála d'acmhainn tathagaithe, tá an limistéar staidéir rangaithe den chuid is mó mar acmhainn tathagaithe an-ard. Chaillfí an acmhainn tathagaithe mar thoradh ar thógáil an Tionscadail.

Tá an cineál buncharraige a ndéanfar tochailt uirthi ar fáil go forleathan, de réir Threoirlínte BIÉ (ÚBN, 2008a), ní bheidh ach tionchar díobhálach go beag ar an gcuid a bheidh le baint i gcomparáid leis an líon a choinneofar.

I limistéir ina bhfuil acmhainn tathagaithe mheasartha de charraig bhrúite, is drochéifeacht bheag atá i gceist le méid na héifeachta sin, mar thoradh ar rátáil suntasachta de beag.

I limistéir ina bhfuil acmhainn tathagaithe ard de charraig bhrúite, is drochéifeacht bheag atá i gceist le méid an tionchair sin, mar thoradh ar rátáil suntasachta de beag.

I limistéir ina bhfuil acmhainn tathagaithe an-ard de charraig bhrúite, is drochéifeacht bheag atá i gceist le méid an tionchair sin, mar thoradh ar rátáil suntasachta de beag.

Caillteanas Cúltaisí Cairéil don Todhchaí

Baineann an éifeacht sin le Cairéal Leacaigh (cairéal as úsáid) agus le Cairéal Chlaí an Dá Mhíle (cairéal gníomhach).

Trasnaíonn Cairéal Leacaigh (as úsáid) an Tionscadal, rud a mbeidh éifeacht aige ar chúltaisí cairéil sa todhchaí ag an suíomh seo. Le cead pleanála iomchuí, tá an poitéinseal le haghaidh cúltaisí cairéil amach anseo ag Cairéal Leacaigh, lonnaithe faoi lorg an chairéil as úsáid agus feadh na dteorainneacha thoir agus theas. Mar gheall go bhfuil láithreán ainmnithe Eorpach feadh teorainneacha thuaidh agus theas Chairéal Leacaigh gach seans nach ndéanfar leathnú sna treonna sin. Meastar go bhfuil méid na héifeachta de bharr cuid mheasartha de na cúltaisí sa todhchaí a chailleadh measartha díobhálach.

Tá tábhacht na héifeachta measartha / beag.

Tá an Tionscadal lonnaithe ó dheas ó Chairéal Chlaí an Dá Mhíle agus níl tionchar díreach aige ar an gcairéal. Meastar gur éifeacht dhiomaibhseach a bheidh san éifeacht, toisc nach bhfuil an tionchar ar an gcairéal gníomhach chomh mór is go mbeadh aon éifeacht aige ar chúltaisí cairéil sa todhchaí.

Tá tábhacht na héifeachta fhéideartha do-airithe.

Ábhar a thabhairt isteach atá díorthaithe as Liteolaíocht dhifriúil

Baineann an éifeacht sin le limistéir buncharraige eibhir.

Cuimsítear sa ró-ualach atá ar fud an limistéir staidéir till oighreach atá díorthaithe ón mbuncharraig faoi. Athraíonn an bhuncharraig i gCuid 2 ag Bóthar Mhaigh Cuilinn ar an N59, ó bhuncharraig eibhir go haolchloch a bhfuil comhdhéanamh ceimiceach difriúil uirthi.

Má chuirtear ábhar díorthaithe as aolchloch os cionn buncharraig eibhir, tá sé de chumas ag rith chun srutha uisce dromchla nó ag gluaiseachtaí screamhuisce tríd an ábhar éifeacht a bheith acu ar limistéir áitiúla de ghnáthóga tailte portaigh ach pH an screamhuisce a athrú.

Pléitear é sin tuilleadh i gCaibidil 8, Bithéagsúlacht, Caibidil 10, Hidrigeolaíocht agus i gCaibidil 11, Hidreolaíocht den TMTT nuashonraithe seo.

Tá tábhacht na héifeachta féideartha suntasach / measartha.

Féach freisin ar Chaibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála den TMTT nuashonraithe seo.

Bacainn Tuile

Baineann an éifeacht sin le claífoirt amháin.

Níl aon chúngú suntasach ar aon tuilemhánna suntasacha. Tá sé de chumas ag claífort a thógtar i limistéir atá tugtha do thuilte creimeadh, agus dá bharr sin tagann athrú ar an timpeallacht áitiúil agus d'fhéadfadh an talamh bogadh ag bun fhána an chlaífoirt. Pléitear níos mó féidearthacht na dtuilte i gCaibidil 11, Hidreolaíocht, den TMTT nuashonraithe seo.

Tá tábhacht na héifeachta féideartha suntasach / measartha.

Tarlú Créfoirt

Nuair a bheidh na créfoirt á dtógáil, rachaidh feithiclí móra crécharta a mbeidh ualach trom orthu tríd an láithreán, agus creathfar an talamh dá mbarr, agus tarlóidh balcadh de thaisme agus suaithfear an talamh nádúrtha de dhromchlaí bóthair nach bhfuil críochnaithe. Is gá trácht ar bhealaí tarlaithe sainithe. Ginfear torann, deannach agus creathadh mar thoradh ar na hoibreacha tógála agus an tarlú cré-oibreacha.

Féach freisin Caibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála, Caibidil 16, Caighdeán an Aeir, Caibidil 17, Aeráid agus Caibidil 18, Torann agus Creathadh den TMTT nuashonraithe seo.

Drochéifeacht bheag atá i gceist leis an éifeacht fhéideartha. Is beag tábhacht na héifeachta féideartha.

Glanadh Mionachar / Rith chun srutha dríodair

I rith nó i ndiaidh báisteach throm, d'fhéadfadh céatadán ard de sholaid ar fuaidreamh a bheith i rith chun srutha uisce dromchla ó chlaíocht ina mbeadh mionachar (siolt agus cré) nó gearrthacha neamhchosanta agus d'fhéadfadh ábhar de thaisme carnadh freisin i dtailte in aice láimhe.

Féach freisin Caibidil 10, Hidrigeolaíocht agus Caibidil 11, Hidreolaíocht den TMTT nuashonraithe seo.

Is beag tábhacht na héifeachta féideartha.

An Éifeacht ar an Talamh Máguaird

Tá sé de chumas ag tochairt ithreach agus charraige gluaiseacht agus socraíocht na talún máguaird a spreagadh. Mar thoradh ar bhriseadh nó ar phléascadh na buncharraige d'fhéadfadh an talamh creathadh agus d'fhéadfaí fánaí reatha, fánaí carraige reatha a chur as a riocht, agus d'fhéadfaí éifeachtaí a bhrath an-ghar do na hoibreacha.

Féach freisin Caibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála, Caibidil 8, Bithéagsúlacht, Caibidil 16, Caighdeán an Aeir Aeráid agus Caibidil 18, Torann agus Creathadh.

Tá tábhacht na héifeachta féideartha measartha / beag.

9.4.4.2 Ábhar láithreáin a athúsáid agus a phróiseáil

Tá na tionchair a bhaineann le tabhairt isteach ábhair atá díorthaithe as liteolaíocht difriúil agus tarlú créfoirt infheidhme maidir le hábhar láithreáin a athúsáid agus a phróiseáil. Mar a luadh i Rannán 9.4.4.1 i measc na dtionchar féideartha tá siad seo a leanas:

- sa limistéar buncharraige eibhir, áit a gcuirtear ábhar atá díorthaithe as aolchloch os cionn buncharraige eibhir agus ina bhféadfadh tionchar a bheith aige ar limistéir áitiúla de ghnáthóga tailte portaigh trí pH an screamhuisce a athrú. Tá tábhacht na héifeachta féideartha dobhraite suntasach / measartha.
- creathadh talún, balcadh de thaisme agus cur isteach ar thalamh nádúrtha ar a bhfuil dromchla bóthair gan chríochnú mar thoradh ar tharlú i rith thógáil créfoirt áit a ngabhfaidh feithiclí móra crécharta ar a mbeidh ualach trom tríd an láithreán. Is beag tábhacht na héifeachta féideartha.

Féach freisin Caibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála, Caibidil 16, Caighdeán an Aeir, Caibidil 17, Aeráid agus Caibidil 18, Torann agus Creathadh den TMTT nuashonraithe seo.

9.4.4.3 Ábhair a iompórtáil, a easpórtáil agus a dhiúscairt

Tá na tionchair a bhaineann le tabhairt isteach ábhair atá díorthaithe as liteolaíocht difriúil agus tarlú créfoirt infheidhme maidir le hábhair a iompórtáil, a easpórtáil agus a dhiúscairt, tá na tionchair luaite thuas i Rannán 9.4.4.2.

Féach freisin Caibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála, Caibidil 16, Caighdeán an Aeir, Caibidil 17, Aeráid agus Caibidil 18, Torann agus Creathadh den TMTT nuashonraithe seo.

9.4.4.4 Tollánú

Tugtar cuntas sa rannán seo ar na tionchair ghaolmhara le haghaidh tógáil an tolláin mianadóireachta ag Cúil Each, Mionlach (Tollán Leacaigh) agus an tolláin gearrtha agus cumhdaigh ag Baile an Bhriotaigh (Tollán Ráschúrsa na Gaillimhe).

Tá achoimre de na tionchair fhéideartha do thógáil an tolláin atá beartaithe ag gach ceann de shuíomhanna an tolláin tugtha thíos:

Tionchar Féideartha ar Chosán Aolchloiche

Ní bhaineann an tionchar geolaíochta féideartha, mar thoradh ar thollánú, ach le Tollán Leacaigh amháin.

I measc na dtionchar geolaíochta féideartha do shláine na haitreabúide geolaíochta (cosán Aolchloiche), mar gheall ar an tollán mianadóireachta, tá tionchair mar socraíocht talún, agus éagobhsaíocht na carraigmhaise. D'fhéadfaí a áireamh leis na tionchair geolaíochta féideartha ó na gníomhaíochtaí mianadóireachta damáiste

pléasctha mar gheall ar chreathadh talún agus creathadh aer-roiste. Féach freisin Caibidil 8, Bithéagsúlacht, agus Caibidil 10, Hidrigeolaíocht den TMTT nuashonraithe seo.

Ag glacadh leis na príomhghnéithe deartha a chuirtear i láthair i Rannán 9.4.2.1 agus an cur chuige coimeádach maidir le dearadh meastar go bhfuil méid an tionchair geolaíochta fánach, toisc go mbeadh mar thoradh ar an tionchar geolaíochta féideartha tionchar aige ar an aitreabúid ach ní bheadh sé chomh mór is go mbeadh tionchar aige ar úsáid nó ar shláine, de réir Tábla 9.5. Tá tuilleadh sonraí maidir le Tollán Leacaigh atá beartaithe tugtha in Aguisín A.7.3.

Tá suntasacht an tionchair gheolaíochta fhéideartha, i gcomhréir le

Tábla 9.6, féideartha do-airithe.

Pléitear tionchair geolaíochta fhéideartha eile don chosán Aolchloiche i Rannán 9.4.4.5 áit a bhfuil cosán Aolchloiche faoi struchtúir agus i Rannán 9.4.4.8 áit a bhfuil sé laistigh den limistéar staidéir.

Caillteanas Gné

Gabhfaidh poill an tolláin trí aolchloch Viséach, agus caillfear an charraig shlán dá bharr sin. Caithfear aolchloch Viséach a thochailt le haghaidh an tolláin gearrtha agus cumhdaigh i mBaile an Bhriotaigh, agus caillfear carraig shlán mar gheall air sin freisin.

Tá na tionchair a bhaineann le caillteanas na geolaíochta soladaí infheidhme maidir le caillteanas gné. Mar a luadh i Rannán 9.4.4.1 is é an toradh a bheidh ar an tionchar féideartha a bhaineann le gearrthacha sa charraig ná go gcaillfear an acmhainn tathagaithe. Tá tábhacht na héifeachta féideartha dobhraite suntasach / measartha.

Socraíocht Talún

Tá na tionchair a bhaineann leis na tionchair ar thalamh ina thimpeall bainteach i gcás shocraíocht talún. Mar a luadh i Rannán 9.4.4.1 d'fhéadfadh sé a bheith de thoradh ar thochailtí ithreacha agus carraige, lena n-áirítear an bhuncharraig a bhriseadh nó a phléascadh, go mbeadh creathadh talún ann agus go gcuirfí fánaí reatha, fánaí carraige reatha as a riocht agus tá sé de chumas acu tionchar a bheith acu ar an talamh máguaird trí ghluaiseacht a spreagadh. Tá suntasacht na héifeachta féideartha sin measartha / beag.

Tionchar Féideartha i ngeall ar Phléascadh

Tá na héifeachtaí a bhaineann leis an talaimh ina thimpeall bainteach freisin le haghaidh na héifeachta mar gheall ar phléascadh agus tá cuntas orthu thuas.

Pléitear tuilleadh tionchar tógála féideartha ó Thollán Leacaigh agus ó Thollán Ráschúrsa na Gaillimhe i gCaibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála, Caibidil 8, Bithéagsúlacht, Caibidil 10, Hidrigeolaíocht, Caibidil 11, Hidreolaíocht, Caibidil 16, Caighdeán an Aeir, Caibidil 17, Aeráid, Caibidil 18, Torann agus Creathadh áit a ndéantar cur síos go mionchruinn ar na tionchair fhéideartha a d'fhéadfadh a bheith ag trácht tógála, dí-uisciú, deannach agus torann agus ag creathadh ó phléascadh buncharraige.

9.4.4.5 Tógáil Déanmhas

D'fhéadfadh na gníomhaíochtaí tógála le haghaidh struchtúr atá curtha i láthair i gCaibidil 5, Tuairisc ar an Tionscadal den TMTT nuashonraithe seo roinnt de na tionchair seo a leanas a chruthú, ag brath ar an ngeolaíocht atá ag suíomh bhonnra na struchtúr:

- Socraíocht Talún
- Torann agus creathadh
- Diúscairt ábhar i.e. suiteáil píle tollta

Féach freisin Caibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála, Caibidil 16, Caighdeán an Aeir, Caibidil 17, Aeráid agus Caibidil 18, Torann agus Creathadh den TMTT nuashonraithe seo.

Is beag tábhacht na héifeachta féideartha.

Tionchar Féideartha ar Chosán Aolchloiche

Trasnaíonn dhá struchtúr feadh an Tionscadail cosán Aolchloiche i Mionlach. Ba cheart a thabhairt ar aird, go bhfuil an cosán Aolchloiche ag an dá shuíomh seo lasmuigh de SAC Loch Coirib, tagair do Chaibidil 8, Bithéagsúlacht den TMTT nuashonraithe seo chun an measúnú éiceolaíochta a fháil.

Cuimsítear leis an Tionscadal tarbhealach a thochailt i Mionlach. Mar thoradh ar Tharbhealach Mhionlaigh atá beartaithe caillfear cuid bheag (thart ar 500m²) den aitreabúid (cosán Aolchloiche).

Meastar go bhfuil méid an tionchair geolaíochta fhéideartha, de réir Tábla 9.5 díobhálach go beag, toisc go gcaillfí cuid bheag den aitreabúid mar thoradh ar an tionchar geolaíochta fhéideartha²⁶.

Tá tábhacht an tionchair geolaíoch fhéideartha, de réir Tábla 9.6, suntasach / measartha.

Tá tóchar lonnaithe i limistéar ina bhfuil cosán Aolchloiche i Mionlach. Tá méid na héifeachta geolaíche fhéideartha fánach, toisc go gcoinnítear sláine struchtúrach an chosáin Aolchloiche. Tá tábhacht na héifeachta geolaíche fhéideartha dobhraite.

Pléitear éifeachtaí geolaíochta fhéideartha eile don chosán Aolchloiche i Rannán 9.4.4.4 le haghaidh Thollán Leacaigh agus i Rannán REF_Ref491874006 \r \h * MERGEFORMAT 9.5.3.8 áit a bhfuil cosán Aolchloiche laistigh den limistéar staidéir.

9.4.4.6 Talamh Éillithe

Ní raibh aon limistéir de thalamh éillithe darbh fhios laistigh den limistéar staidéir. De bharr suíomhanna éillithe agus tochairt ithir éillithe a nochtadh d'fhéadfadh baol a bheith ann don timpeallacht máguaird nó d'ithir thíos faoi mura gcaitear leis ar bhealach iomchuí de réir threoir na Gníomhaireachta um Chaomhnú Comhshaoil maidir le hÉilliú Talún.

D'fhéadfadh sé go mbeadh éifeacht ar an ithir thíos faoi ó nochtadh ábhar guaiseach adhlactha roimhe sin, i láithreán dumpála gan cheadúnas mar shampla, nó ó dhoirteadh uisce níocháin ó oibríochtaí coincreíte.

D'fhéadfaí a áireamh freisin leis na héifeachtaí fhéideartha an fhéidearthacht go dtarlóidh sceitheadh nó doirteadh d'ábhair a bhaineann le tógáil, a éilleodh na fo-ithreacha atá ann.

Mar shampla, coincreít agus leachtmhoirtéal amh nó neamhleasaithe, uisce nite anuas ó dhromchlaí tathagaithe neamhchosanta, coincreít teilgte ar an láthair ó thrucail coincreíte, breoslaí, bealaí agus sreabháin hiodrálacha le haghaidh trealamh a úsáidtear ar an láithreán forbartha, biotúman agus séaltáin a úsáid chun dromchlaí coincreíte a dhéanamh uisce dhíonach agus is féidir leo go léir tionchar a bheith acu ar ithreacha agus ar screamhuisce i rith na tógála.

Tá tábhacht na héifeachta fhéideartha measartha / beag.

9.4.4.7 Ithir bhog

Pléitear na héifeachtaí fhéideartha a bhaineann le talamh bog a bhaint faoi Éifeachtaí ar an Talamh Máguaird i Rannán 9.4.4.1.

Mar a luadh i Rannán 9.4.4.1 mar thoradh ar thochailtí ithreach d'fhéadfaí fánaí reatha a chur as a riocht agus tá sé de chumas acu tionchar a bheith acu ar an talamh máguaird trí ghluaiseacht a spreagadh.

Tá tábhacht na héifeachta fhéideartha sin measartha / beag.

Tá an éifeacht fhéideartha a bhaineann le talamh bog a bheith i suíomhanna struchtúir i socraíocht talún pléite i Rannán 9.4.4.59.5.3.5.

9.4.4.8 Gnéithe carst

Tá na gnéithe carst seo a leanas i limistéar an staidéir (a bhfuil tábhacht ghné geolaíoch mheánach nó níos airde ag baint leo):

²⁶ Bosca 5.1: Critéir chun tábhacht an tionchair a rátáil ag an gcéim MTT. Is ionann méid tionchair atá díobhálach ach go beag agus ceann nuair atá “tionchar beag ar shláine na gné nó nuair a chailltear cuid bheag de ghné” (ÚBN, 2008a)

- Pábháil aolchloiche
- Turlach
- Fuaráin

Féach freisin Caibidil 10, Hidrigeolaíocht.

Éifeacht Fhéideartha ar Chosán Aolchloiche (i dtaca le hithreacha & le geolaíocht)

Trasnaíonn an Tionscadal sé shuíomh ina bhfuil cosán aolchloiche i gCodanna 3 agus 4. I measc na suíomhanna sin tá siad seo a leanas:

- Déanann suíomh amháin ag Tollán Leacaigh, a ritheann faoi limistéar de chosán Aolchloiche, laistigh de SAC Loch Coirib, tagairt do Rannán 9.4.4.49.5.3.4. Tá tábhacht na héifeachta féideartha dobhraite
- Tá dhá shuíomh cosáin Aolchloiche faoi struchtúir i Mionlach, atá suite lasmuigh de SAC Loch Coirib, tagairt do Rannán 9.4.4.5. Meastar go bhfuil tábhacht na héifeachta geolaíche féideartha seo ag na suíomhanna seo suntasach / measartha agus dobhraite
- Tá trí shuíomh eile, iad go léir lasmuigh de SAC Loch Coirib, faoin N6 GCRR atá beartaithe agus pléitear thíos iad.

Ag na trí shuíomh sin déantar an cosán Aolchloiche a chuimsiú faoin N6 GCRR atá beartaithe. Tá péire de na suíomhanna sin i Mionlach agus suíomh amháin i gCúil Each, agus ag na suíomhanna sin cailltear cuid bheag den chosán Aolchloiche mar gheall ar an N6 GCRR atá beartaithe.

Tá tábhacht na héifeachta geolaíche féideartha le haghaidh limistéar ina bhfuil cosán Aolchloiche caillte faoin N6 GCRR atá beartaithe.

Ní bheidh éifeacht dhíreach ag an N6 GCRR atá beartaithe ar gach limistéar eile de chosán Aolchloiche laistigh den limistéar staidéir.

Tá tábhacht na héifeachta geolaíche féideartha dobhraite le haghaidh limistéar ina bhfuil cosán Aolchloiche laistigh den limistéar staidéir ach atá lasmuigh den Tionscadal.

Tagairt do Chaibidil 8, Bithéagsúlacht le haghaidh na n-éifeachtaí féideartha don chosán Aolchloiche ó thaobh na héiceolaíochta de.

Gnéithe Tuaslagtha de Dhromchla Carst

Caillfear cuid den lagrach iata (K12), lagrach iata (K97) agus fuarán (K193) mar thoradh ar an Tionscadal.

Tá tábhacht na héifeachta féideartha le haghaidh na dtréithe seo measartha.

Sainaithníodh gnéithe breise carst sa limistéar staidéir, mar a chuirtear i láthair i Tábla 9.10, mar sin féin ní bheidh éifeacht dhíreach ag an Tionscadal ar na cinn bhreise sin, cé is moite de K12, K97 agus K193, toisc go bhfuil siad lasmuigh de Theorainn na Measúnachta.

I gcás den sórt sin, is dobhraite tábhacht na héifeachta féideartha.

9.4.4.9 Limistéir Oidhreacht Geolaíochta

Féadann séalú, éilliú nó tochairt ithreach agus carraige le linn na tógála baint de luach Limistéar Oidhreacht Geolaíochta. An toradh a d'fhéadfadh a bheith air sin ná caillteanas do-iompaithe buan na dtréithe in-situ den talamh, den ithir, agus de gheolaíocht an limistéir. Sainaithníodh trí Limistéar Oidhreacht Geolaíochta sa staidéar, mar a chuirtear síos orthu i Rannán 9.3.10:

- Loch Coirib (GY093)
- Cairéal Chlaí an Dá Mhíle (GY132)
- Gearradh Bóthair N6 Dhabhach Uisce (GC001)

Tá Láithreán Geolaíochta Contae (CGS) Loch Coirib (GY093) suite thart ar 100m siar ó thuaidh ón Tionscadal agus ós rud é nach bhfuil aon mhóroibreacha beartaithe díreach in aice leis an CGS, meastar gur fánach an éifeacht a bheidh i gceist. Is dobhraite é suntasacht na héifeachta sin ag an tréith CGS sin agus ní bhreithneofar tuilleadh é sa mheasúnacht seo.

Tá CGS Cairéal Chlaí an Dá Mhíle (GY132) suite thart ar 90m siar ó thuaidh ón Tionscadal agus ós rud é nach bhfuil aon mhóroibreacha beartaithe díreach in aice leis an CGS, meastar gur fánach an éifeacht a bheidh i gceist. Is dobhraite é suntasacht na héifeachta sin ag an tréith CGS sin agus ní bhreithneofar tuilleadh é sa mheasúnacht seo.

Os a choinne sin, tá idirghníomhú mór ag an Tionscadal le CGS Ghearradh Bóthair N6 Dhabhach Uisce (GC001) agus móroibreacha beartaithe díreach laistigh de lorg CGS. Is é a bheidh i gceist leis sin ná éadain gearrthacha carraige an CGS sin mar atá ann faoi láthair a bhaint, ach nochtfar tuilleadh éadan carraige mar chuid de phróiseas na tógála. Dá bharr sin, meastar gur drochthionchar beag é tionchar na héifeachta agus rátáil ghaolmhar suntasachta de suntasach / measartha ag gabháil leis.

Tábla 9.17 Achoimre ar éifeachtaí tuartha na céime tógála den Tionscadal²⁷

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méadaíocht	Tábhacht
Gnéithe Geolaíochta								
Barritíir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar dó - Laghdú ar chóilíocht barrithreach	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Barritíir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar - Ró-bhalcadh	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Barritíir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar - Creimeadh	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Barritíir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar di - Séalú	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Barritíir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar di - Caillteanas gné	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Móin	Móin	Ard	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
VHPCR	Carraig Bhrúite - Acmhainn An-Ard	An-Ard	Caillteanas geolaíochta soladaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Suntasach / measartha
HPCR	Carraig Bhrúite - Acmhainn An-Ard	Ard	Caillteanas geolaíochta soladaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
MPCR	Carraig Bhrúite - Measartha	Meanleibhéal	Caillteanas geolaíochta soladaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Beag
Q01	Cairéal Leacaigh - As úsáid	Meanleibhéal	Caillteanas chúltaisí cairéil nó poill sa todhchaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Measartha

²⁷ Tábla breise curtha san áireamh sa TMTT nuashonraithe seo le hachóimre a dhéanamh ar éifeachtaí tuartha na céime tógála den Tionscadal.

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méadaíocht	Tábhacht
Q02	Cairéal Roadstone	An-Ard	Caillteanas chúltaiscí cairéil nó poill sa todhchaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
ML23	Toischloch Roadstone	An-Ard	Caillteanas chúltaiscí cairéil nó poill sa todhchaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
ML24	Aolchloch Roadstone (go ginearólta)	An-Ard	Caillteanas chúltaiscí cairéil nó poill sa todhchaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Tógáil Ghinearálta Créfoirt								
Barrithir	Tailte portaigh i Liteolaíocht Eibhir	Ard	Caillteanas shlóine gné mar thoradh ar ábhar a thógáil isteach ó liteolaíocht dhifriúil	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Suntasach / measartha
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlachtha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Caillteanas barrithreacha agus fo-ithreacha - tógáil créfoirt i limistéir atá i gcontúirt ó thuilte agus creimeadh claí foirt nó tuilte ar bharrithreacha/fho-ithreacha in aice dá bharr	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Suntasach / measartha
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlachtha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Caillteanas barrithreach agus fo-ithreacha nó dochar dóibh - Creathadh talún, balcadh de thaisme agus cur isteach ar thalamh nádúrtha de thoradh tharlú créfoirt	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlachtha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Caillteanas barrithreach agus fo-ithreacha nó dochar dóibh – Glanadh Ábhar Mín agus sil-leagan dríodair (ó chlaí foirt agus ghearrthacha)	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlachtha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Éifeacht ar an talamh ina thimpeall (lena n-áirí tear creathadh talún, socraíocht, díchobhsú fá naí reatha) mar thoradh ar thochailtí ithreach agus carraige (lena n-áirí tear pléascadh) agus sil-leagan	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlachtha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Éifeacht ar an talamh ina thimpeall (lena n-áirí tear creathadh talún, socraíocht, díchobhsú fá naí reatha) mar thoradh ar thógáil struchtúr (lena n-áirí tear pléascadh, tollánú)	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Talamh Éilithe								

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méadaíocht	Tábhacht
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Nochtadh ábhair ghuaisigh a bhí curtha roimhe sin	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Éilliú Tógála – Doirteadh ceimiceach, bailiú ábhair, nó gní omhaíochtaí coincréite	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Gnéithe Carst								
Pábháil aolchloiche	Tarbhealach Mhionlaigh (lasmuigh de lá ithreóin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Caillteanas coda de ghné	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Suntasach / Measartha
Pábháil aolchloiche	Cumhdaithe ag an Tionscadal (lasmuigh de lá ithreóin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Suntasach / Measartha
Pábháil aolchloiche	Tollán Leacaigh (laistigh de láithreá in ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Pábháil aolchloiche	Gach limistéar eile (An dá cheann laistigh agus lasmuigh de láithreá in ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Pailé-charst	Sil-leagain phailé-charst mar a thó ngthas trasna orthu le linn an imscrú daithe talún a bhain go sonrach leis an tionscadal	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Beag

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méadaíocht	Tábhacht
Carst: K7	Fuarón	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K10	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K11	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K12	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Measartha
Carst: K17	Fuarón	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K25	Fuarón	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K31	Turlach	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K44	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K45	Fuarón	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K49	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K51	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K54	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K57	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K59	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K61	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K62	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K64	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K67	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K70	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K71	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K97	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Measartha
Carst: K104	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K131	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K172	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méadaíocht	Tábhacht
Carst: K175	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K179	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Carst: K193	Fuarón	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Measartha
Carst: K328	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
Limistéir Oidhreachta Geolaíochta								
GY093	Loch Coirib	An-Ard	Caillteanas nó damáiste ar chuid de Limistéar Oidhreachta Geolaíochta	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
GY132	Cairéal Chlaí an D á Mhíle	An-Ard	Caillteanas nó damáiste ar chuid de Limistéar Oidhreachta Geolaíochta	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe
GC001	Gearradh Bóthair N6 Dhabhach Uisce	An-Ard	Caillteanas nó damáiste ar chuid de Limistéar Oidhreachta Geolaíochta	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Suntasach / measartha

9.4.5 An Chéim Oibríochta Éifeachtaí

Beidh an rátáil tábhachta maidir leis na hithreacha agus an geolaíocht ó chéim oibríochta an Tionscadail Do-airithe tríd is tríd de réir chritéir na dTreoirilínte BIÉ (ÚBN, 2008a). Ar an iomlán, tá tionchar fadtéarmach neodrach aige ar na hithreacha agus ar an ngeolaíocht ar fud an Tionscadail. Tá na héifeachtaí geolaíochta fhéideartha ar an gcomhshaol tugtha thíos le haghaidh na céime oibríochta.

Éilliú

Mar thoradh ar oibreacha cothabhála d'fhéadfadh ola, peitreal nó díosal sceitheadh de thaisme ó am go ham, rud a d'fhéadfadh an timpeallacht máguaird a éilliú. Is fánach méid na héifeachta, áfach, toisc go gcuirfear srian ar dhoirteadh agus déanfar diúscairt ar ábhair go hiomchuí ag úsáid conraitheoir dramhaíola a bheidh ceadúnaithe go hiomlán leis na ceadanna iomchuí. Tá tábhacht an tionchair fhéideartha do-airithe.

Gluaiseacht Talún

D'fhéadfadh gluaiseacht (socraíocht) talún fhadtéarmach íosta den timpeallacht áitiúil a bheith ag cur isteach ar an tollán mianadóireachta i Mionlach, Tollán Leacaigh. Leis na bearta tacaíochta a bhfuil cuntas orthu sa chéim dheartha, Cuid 9.4.2.1, agus an mhonatóireacht i rith na céime tógála tá méid an tionchair fhéideartha fánach.

Tá tábhacht an tionchair fhéideartha do-airithe.

9.5 Bearta Maolaithe

9.5.1 Réamhrá

Déantar cur síos sa rannán seo ar na bearta maolaithe chun tionchair fhéideartha a laghdú nó a sheachaint nuair is féidir, le haghaidh na gcéimeanna tógála (Rannán 9.4.4) agus oibríochta (Rannán 9.4.5) den Tionscadal.

Rinneadh nuashonrú ar an Rannán sin ó TMTT 2018 chun Freagra IFB 2019 agus an Éisteacht Bhéil in 2020 a chur san áireamh, lena n-áirítear aon tiomantais Chomhshaoil bhreise a tugadh ag an am sin.

9.5.2 Céim na Tógála

Tá na bearta maolaithe le haghaidh na dtionchar tógála féideartha tugtha thíos.

9.5.2.1 Tógáil créfoirt

Glacfar le teicnící tógála a chloíonn le ceanglais na gcomhlachtaí reachtúla i dtéarmaí torainn, creathaidh, éilliú ithreach agus screamhuisce agus ó thaobh diúscairt ábhar éillithe le haghaidh gearrthacha ithreach agus carraige.

Caillteanas Barrithreach agus Fo-ithreach nó dochar dóibh agus Caillteanas Geolaíochta Soladaí

Tabharfar faoi na hoibreacha cré go léir i gcomhréir le sonraíochtaí cré-oibreacha atá sonrath don tionscadal chun cinntiú go n-aicmítear go cuí an t-ábhar tochailte agus an t-ábhar iompórtáilte go léir chun an deis is mó a thabhairt le hábhair a athúsáid ar an Tionscadal.

Mar a leagtar amach in Aguisín A.9.3, is bunriachtanach láimhsiú cúramach chun aon struchtúr atá ann cheana agus chun sláinte na n-ábhar tochailte a choinneáil, i gcás go gcosnófar próisis thábhachtacha mar cheapadh carbóin trí shuaitheadh na hacraiteilme a íoslaghdú. Cuirfear na prionsabail seo a leanas i bhfeidhm agus móin á láimhseáil le linn chéim na tógála den N6 GCRR atá beartaithe:

- Gluaiseachtaí gléasra agus faid tarlaithe a íoslaghdú i ndáil le haon ghníomhaíochtaí oibreacha cré móna tríd an LSÁ is gaire a úsáid (i gcás ina cheadaítear móin)
- Forbrófar láithreacha limistéir cuí um stóráil shealadach móna tochailte gar don tochailt
- Tarlóidh socrú móna chomh luath agus is féidir go praiticiúil tar éis tochailte

Déanfar barrithir a stoc-charnadh agus úsáid á baint as modhanna cuí chun éifeachtaí an tsíonchaithimh a íoslaghdú. Tabharfar aire agus an t-ábhar seo á athmhúnlú le giniúint deannaigh, síothlú screamhuisce agus giniúint rith chun srutha a íoslaghdú.

Chun laghdú agus balcadh barrithreach lasmuigh de limistéir na tógála díri a laghdú, beidh bealaí tarlaithe feadh bealaí réamhshocraithe mar atá sonraithe i gCaibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála den TMTT nuashonraithe seo, agus déanfar seachadtaí feadh bealaí réamhshocraithe laistigh d’achair an Tionscadail. I gcás ina dtarlaíonn balcadh i ngeall ar ghluaiseachtaí trucail agus gníomhaíochtaí eile tógála ar dhromchlaí neamhchríochnaithe, tabharfar faoi oibreacha leasúcháin chun an talamh a chur ar ais mar a bhí sé ag an tús. I gcás inar féidir, seachnófar balcadh ithreach nó fo-ithreach ar bith nach bhfuil mar chuid de na hoibreacha nó atá le coinneáil laistigh den láithreán.

Cinntoidh an conraitheoir go ndéanfar measúnú ar aon bharrithir, aon flo-ithir nó carraig thochailte le hathúsáid laistigh den Tionscadal, agus cinntefar go ndéanfar an t-ábhar a láimhseáil, a phróiseáil agus a leithscaradh go hiomchuí. I gcás inar féidir seachnófar baint an ábhair thochailte den Tionscadal. Bainfear athúsáid as aon ábhar tochailte oiriúnach iomarcach nach bhfuil riachtanach sa Tionscadal, ar thionscadail eile i gcás inar féidir. Bheadh athúsáid an ábhair sin mar fhotháirge ar láithreáin tógála eile faoi réir fógra faoi Rialachán 27 don GCC. Ba ghá a léiriú go bhfuil an t-ábhar sin oiriúnach le húsáid amhlaidh agus bheadh sé faoi réir rialaithe agus tástála iomchuí i gcomhréir le sonraíochtaí cré-oibreacha an láithreáin fhoinsé agus sprice. Mar rogha eile, diúscrófar an t-ábhar iomarcach i saoráidí ceadúnaithe dramhaíola atá oiriúnach.

I gcás gurb iomchuí, bainfear athúsáid as ábhar tochailte lena n-áirítear barrithir, fo-ithir agus carraig bhrúite mar líonach tógála laistigh den Tionscadal nó cuirfear i limistéir sil-leagain é. Cuideoidh ábhar tochailte le ceanglais an ábhair thógála don Tionscadal.

Ábhar a thabhairt isteach atá díorthaithe as Liteolaíocht dhifriúil

Cáipéis oibre is ea an CEMP atá san áireamh in Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo, agus déanfaidh an Conraitheoir é a nuashonrú agus a thabhairt chun críche é i ndiaidh a cheapacháin agus sula gcuirfear tús leis na hoibreacha tógála, chun aon bhearta breise a áireamh a bheidh ag teastáil de bhun aon chinnidh faomhadh a dheonú. Cuimsítear leis sonraí na gceanglas um chlár cré-oibreacha tógála a chuirfidh an Conraitheoir i bhfeidhm sula dtarlóidh aon ghníomhaíochtaí cré-oibreacha. Leis an gclár cré-oibreacha déanfar catagóiriú ar fhoinsé an ábhair le haghaidh gach coda líonta atá leagtha amach agus measúnaithe sa TMTT nuashonraithe seo ag Rannáin 9.4.2.1 agus 9.5.3. Leis an gclár mionsonraithe cré-oibreacha tógála tabharfar cuntas ar gach ábhar gearrtha ar na bealaí tarlaithe atá sainaitheanta i bhFigiúr 7.1.001 agus 7.1.002 agus déanfar measúnú air ar fud an TMTT nuashonraithe seo agus leagfar amach an mhonatóireacht leanúnach ar ghluaiseacht cré-oibre. Nuair a bheidh bailchríoch á cur ar an gclár seo, cloífidh an Conraitheoir leis na teorainneacha líonta a bhfuil cuntas orthu thíos.

Chun tionchar ar na gnáthóga móna áitiúla a chosc, a bhfuil cur síos déanta orthu i gCaibidil 8, Bithéagsúlacht, déanfar na teorainneacha líonta seo a leanas a ionchorprú ag na suíomhanna a sainaitníodh i Tábla 9.18.

- Ní cheadaítear ach amháin do shraitheanna cosáin agus barrchaidhpe a bhfuil cosaint acu ó rith chun srutha uisce dromchla agus gluaiseachtaí screamhuisce iad a eascairt ó ábhar nach ábhar dúchasach é
- Beidh gach ábhar líonta eile atá comhlíontach díorthaithe as ábhar dúchasach nó ábhar pH eile atá comhoiriúnach

Tábla 9.18 Limistéir Teorainneacha Líonta

Suíomh	Gnáthóg larscríbhinn I / Cóid Aitheantais Fossitt (2000)*	Limistéar Slabhraíochta ina raibh Teorainneacha Líonta	
		Ó	Go
1	4030 mósáic	0+620	0+775
2	*7130/4010 mósáic, 4010 and PF2	1+150	1+475
3	4010	1+830	2+050
4	4010	2+200	2+325

Suíomh	Gnáthóg larscríbhinn I / Cóid Aitheantais Fossitt (2000)*	Limistéar Slabhraíochta ina raibh Teorainneacha Líonta	
		Ó	Go
5	4010 agus PF2	2+875	3+175
6	4010	3+450	3+550
7	4030/4010 agus 4010	3+595	3+890
8	4030 mósúic agus 4010	4+650	5+150
9	4010 agus PF2	7+750	7+900

*Tagair do Chaibidil 8, Bithéagsúlacht i gcomhair sonraí

Bacainn Tuile

Déanfar sraith draenála nó sraith tosaithe, de réir fhoilseachán TII CC-SCD-00606, a chur i bhfeidhm chun claífort a thógáil in áiteanna atá i gcontúirt ó thuilte. Cinnteofar nuair a thabharfar isteach sraith draenála go mbeidh seoltacht hiodrálach ar fud na tuilemhá agus go gcuirfear deireadh leis an mbaol go mbeidh an claífort ann mar bhacainn tuile.

Tarlú Créfoirt

Beidh tarlú créfoirt feadh bhealaí réamhchinntithe laistigh agus lasmuigh de theorainn na forbartha atá beartaithe mar a thaispeántar ar Fhíoracha 7.101 go 7.123 den TMTT nuashonraithe seo.

Tá na bealaí tarlaithe sainaitheanta feadh bhealaí náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla atá ann cheana nó laistigh d’achair an Tionscadail.

I gcás ina dtarlaíonn balcadh i ngeall ar ghluaiseachtaí truicail agus gníomhaíochtaí eile tógála ar dhromchlaí neamhchríochnaithe, tabharfar faoi oibreacha leasúcháin chun an talamh a chur ar ais mar a bhí sé ag an tús. Nuair is indéanta, seachnófar balcadh ithreach nó fo-ithreach ar bith atá le coinneáil feadh an Tionscadail.

Glanadh Mionachar / Rith chun srutha dríodair

Má úsáidtear líonadh gráinneach i dtógáil claífort gach seans nach dtarlóidh glanadh mionachar. Mar sin féin, i gcás go dtógtar an claífort le hábhar áitiúil, má chuirtear sraith draenála nó sraith tosaigh ag obair (mar a pléadh sa chuid ar Bhacainn Tuilte thuas) laghdófar an baol go ngabhfaidh ábhar mion chun srutha.

Nó, má chuirtear deighilteoir geoiteicstíle ag obair laghdófar an tionchar a d’fhéadfadh a bheith aige i limistéir. Cuirfear córas ilhodach, ina mbeidh meascán de shraith draenála agus deighilteoir geoiteicstíle, ag obair i gclaífort a tógadh le líonach comhghreamaitheach.

Tugtar cuntas ar mhodhanna um rialú dríodair sa CEMP in Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo, agus i gCaibidil 10, Hidrigeolaíocht agus 11, Hidreolaíocht den TMTT nuashonraithe seo.

An Tionchar ar an Talamh Máguaird

I gcás gurb iomchuí, cuirfear socraíocht talún, gluaiseacht chothrománach agus monatóireacht creatha i bhfeidhm i rith gníomhaíochtaí tógála lena chinntiú nach sáraíonn an tógáil na teorainneacha dearaidh. Cinnteofar sna teorainneacha dearaidh nach ndéanfar aon damáiste cosmaideach don réadmhaoin in aice láimhe.

I gcásanna gur cinneadh le dearadh an phléascstha a bhain go sonrach leis an láithreán nach féidir pléascadh a dhéanamh i suíomh ar leith mar gheall ar chreathadh iomarcach sa talamh, i gcás nach bhfuil pléascadh ceadaithe, cuirfear crios eisiaimh phléascstha i bhfeidhm. I gcásanna dá leithéid, d’fhéadfaí modhanna eastósctha eile cosúil le briseadh hiodrálach, scoilteadh hiodrálach, scoilteadh ceimiceach agus díscaoileadh leictreach a chur i bhfeidhm agus monatóireacht a dhéanamh orthu. Cuirfear monatóireacht i bhfeidhm i rith an phléascstha, i rith tochairte gearrthacha, le haghaidh fánaí ró-ualaithe níos géire ná 1V:2H (V= fána ingearach, H = fána cothrománach) agus fánaí carraige níos géire ná 1V:1.5H. Mar réamhchúram, sula gcuirfear tús leis na hoibreacha tógála a mbaineann creathadh agus gluaiseacht leo (lena n-áirítear an pléascadh), déanfar suirbhé ar riocht roimh na hoibreacha le haghaidh gach gabhdóra laistigh de chríos tionchair.

I gcomhréir leis an dea-chleachtas, ceapfaidh an Conraitheoir saineolaí geoiteicniúil agus beidh sé/sí i láthair chun monatóireacht a dhéanamh ar chreathadh talún máguaird in aice le gabhdóirí leochaileacha (lena n-áirítear teaghaisí teaghlai) i rith oibreacha pléasctha. Beidh Foireann Monatóireachta Láithreáin an Fhostóra ag déanamh monatóireachta ar na tuarascálacha go seachtainiúil chun a chinntiú go bhfuiltear ag cloí leis na tiomantais i ndáil le teorainneacha creathaidh. I gcás go dtarlódh sé agus gach seans nach dtarlódh go sárófáir teorainn chreathaidh an phléasctha ag an dromchla, scoirfeáir d'oibreacha pléasctha ar an suíomh go dtí go dtuigteáir cén bunús atá leis an gcreathadh méadaithe. Déanfaí dearadh an phléasctha a athchalabráir arís ansin agus leanfaí d'oibreacha pléasctha le monatóireacht leanúnach.

I gcomhréir le TMTT 2018, ceapfaí príomh-theagmhálaí i rith chéim na tógála chun cumarsáid a éascú idir na húinéirí réadmhaoiné a mbeidh tionchar orthu chun iad a chur ar an eolas faoi na hoibreacha beartaithe ina gceantar, lena n-áirítear pléascadh. Tar éis go mbeidh oibreacha tógála lena mbaineann creathadh agus gluaiseacht stada, déanfaí suirbhé ar riocht tar éis na n-oibreacha le haghaidh gach gabhdóra laistigh de chrios tionchair. I gcás go dtarlódh sé agus seans nach dtarlódh go dtugtar damáiste mar thoradh ar an gcreathadh faoi deara, déanfaí an damáiste sin a dheisiú.

Tá cuntas i gCaibidil 18, Torann agus Creathadh den TMTT nuashonraithe seo ar na faid cheadaithe le haghaidh na modhanna tógála éagsúla.

Cuirfeáir struchtúir i gcrích i gcomhréir leis an CEMP in Aguisín A.7.5. Comhlíonfaí ceanglais Aguisín A.7.1, A.7.2, A.7.3, agus A.7.4 den TMTT nuashonraithe seo faoi seach le tógáil Dhroichead Abhainn na Gaillimhe, Tharbhealach Mhionlaigh, Tollán Leacaigh agus Tollán Ráschúrsa na Gaillimhe.

Rialófaí socraíochtaí agus gluaiseacht talún tríd an gcineál bunsraithe a roghnú agus an modh tógála atá oiriúnach le haghaidh na riochtaí talún ar leith. Chun gluaiseachtaí ithreach a íoslaghdú i ngeall ar oibríochtaí píle gar do ghabhdóirí leochaileacha, tógfaí gach píle go seicheamhach i dtreo i bhfad ón ngabhdóir leochaileach. Bíonn píle a cuireadh isteach roimhe sin mar sciath toisc go mbíonn gluaiseachtaí ithreach níos mó i dtreo i bhfad ón gcrios docht, mar shampla amach ó na píle agus ó na gabhdóirí leochaileacha.

9.5.2.2 Ábhar láithreáin a athúsáid agus a phróiseáil

Cuirfeáir clár tógála créfoirt i bhfeidhm le haghaidh an Tionscadail mar chuid den CEMP, mar a leagtar amach in Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo, ina ndéantar catagóiriú ar fhoinse an ábhair le haghaidh gach coda líonta. Tráth a gcuirfeáir bailchríoch ar an gclár seo déanfaí na teorainneacha líonta a bhfuil cuntas orthu i Rannán 9.5.2.1 a ionchorprú ag na suíomhanna a chuirteáir i láthair i Tábla 9.18.

9.5.2.3 Ábhair a iompórtáil, a easpórtáil agus a dhiúscairt

Coinneofaí iompórtáil ábhar ó lasmuigh den suíomh chomh beag agus is féidir trína chinntiú go n-úsáidteáir na hábhair a eascraíonn ó laistigh de limistéar an tsuímh a oiread agus is féidir. Cuirfeáir aon ábhar a bheidh fágtha nach féidir a chuimsiú sna gníomhaíochtaí líonta tógála i LSÁna laistigh den Tionscadal. Laghdóidh sé sin go suntasach sil-leagan ábhair lasmuigh den suíomh.

Tógfaí ábhar guaiseach ón láithreán le diúscairt nó le haisghabháil ag láithreáin ag a mbeidh ceadúnas nó atá ceadaithe go cuí mar atá sonraithe i gCaibidil 7, Gníomhaíochtaí Tógála den TMTT nuashonraithe seo.

9.5.2.4 Tollánú

Cloífidh na teicnící tógála a ghlacfaí le ceanglais na gcomhlachtaí reachtúla i dtéarmaí torainn, creathaidh, éilliú ithreach agus screamhuisce agus ó thaobh diúscairt ábhar éillithe.

Áiríteáir leis na réitigh deartha innealtóireachta lena laghdaíteáir an tionchar ar shláine na gné geolaíochta, dóthain carraige os cionn phoill an tolláin, colún oiriúnach idir na poill ionas nach dtitfidh an tollán agus seichimh phléasctha oiriúnacha. Áiríteáir leis na bearta rialaithe láithreáin tóraíocht ar aghaidh den tollán agus mapáil éadan pléasctha an tolláin agus monatóireacht ar an bpléascadh. Nuair is gá cuirfeáir bearta cobhsaíochta i bhfeidhm lena n-áiríteáir boltaí carraige, agus líneáil láidir cruach sa tollán. Déanfaí monatóireacht ar na réitigh deartha innealtóireachta sin le linn na tógála.

Nuair a bheidh Tollán Leacaigh á thógáil déanfaí monatóireacht ar an éadan carraige faoi thacaíocht Aghaidh Chairéal Leacaigh agus déanfaí monatóireacht ar na ballaí coinneála le haghaidh bhealach isteach Thiar i gcomhair gluaiseachta. Ceapfaidh an conraitheoir saineolas geoiteicniúil agus beidh sé i láthair chun monatóireacht a dhéanamh ar chobhsaíocht carraigmhaise i rith a dtréimhse tógála.

I gcás go dtarlódh sé agus gach seans nach dtarlódh go dtugtar éagobhsaíocht faoi deara laistigh den charraimhais, cuirfear isteach bearta tacaíochta breise lena chinntiú nach mbeidh tionchar aige ar an dromchla thuas. Cuimsítear sna bearta tacaíochta breise ancairí talún, boltaí carraige, duail charraige, mogall carraige, rois-choincréit nó meascán de na bearta sin, atá deartha chuig na caighdeáin deartha iomchuí agus na treoir-dhoiciméid dea-chleachtais (Eurocode 7, BS8081). Mar sin féin, bunaithe ar an gcur chuige coimeádach deartha, meastar go seachnófar an baol éagobhsaíochta agus nach dteastóidh bearta tacaíochta breise.

Ceapfaidh an conraitheoir saineolaí geoiteicniúil agus beidh sé i láthair chun monatóireacht a dhéanamh ar an gcreathadh ag an dromchla, lena n-áirítear na limistéir ina bhfuil cosán Aolchloiche, i rith oibreacha pléasctha chun Tollán Leacaigh agus an Bealach Isteach Thiar a thógáil. Sainítear sprioc-theorainn creathaidh an phléascsta mar 20mm/soic ceann atá 20% níos coimeádaí ná an cur chuige coimeádach dearaidh de theorainn creathaidh 25mm/soic ag dromchla na talún ina n-áirítear limistéir ina bhfuil cosán Aolchloiche, a thugann cúinse sábháilteachta breise do na hoibreacha tógála lena chinntiú nach mbeidh tionchar ag an bpléascadh ar shláine struchtúrach an chosáin Aolchloiche. I gcás go dtarlódh sé agus gach seans nach dtarlódh go sárófar an sprioc-theorainn creathaidh ag an dromchla, scoirfear d'oibreacha pléascsta ar an láithreán go dtí go dtuigtear cén bunús atá leis an gcreathadh méadaithe. Déanfar dearadh an phléascsta a athchalabrá arís ansin agus leanfar d'oibreacha pléascsta le monatóireacht leanúnach.

Tá tuilleadh eolais maidir le Tollán Leacaigh le fáil in Aguisín A.7.3 den TMTT nuashonraithe seo.

9.5.2.5 Tógáil Déanmhas

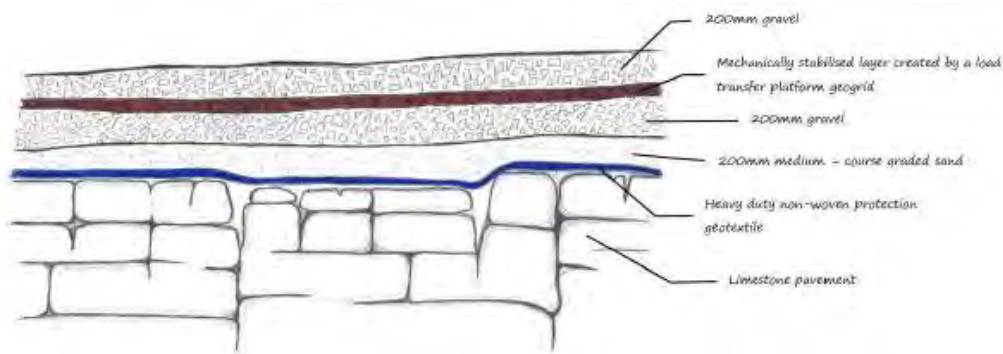
Tógfar déanmhais i gcomhréir leis an bPlean um Bainistiú Comhshaoil Tógála (CEMP) in Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo agus mar a chuirtear síos orthu sa mhéid seo a leanas:

- Scrúdú ar Thógáil Dhroichead Abhainn na Gaillimhe Aguisín A.7.1 den TMTT nuashonraithe seo
- Scrúdú ar Thógáil Tharbhealach Mhionlaigh Aguisín A.7.2 den TMTT nuashonraithe seo
- Measúnacht Gheoteicniúil agus Hidrigeolaíochta ar Thollán Leacaigh Aguisín A.7.3 den TMTT nuashonraithe seo
- Tuarascáil ar Thógáil Thollán Ráschúrsa na Gaillimhe Aguisín A.7.4 den TMTT nuashonraithe seo

Rialófar socraíochtaí agus gluaiseacht talún tríd an gcineál bunsraithe a roghnú agus an modh tógála atá oiriúnach le haghaidh na riochtaí talún ar leith.

Chun gluaiseachtaí ithreach a íoslaghdú i ngeall ar oibríochtaí píle gar do ghabhdóirí leochaileacha, tógfar gach píle go seicheamhach i dtreo i bhfad ón ngabhdóir leochaileach. Bíonn pílí a cuireadh isteach roimhe sin mar sciath toisc go mbíonn gluaiseachtaí ithreach níos mó i dtreo i bhfad ón gcrios docht. i. bhfad ó na pílí agus ó na gabhdóirí leochaileacha.

Íoslaghdaíodh méid chaillteanas an chosáin Aolchloiche i rith chéim an dearaidh tráth ar coinníodh chomh híseal agus ab fhéidir líon na gcéanna agus méid bhonnra na gcéanna. I rith na tógála, tabharfar cosaint don chosán Aolchloiche ag Tarbhealach Mhionlaigh agus ní bheidh éifeacht orthu nuair a chuirfear córas cosanta i bhfeidhm ina mbeidh geoighreille, geoiteicstíl chosanta agus sraitheanna ábhair, de réir Pláta 9.2. Bainfear é sin chomh luath is a bheidh an tógáil déanta. Tagair don Tuarascáil ar Thógáil Tharbhealach Mhionlaigh in Aguisín A.7.2 de TMTT nuashonraithe seo i gcomhair tuilleadh sonraí.



Pláta 9.2 Córas cosanta an chosáin Aolchloiche

9.5.2.6 Talamh éillithe

Ní raibh aon limistéir de thalamh éillithe darbh fhios laistigh den limistéar staidéir. Déanfar tástáil i gcomhair éillithe ar shamplaí talún a bhfuil amhras fúthu iad a bheith éillithe i rith an imscrúdaithe mionsonraithe agus déanfar diúscairt ar thalamh a ndéanfar tochailt air ó na limistéir sin chuig láithreá(i)n ag a bhfuil ceadúnas nó cead iomchuí de réir na reachtaíochta reatha ar Bhainistiú Dramhaíola na hÉireann.

Cuirfear cosc ar éilliú na hithreach má dhéantar dea-bhainistiú (glanadh laethúil an láithreáin, úsáid as boscaí bruscair diúscairthe, srl) ar an láithreán, agus má bhaintear úsáid cheart as na substaintí sin agus a gcoimeádáin agus má dhéantar iad a stóráil agus a dhiúscairt i gceart.

Maidir le gach gníomhaíocht ina mbaintear úsáid as truailléin fhéideartha nó ábhair ghuaiseacha, láimhseálfar ábhar mar coincreít, breoslaí, bealaí agus sreabháin hiodrálacha go cúramach agus stórálfar iad chun doirteadh a sheachaint. Coinneofar truailléin fhéideartha sábháilte freisin i gcoinne loitiméireachta agus cuirfear srian ceart orthu de réir na gcód cleachtais. Cuirfear srian láithreach ar aon doirteadh agus tógfar ithir éillithe ón láithreán agus déanfar í a dhiúscairt chuig láithreán ag a bhfuil ceadúnas nó cead iomchuí de réir na reachtaíochta reatha atá ag an gconraitheoir maidir le Bainistíocht Dramhaíola in Éirinn.

Déanfaidh an Conraitheoir soláthar chun aon uisce níocháin coincreíte a bhaint. Cuirfear truaill choíncreíte ar ais chuig a ngléasra baiseála chun iad a ní. Pléifear an socrú maidir le coincreít a thabhairt chuig an láithreán le soláthraithe sula dtosóidh an obair, agus tabharfar cuntas ar na bealaí measúnaithe a bheidh comhaontaithe, ag cur cosc ar shruthlú ar an láithreán agus pléifear nósanna imeachta éigeandála.

Bainfear úsáid as dea-chleachtais um bainistíocht tógála chun an baol go ndéanfaí ábhair ghuaiseacha a tharchur chomh maith baol an truaillithe do shruthchúrsaí agus do screamhuisce in aice a íoslaghdú. Áirítear ar bhearta a chuirfear chun feidhme chun íoslaghdú a dhéanamh ar an riosca doirte agus éilliú ithreacha agus uisce:

- Gan ach lucht saothair inniúil agus oilte a fhostú, agus oiliúint atá sainiúil don láithreán ar na bainisteoirí láithreáin, maoir agus an lucht saothair, lena n-áirítear na fochonraitheoirí ar fad maidir le riosca truaillithe agus bearta coisctheacha
- A chinntiú go bhfuil gach láthair ina ndéantar leachtanna (breosla san áireamh) a stóráil agus a ghlacadh i láthair neamhscagach ainmnithe atá ar leithlis ó limistéar máguaird, agus laistigh de chóras tánaisteach coinneála, e.g. le bunda iompaithe, colbha ardaithe, rampaí nó rochtain chéimnithe
- Breathnófar go cúramach ar shuíomh saoráidí stórála breosla ar bith agus gach bábhún tógála á dhearadh agus beidh siad bundaithe go hiomlán. Tá siad sin le dearadh i gcomhréir leis na treoirlinnte ábhartha agus reatha agus leis na cóid dea-chleachtais tráth na tógála
- Beidh gach gníomhaíocht um meascadh agus baiseáil coincreíte suite i limistéir shainithe amach ó shruthchúrsaí agus dhraenacha
- Sábhálfar truailléin fhéideartha i gcoinne loitiméireachta i gcoimeádáin i limistéar slán tiomnaithe
- Coinneáil chuí a chur ar fáil um thruailléin fhéideartha i gcomhréir leis na cóid chleachtais ábhartha agus reatha agus le ceanglais dlíthiúla

- Rialú cuimsitheach le linn chéim iomlán na tógála le cinntiú go n-aithnítear go luath aon doirteadh agus go ndéantar é a shrianadh agus a bhainistiú go héifeachtach ina dhiaidh sin
- Fearais doirte le cur ar fáil agus le coinneáil gar do na bábhúin sealadacha tógála. Oiliúint le cur ar bhail foirne maidir le conas úsáid cheart a bhaint as fearais doirte

Léireofar sa CEMP dea-chleachtais um bainistíocht tógála, mar a leagtar amach i Control of Water Pollution from Construction Sites – Guidance for consultants and contractors (Masters-Williams et al. 2001) de chuid Cumann Taighde agus Faisnéise an Tionscail Tógála (CIRIA). Is í an treoir sin ó 2001 an treoir is ábhartha fós ó BIÉ ó dháta an TMTT nuashonraithe seo.

Ullmhaíodh Plean Freagartha Éigeandála agus cuireadh san áireamh sa CEMP é in Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo; déanfaidh an conraitheoir ceaptha tuilleadh forbartha air sula dtosófar na hoibreacha agus déanfar uasdátú air go rialta, agus na gníomhartha á n-aithint a bheidh riachtanach a ghlacadh i gcás go dtarlódh teagmhas truaillithe. Tabharfar aghaidh sa Plean Freagartha Éigeandála ar an méid seo a leanas:

- Stóráil shlán ola agus ceimiceán i limistéir bhundaithe os cionn na talún, agus í teoranta don íosmhéid a theastaíonn chun freastal ar riachtanais láithreacha chomh maith le limistéir shonraithe um sheachadadh agus athbhreoslú
- Ní cheadófar athbhreoslú ná stóráil breosla laistigh de 50m ó uiscebhealaí agus ní cheadófar iad ach ar dhromchla séalaithe
- Coinneofar trealamh éigeandála doirte in ionaid íogaire, agus cuirfear trealamh soghluaiste ar fáil d'oibreoirí fearais agus trealaimh
- Stadfar obair agus forbrófar beart chun truailléan a shrianadh agus/nó a bhaint i gcás go n-aithneofaí teagmhas
- Bainfear leas as gaistí siolta agus coinneofar in ionaid chuí iad
- Tógfar bundanna sealadacha idirghabhála agus díoga draenála suas an fána ó thochailtí chun teacht isteach an rith chun srutha ar dhromchla a íoslaghdú agus roimh ghníomhaíochtaí tochairle
- Cuirfear tochairle agus oibreacha cré ar fionraí le hathbhreithniú de réir mar is gá le linn agus díreach tar éis tréimhsí de bháisteach throm chun giniúint dríodair agus dochar d'ithir a íoslaghdú

9.5.2.7 *Gnéithe carst*

Beidh líonra draenála an charrbhealaigh séalaithe ar a laghad ar bith in áiteanna ina dtrasnaíonn an Tionscadal carraig atá tugtha do charstú. Trí réitigh innealtóireachta a úsáid, lena n-áirítear bacainn neamhscagach, sciodar stroighin nó leachtmhoirtéal, cuirfear cosc ar rith chun srutha díreach ó dhromchla pábháilte an Tionscadail ó dhul isteach sa charraig feadh an ailínithe beartaithe, toisc go bhféadfadh sé sin tuilleadh meatha agus éagobhsaíocht na carraigmhaise a chruthú. Déanfaidh an dearthóir measúnú ar bhearta maolaithe aonair ar bhonn cás ar chás, arna gcinneadh de réir mhéid an charst agus comhdhéanamh an Tionscadail a bhfuil cuntas air sa phrótacal carst atá mar chuid den CEMP (Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo). Tabharfaidh hidrigeolaí agus/nó saineolaí geoiteicniúil faoi chigireachtaí ar ghnéithe carst d'fhonn an beart leasúcháin iomchuí a chinneadh. Áirítear leis na bearta leasúcháin sin ach níl siad teoranta do bhaint gach ábhar ithreach scaoilte, bog, lag nó folamh, poill a aislíonadh le meascán aontaithe de dhuirleoga bolláin / carraig mhór / sciodar stroighin agus geo-ábhar sintéiseach láidir a shuiteáil chun ardán bunsraithe inniúil agus sábháilte a chruthú.

Tá cuntas breise ar bhearta maolaithe chun gnéithe carst a chosaint i gCaibidil 10, Hidrigeolaíocht agus tá siad áirithe sa CEMP mar chuid den phrótacal carst in Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo.

9.5.2.8 *Limistéir Oidhreacht Geolaíochta*

Sula ndéanfar codanna den aghaidh charraige nochta atá ann cheana féin a aislíonadh/a bhaint feadh an N6 i nDabhach Uisce (GC001), cuirfidh an Conraitheoir an GSI ar an eolas lena chinntiú gur féidir cuairt suímh a shocrú le haghaidh measúnú ar aghaidh na carraige roimh aislíonadh/bhaint.

Nuair a cheadaíonn an dearadh é (lena n-áirítear bearta maolaithe comhshaoil, riachtanais sábháilteachta agus srianta innealtóireachta), déanfar gearrthóga suntasacha buncharraige a dhearadh le go bhfanfaidh siad infheicthe. I gcás nach féidir é sin a bhaint amach, déanfaidh an Conraitheoir taifid fhótagrafacha dhigiteacha de thochailtí suntasacha nua a thaifeadadh agus/nó éascóidh an Conraitheoir cuairteanna ón GSI.

Ina theannta sin, tabharfaidh an Conraitheoir fógra don GSI faoi ghearrthacha buncharraige chun cuairt láithreáin a éascú roimh aisliónadh ar bith.

9.5.3 An Chéim Oibríochta

Le linn na céime oibríocháin, leanfar le monatóireacht ar chobhsaíocht na maise carraige. Leanfar de mhonatóireacht ar na córais choinneála carraige agus ró-uailithe i gCairéal Leacaigh agus an Bealach Isteach Thiar mar chuid de sceideal cothabhála TII lena chinntiú go leanfar dá n-oibriú mar atá beartaithe ar feadh shaol deartha na forbartha bóthair atá beartaithe. I gcás go dtarlódh sé agus gach seans nach dtarlódh go dtugtar éagobhsaíocht faoi deara laistigh den charraigmhais, cuirfear isteach bearta tacaíochta breise a bhfuil cuntas orthu i Rannán 9.4.2.1 agus Rannán 9.5.2.4, le haghaidh chéim na tógála lena chinntiú nach mbeidh aon tionchar ar shláine struchtúrach²⁸ an chosáin Aolchloiche. Mar sin féin, agus é bunaithe ar chur chuige coimeádach an dearaidh, an córas tacaíochta cumaisc suiteáilte agus monatóireacht le linn na tógála, meastar go seachnófar an riosca éagobhsaíochta agus nach mbeidh gá le bearta tacaíochta breise.

Déantar tuilleadh plé ar bhearta maolaithe oibríochta do Thollán Leacaigh in Aguisín A.7.3 den TMTT nuashonraithe seo.

Is é toradh chur chun feidhme an deartha, bhearta rialaithe modheolaíochta na tógála agus beart maolaithe nach bhfuil bearta maolaithe ar bith don chéim oibríocháin maidir le tionchar féideartha díreach agus indéach a sheachaint ar na hithreacha agus ar an timpeallacht gheolaíochta don Tionscadal.

9.6 Éifeachtaí Iarmharacha

9.6.1 Tionchair Iarmharacha Tógála agus Oibríochta

Mar thoradh ar na bearta maolaithe a bhfuil cuntas orthu a chur i bhfeidhm beidh roinnt tionchar diúltach iarmharach suntasach acu sin ar an ithir agus ar an timpeallacht gheolaíochta ag céim na tógála. Tarlaíonn na tionchair sin i gcás go dtarlaíonn sé go gcailltear roinnt bheag den chosán Aolchloiche (go léir lasmuigh de na láithreáin ainmnithe Eorpacha) agus cailteanas coda de limistéar oidhreacht geolaíochta (Gearradh Carraige N6 reatha i nDabhach Uisce).

Mar thoradh ar na bearta maolaithe a bhfuil cuntas orthu a chur i bhfeidhm beidh tionchair dhiúltacha iarmharacha acu sin ar an ithir agus ar an ngeolaíocht ag an gcéim oibríochta.

Taispeántar na tionchair iarmharacha don chéim na tógála agus don chéim oibríochta i Tábla 9.20 agus i Tábla 9.21, faoi seach.

²⁸ Is ionann Sláine Struchtúrach charraig an Aifrinn a thacaíonn leis an mósáic de Phábháil aolchloiche agus de thalamh féaraigh Chailcreach agus na hairíonna geoteicniúla fisiciúla agus meicniúla a rialaíonn iompar na timpeallachta Pábhála aolchloiche geoteicniúla

Tábla 9.20 Tionchair Iarmharacha Réamhthuartha le haghaidh Gnéithe agus Gníomhaíochtaí Geolaíochta le linn Chéim na Tógála²⁹

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an Iar-mhaolaithe	Tábhacht an Iar-Mhaolaithe
Gnéithe Geolaíochta										
Barrithir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar dó - Laghdú ar chóilíocht barrithreach	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Barrithir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar - Ró-bhalcadh	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Barrithir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar - Creimeadh	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Barrithir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar di - Séalú	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Barrithir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Caillteanas barrithreach nó dochar di - Caillteanas gné	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Móin	Móin	Ard	Caillteanas móna nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag
VHPCR	Carraig Bhrúite - Acmhainn An-Ard	An-Ard	Caillteanas geolaíochta soladaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Suntasach / measartha	Drochthionchar beag	Measartha / beag

²⁹ Struchtúr an tábla nuashonraithe mar chuid den TMTT nuashonraithe seo.

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an Iar-mhaolaithe	Tábhacht an Iar-Mhaolaithe
HPCR	Carraig Bhrúite – Acmhainn An-Ard	Ard	Cailteanas geolaíochta soladaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Diomaibhseach	Ceann ar bith
MPCR	Carraig Bhrúite – Measartha	Meanleibhéal	Cailteanas geolaíochta soladaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Beag	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Q01	Cairéal Leacaigh - As úsáid	Meanleibhéal	Cailteanas chúltaisí cairéil nó poill sa todhchaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Measartha	Drochthionchar measartha	Measartha
Q02	Cairéal Roadstone	An-Ard	Cailteanas chúltaisí cairéil nó poill sa todhchaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
ML23	Toischloch Roadstone	An-Ard	Cailteanas chúltaisí cairéil nó poill sa todhchaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
ML24	Aolchloch Roadstone (go ginearólta)	An-Ard	Cailteanas chúltaisí cairéil nó poill sa todhchaí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Tógáil Ghinearálta Créfoirt										
Barritheir	Tailte portaigh i Liteolaíocht Eibhir	Ard	Cailteanas shláine gné mar thoradh ar úbhar a thógóil isteach ó liteolaíocht dhifriúil	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Suntasach / measartha	Diomaibhseach	Do-airithe
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghilactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Cailteanas barrithreacha agus fo-ithreacha - tógáil créfoirt i limistéir atá i gceantúirt ó thuille agus creimeadh claí	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Suntasach / measartha	Drochthionchar beag	Measartha / beag

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an Iar-mhaolaithe	Tábhacht an Iar-Mhaolaithe
			foirt nó tuilte ar bharrithreacha/fho-ithreacha in aice dá bharr							
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Cailteanas barrithreach agus fo-ithreacha nó dochar dóibh - Creathadh talún, balcadh de thaisme agus cur isteach ar thalamh nó dúrtha de thoradh tharlú cré foirt	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Cailteanas barrithreach agus fo-ithreacha nó dochar dóibh – Glanadh Ábhar Mín agus sil-leagan dríodair (ó chlaí foirt agus ghearrthacha)	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Beag	Diomaibhseach	Do-airithe
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Éifeacht ar an talamh ina thimpeall (lena n-áirítear creathadh talún, socraíocht, díchobhsú fánaíreatha) mar thoradh ar thochailtí ithreach agus carraige (lena n-áirítear pléascadh) agus sil-leagan	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an lar-mhaolaithe	Tábhacht an lar-Mhaolaithe
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Éifeacht ar an talamh ina thimpeall (lena n-áirítear creathadh talún, socraíocht, díchobhsú fánaí reatha) mar thoradh ar thógáil struchtúr (lena n-áirítear pléascadh, tollánú)	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Drochthionchar beag	Measartha / beag
Talamh Éilíthe										
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Nochtadh óbhair ghuaisigh a bhí curtha roimhe sin	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Diomaibhseach	Do-airithe
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearólta	Timpeallacht Ghlactha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Éilliú Tógála – Doirteadh ceimiceach, bailiú óbhair, nó gníomhaíochtaí coincríte	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Measartha / beag	Diomaibhseach	Do-airithe
Gnéithe Carst										
Pábháil aolchloiche 30	Tarbhealach Mhionlaigh (lasmuigh de lóithreóin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Caillteanas coda de ghné	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Suntasach / Measartha	Drochthionchar beag	Suntasach / Measartha
Pábháil aolchloiche	Cumhdaithe ag an Tionscadal (lasmuigh de l	An-Ard	Caillteanas gné nó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Suntasach / Measartha	Drochthionchar beag	Suntasach / Measartha

³⁰ Cuirtear i láthair sa tábla seo an measúnú geolaíochta de phábháil Aolchloiche, tagair do Chaibidil 8, Bithéagsúlacht le haghaidh measúnú éiceolaíoch.

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an Iar-mhaolaithe	Tábhacht an Iar-Mhaolaithe
	óithreáin ainmnithe Eorpacha)									
Pábháil aolchloiche	Tollán Leacaigh (laistigh de lá ithreáin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
Pábháil aolchloiche	Gach limistéar eile (Laistigh agus lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Pailé-charst	Sil-leagain phailé-charst mar a thóngthas trasna orthu le linn an imscrúdaithe talún a bhain go sonrach leis an tionscadal	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Beag	Drochthionchar beag	Beag
Carst: K7	Fuarán	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K10	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K11	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K12	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Measartha	Drochthionchar measartha	Measartha
Carst: K17	Fuarán	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an Iar-mhaolaithe	Tábhacht an Iar-Mhaolaithe
Carst: K25	Fuarón	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K31	Turlach	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K44	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K45	Fuarón	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K49	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K51	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K54	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K57	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K59	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K61	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K62	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K64	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K67	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K70	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an Iar-mhaolaithe	Tábhacht an Iar-Mhaolaithe
Carst: K71	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K97	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Measartha	Drochthionchar measartha	Measartha
Carst: K104	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K131	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K172	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K175	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K179	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Carst: K193	Fuarón	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar measartha	Measartha	Drochthionchar measartha	Measartha
Carst: K328	Lagrach Iata	Meanleibhéal	Caillteanas gné n ó dochar di	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
Limistéir Oidhreachta Geolaíochta										
GY093	Loch Coirib	An-Ard	Caillteanas nó damáiste ar chuid de Limistéar Oidhreachta Geolaíochta	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
GY132	Cairéal Chlaí an Dá Mhíle	An-Ard	Caillteanas nó damáiste ar chuid de Limistéar Oidhreachta Geolaíochta	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an lar-mhaolaithe	Tábhacht an lar-Mhaolaithe
GC001	Gearradh Bó thair N6 Dhabhach Uisce	An-Ard	Caillteanas nó damóiste ar chuid de Limistéar Oidhreachtá Geolaíochta	Diúltach	Buan	Áitiúil	Drochthionchar beag	Suntasach / measartha	Drochthionchar beag	Suntasach / measartha

Tábla 9.21 Éifeachtaí Iarmharacha Réamhthuartha do Ghnéithe agus do Ghníomhaíochtaí Geolaíochta sa Chéim Oibríochta

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an lar-mhaolaithe	Tábhacht an lar-Mhaolaithe
Barritir	AminDW, AminSW, BminDW, BminSW	Ard	Tionchar ar ghné dá bharr ach níl sé chomh mór is go mbeadh aon tionchar aige ar úsáid ná ar shláine	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
Móin	Móin	Ard	Tionchar ar ghné dá bharr ach níl sé chomh mór is go mbeadh aon tionchar aige ar úsáid ná ar shláine	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
VHPCR	Carraig Bhrúite – Acmhainn An-Ard	An-Ard	Gan aon athrú intomhaiste ar an aitreabúid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
HPCR	Carraig Bhrúite – Acmhainn An-Ard	Ard	Gan aon athrú intomhaiste ar an aitreabúid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
MPCR	Carraig Bhrúite – Acmhainn Mheasartha	Meanleibhéal	Gan aon athrú intomhaiste ar an aitreabúid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an Iar-mhaolaithe	Tábhacht an Iar-Mhaolaithe
Q02	Cairéal Roadstone	An-Ard	Tionchar ar ghné dá bharr ach níl sé chomh mór is go mbeadh aon tionchar aige ar úsáid ná ar shláine	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
ML23	Toischloch Roadstone	An-Ard	Gan aon athrú intomhaiste ar an aitreabúid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
ML24	Aolchloch Roadstone (go ginearálta)	An-Ard	Gan aon athrú intomhaiste ar an aitreabúid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearálta	Timpeallacht Ghlachtha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Oibreacha Cothabhála - Éilliú: D'fhéadfadh éilliú tarlú ón innealra a bhíonn in úsáid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearálta	Timpeallacht Ghlachtha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Oibreacha Cothabhála - Cúrsaí Trácht: Socraíocht, suaitheadh mar gheall ar thrácht	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
Q01	Cairéal Leacaigh - As úsáid	Meanleibhéal	Cobhsaíocht Charraige: Cobhsaíocht éadan cairéil	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
Ithreacha & Geolaíocht – Ginearálta	Timpeallacht Ghlachtha na n-Ithreacha & na Geolaíochta	Ard	Gluaiseachtaí Talún Fadtéarmacha: Gluaiseacht talún, socraíocht mar	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe

Gné	Description	Tábhacht	Éifeacht	Cáilíocht	Fad ama	Scála	Méid an Réamh-mhaolaithe	Tábhacht an Réamh-Mhaolaithe	Méid an Iar-mhaolaithe	Tábhacht an Iar-Mhaolaithe
			gheall ar thógáil tolláin							
Pábháil aolchloiche	Tarbhealach Mhionlaigh (lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Tionchar ar ghné dá bharr ach é ar mhéid neamhleor	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
Pábháil aolchloiche	Cumhdaithe ag an Tionscadal (lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Tionchar ar ghné dá bharr ach é ar mhéid neamhleor	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
Pábháil aolchloiche	Tollán Leacaigh (laistigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Tionchar ar ghné dá bharr ach é ar mhéid neamhleor	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
Pábháil aolchloiche	Gach limistéar eile (Laistigh agus lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha)	An-Ard	Tionchar ar ghné dá bharr ach é ar mhéid neamhleor	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Do-airithe
GY093	Loch Coirib	An-Ard	Gan aon athrú intomhaiste ar an aitreabúid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
GY132	Cairéal Chlaí an Dá Mhíle	An-Ard	Gan aon athrú intomhaiste ar an aitreabúid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith
GC001	Gearradh Bóthair N6 Dhabhach Uisce	An-Ard	Gan aon athrú intomhaiste ar an aitreabúid	Diúltach	Buan	Áitiúil	Diomaibhseach	Do-airithe	Diomaibhseach	Ceann ar bith

9.7 Tionchair Charnacha

Sa chuid seo den chaibidil cuirtear i láthair an mheasúnacht a rinneadh chun scrúdú a dhéanamh ar cibé acu a d'fhéadfadh nó nach bhféadfadh tionchair shuntasacha amhaire agus/nó tírdhreacha a bheith ann de thoradh carnach an Tionscadail i dteannta aon tionscadal nó pleananna eile.

Meastar go n-eascraíonn roinnt éifeachtaí suntasacha iarmharacha diúltacha ó thógáil an Tionscadail féin ar an ithir agus an timpeallacht gheolaíochta agus go n-eascraíonn éifeachtaí iarmharacha diúltacha do-airithe ar an ithir agus an timpeallacht gheolaíochta ón Tionscadal féin ag céim na hoibríochta. Tá na tionchair sin dírithe den chuid is mó ar gharchonair an N6 GCRR atá beartaithe ar imeall uirbeach/tuaithe na cathrach. Sainaithnítear roinnt mhaith de na tailte siar agus ó thuaidh ón gcathair le haghaidh úsáidí talmhaíochta agus/nó taitneamhachta.

Agus tionscadail atá beartaithe agus geallta á sainaithint le haghaidh tionchair charnacha a mheasúnú, rinneadh breithniú ar chlár phleanála Chathair agus Chontae na Gaillimhe, agus sainaithníodh na tionscadail i gcomhréir leis an modheolaíocht a leagtar amach i gCaibidil 21 den TMTT nuashonraithe seo. Ina dhiaidh sin, rinneadh scóip na dtionscadal atá beartaithe agus geallta a mheas do mheasúnacht sa chaibidil seo bunaithe ar fhogasacht choibhneasta agus tionchair fhéideartha ar ithreacha agus gheolaíocht mar gheall ar na forbairtí atá beartaithe.

Rinneadh na foinsí seo a leanas a mheas agus tionscadail á sainaithint don liosta fada:

- Suíomh gréasáin an Bhoird Pleanála (ABP) (<http://www.pleanala.ie/index.htm>) – le mionsonraí a fháil faoi Fhorbairtí Straitéiseacha Bonneagair (SIDanna), Forbairtí Straitéiseacha Tithíochta (SHDanna) agus ceadanna a thugtar ar achomharc
- Údaráis áitiúla (Comhairle Cathrach na Gaillimhe agus Comhairle Chontae na Gaillimhe) le haghaidh iarratais phleanála agus ainmniúcháin faoin bplean forbartha áitiúil

Na cineálacha tionscadail a ndearnadh a mheas:

- Iarratais Phleanála Áitiúla – na tionscadail úd dá ndéantar iarratas ar chead pleanála trí na húdaráis phleanála áitiúla iad féin, agus sainaithníodh iad ó liostaí iarratas pleanála leis na húdaráis áitiúla
- Forbairtí Tithíochta Straitéisí (SHDanna) – forbairtí cónaithe de chineál agus scála áirithe (e.g., 100 aonad tithíochta nó cóiríochta do mhic léinn) inar cuireadh iarratais go díreach faoi bhráid an Bhoird Pleanála
- Forbairtí Cónaithe Mórscála (LRDanna) – forbairtí cónaithe de chineál agus scála áirithe (e.g., 100 aonad tithíochta nó cóiríochta do mhic léinn nó níos mó lena gcuimsítear 200 spás leapa nó níos mó) ar a ndearnadh iarratas ar chead pleanála in leith trí na húdaráis phleanála áitiúla
- Forbairt Bonneagair Straitéisigh (SIDanna) - forbairtí móra bonneagair ag údaráis áitiúla agus eile ina gcuirtear iarratais go díreach faoi bhráid an Bhoird Pleanála

Measadh tréimhse chúig bliana a bheith is iomchuí le haghaidh cuardaigh pleanála, óir bheadh na ceadanna a tugadh níos mó ná cúig bliana ó shin tógtha, leath-thógtha nó á dtógáil den chuid is mó nuair a bhreathnaítear ar na cláir phleanála.

Rinneadh scagadh tosaigh le feidhmeanna a eisiamh nár measadh a bheith ábhartha sa 'liosta fada'. Áiríodh leo sin iarratas nach bhfuil gníomhach i láthair na huaire (i.e. iarratais choinneála, neamhbhailí, tarraingthe siar, dhiúltaithe agus gan achomharc, dhiúltaithe ar achomharc), nó iarratais ar scála beag. Rinneadh cuardach ar na liostaí iarratas pleanála leis na mion-iarratais sin a eisiamh ón liosta fada i bhfianaise a mhionchineáil nach dócha go mbeadh tionchar carnach leo a d'fhéadfaí a aithint iontu féin taobh amuigh de thionchair an Tionscadail. I measc na samplaí d'iarratais phleanála a eisíodh ón réamhliosta fada bhí iarratais chun griánáin, síneadh tithe, tiontuithé áiléar, athruithe úsáide le haghaidh foirgnimh aonair nó líon beag foirgneamh a thógáil nó a scartáil, tithe amuigh a thógáil, mionathruithe le cabhsáin agus iarratais choinneála.

Rinneadh measúnú ar liosta deiridh na dtionscadal atá beartaithe agus geallta laistigh de 250m de Theorainn na Measúnachta chun aon éifeachtaí carnacha (le linn na tógála agus na hoibríochta) ó thaobh ithreacha agus

geolaíochta. Measadh go raibh maolán 250m ó Theorainn na Measúnachta ina mhaolán cuí chun ailíniú leis an limistéar staidéir ithreacha agus geolaíochta. Rinneadh breithniú freisin ar aon fhorbairt shuntasach i gcóngar an mhaoláin 250m a bhféadfadh tionchair charnacha a bheith aici.

Tarlaíonn éifeachtaí carnacha ar ithreacha agus gheolaíocht nuair a bhíonn éifeachtaí cosúil le héifeachtaí féideartha an Tionscadail ag tionscadail eile sa cheantar. Rinneadh measúnú ar éifeachtaí carnacha ar bhonn éifeacht iarmharach³¹ na n-éifeachtaí ar na tionscadail atá bheartaithe agus geallta, laistigh den limistéar staidéir ithreacha agus geolaíochta mar a leagtar amach i gCuid 9.2.3, i gcomhar leis an Tionscadal. Cuirtear achoimre ar an measúnacht ar éifeachtaí carnacha ar fáil in Aguisín A.9.4.

Ó thaobh na n-ithreacha agus na geolaíochta de, aithníodh na héifeachtaí gné / gníomhaíochtaí tógála seo a leanas sna tionscadail phleanáilte agus gheallta agus/nó atá sa Tionscadal:

- Caillteanas barrithreach agus fo-ithreach (móin san áireamh) nó dochar di
- Caillteanas geolaíochta soladaí agus acmhainn tathagaithe (geolaíocht eacnamaíoch)
- Talamh a d'fhéadfadh a bheith éillithe a thochailt
- Caillteanas limistéar oidhreacht geolaíochta nó dochar dóibh
- Gluaiseacht, socraíocht talún ina thimpeall nó dochar di mar thoradh ar ghníomhaíochtaí tógála (iompar créafóige san áireamh)
- Caillteanas gnéithe carst dromchla-bhunaithe nó dochar dóibh

Ó thaobh na n-ithreacha agus na geolaíochta de, maidir leis an gcuid is mó de na tionscadail bheartaithe lena mbainfidh forbairt nua, mar thoradh orthu caillfear barrithreacha, foithreacha nó geolaíocht sholadach nó déanfar dochar dóibh, i gcás ina meastar go bhfuil méid carnach na cailliúna beag measartha, agus dá bhrí sin ní bheidh éifeacht charnach shuntasach ar ithreacha ná gheolaíocht mar thoradh orthu. Bíonn éifeachtaí ar an talamh máguaird ag forbairtí nua freisin, lena n-áirítear talamh a d'fhéadfadh a bheith éillithe a thochailt, i gcás ina meastar go bhfuil méid carnach na cailliúna beag measartha, agus dá bhrí sin ní bheidh éifeacht charnach shuntasach ar ithreacha ná gheolaíocht mar thoradh orthu.

I gcás go ndéantar measúnú carnach leis an Tionscadal ar na tionscadail phleanáilte agus gheallta, beidh éifeachtaí suntasacha ar ithreacha agus ar gheolaíocht i gceist mar thoradh ar éifeacht iarmharach shuntasach / mheasartha ar phábháil Aolchloiche (Iasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha) chomh maith le héifeacht iarmharach shuntasach / mheasartha ar an limistéar oidhreacht geolaíochta contae ina bhfuil gearradh carraige feadh an N6 i nDabhach Uisce. Le chéile, tá tábhacht na n-éifeachtaí carnacha sin fós suntasach / measartha.

Níl aon éifeacht charnach shuntasach dhóchúil díreach ná indíreach ag baint leis an Tionscadal, i gcomhar le hoibreacha na dtionscadal atá pleanáilte agus geallta, ar ithreacha agus gheolaíocht le linn na Céime Oibríochta.

9.8 Achoimre

Beidh éifeacht ag an Tionscadal ar an timpeallacht ithreacha agus geolaíochta.

Beidh éifeacht ar ghnéithe geolaíochta áirithe i ngach cuid créfoirt i gceist, agus tá siad sin aibhsithe i , caillteanas gnéithe.

D'fhéadfadh sé go dtarlódh éifeachtaí mar gheall ar ghníomhaíochtaí tógála nó oibriúcháin, ach laghdófar suntasacht na héifeachta, más féidir, trí bhearta um maolú a chur chun feidhme. Tá na héifeachtaí iarmharacha féideartha curtha i láthair i Rannán 9.8.2 agus Rannán 9.8.3 faoi seach.

Tá athbhreithniú achomair ar na ceithre chuid den fhorbairt bóthair atá beartaithe curtha i láthair ó Chuid 9.8.3.1 go dtí Cuid 9.8.3.4.

³¹ Tugann sé sin le fios gur cuireadh bearta maolaithe i bhfeidhm agus déantar an tionchar carnach a mheas i gcoinne an riosca iarmharaigh.

Cuirfear an obair thógála i gcrích i gcomhréir le Plean Bainistíochta Comhshaoil Tógála in Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo.

Baineann na príomhathruithe leis an gcaibidil ó TMTT 2018 leis an méid seo a leanas a nuashonrú:

- Cuirfear treoirilínte nuashonraithe san áireamh leis an modheolaíocht
- An tuairisc ar an timpeallacht ghlactha agus ar na measúnachtaí tionchair le hathruithe, forbairtí nua, etc., a chur san áireamh, nuashonraithe do Phlean Forbartha Chathair na Gaillimhe agus do Phlean Forbartha Chuntas na Gaillimhe, etc.
- Measúnú ar an éifeacht ar ghnéithe geolaíochta a bhfuil tábhacht leo, amhail measúnú níos mionsonraithe ar an ithir i gcomhréir le Straitéis Ithir an AE do 2030
- Na hagusáin agus na figiúirí a bhaineann le Caibidil 9
- Leis na pointí a tarraingíodh anuas ón Achoimre Fianaise a cuireadh i láthair an Bhoird Pleanála (ABP) ag an éisteacht ó bhéal in 2020 agus ó Thuarascáil Chigire ABP dar dáta Meitheamh 2021 a chur san áireamh
- Maidir le héifeachtaí iarmharacha suntasacha ithreacha agus geolaíochta, deimhnítear sa TMTT nuashonraithe seo éifeacht iarmharach shuntasach/mheasartha bhreise nua amháin mar gheall ar chailliúint cion den Láithreán Oidhreacht Geolaíochta (GC001) Gearradh Bóthair N6 Dabhach Uisce. Tá sé seo sa bheis ar an tionchar iarmharach suntasach/measartha gan athrú ar phábháil Aolchloiche

9.8.1 Caillteanas Gnéithe

Caillfear cion de bharrithreacha (móin san áireamh), d'fhoithreacha agus de gheolaíocht sholadach (lena n-áirítear d'acmhainn tathagaithe) carraige brúite laistigh de lorg an Tionscadail. Meastar gur éifeacht mheasartha / beag atá i gceist le tábhacht caillteanais den sórt sin i ngach cás, gan cailliúint acmhainn tathagaithe an-ard na carraige brúite san áireamh. Le cur i bhfeidhm na mbeart maolaithe a leagtar amach sa TMTT nuashonraithe seo (lena n-áirítear láimhsiú, tarlú agus sil-leagan cuí) laghdófar an éifeacht ar na hábhair, úsáidfear an t-ábhar tochailte go léir mar líonadh tógála nó cuirfear i limistéir shil-leagain é, rud a chabhróidh ar an gcaoi sin leis na ceanglais maidir le hábhar tógála i ndáil leis an Tionscadal. Meastar gur laghdú ar éifeacht ar chúltaisí cairéil sa todhchaí a bheadh in athúsáid acmhainn tathagaithe na carraige brúite, rud a laghdódh ar an gcaoi sin an éifeacht go héifeacht iarmharach mheasartha / bheag. Tá na bearta ar aon dul le Cuid 20 'An Geilleagar Ciorclach agus Astaíochtaí Eile' sa Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2024

Caillfear cuid de thrí ghné charstacha ón Tionscadal, lagrach iata (K12), lagrach iata (K97) agus tobar (K193). Tá tábhacht na héifeachta féideartha le haghaidh na dtréithe seo measartha.

Trasnaíonn an Tionscadal áiteanna ina bhfuil phábháil Aolchloiche i gCodanna 3 agus 4 atá suite laistigh agus lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha. Ní dhearnadh idirdhealú sa mheasúnacht gheolaíochta (tábhacht agus éifeacht) idir phábháil Aolchloiche atá lonnaithe laistigh agus lasmuigh de láithreáin Eorpacha ainmnithe. Féach Caibidil 8, Bithéagsúlacht, den TMTT nuashonraithe seo, le haghaidh measúnú éiceolaíoch ar Phábháil Aolchloiche.

Téann Tollán Leacaigh faoi limistéar pábhála Aolchloiche atá lonnaithe laistigh de láithreán Eorpach ainmnithe a bhfuil sé mar thoradh air go mbeidh éifeacht bheag nó nach mbeidh éifeacht ar bith ar an ngné ó thaobh geolaíochta de. Téann Tarbhealach Mhionlaigh agus tóchar i Mionlach thar chosán Aolchloiche (an dá cheann lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha), agus mar thoradh air sin cailltear cuid den ghné faoi phiara an tarbhealaigh agus ní bhíonn aon éifeacht aige ar an ngné faoin tóchar. Tá trí shuíomh ina dtrasnaíonn agus ina gcumhdaíonn an Tionscadal atá beartaithe phábháil Aolchloiche (iad go léir lasmuigh de láithreáin Eorpacha ainmnithe): dhá shuíomh i Mionlach agus suíomh amháin i gCúil Each. Is é an toradh ag na suíomhanna sin ná go gcaillfear cuid bheag den phábháil aolchloiche, ba cheart a rá go bhfuil an dá shuíomh sin lasmuigh de na láithreáin ainmnithe Eorpacha.

Rinneadh measúnú ar thábhacht geolaíochta chaillteanas an chosáin Aolchloiche ag gach suíomh agus bhí idir do-airithe i gceist sna torthaí áit nach raibh aon tionchar go tionchar suntasach / measartha áit ina dtarlaíonn caillteanas de chuid bheag den ghné.

Caillfear cuid den phailé-thírdhreach in oirthear na cathrach mar thoradh ar an Tionscadal. Tá a fhios go bhfuil na gnéithe sin lonnaithe i Mionlach, i mBaile an Dúlaigh agus sa Chaisleán Gearr. Is beag tábhacht atá le caillteanas na gnéithe sin.

Mar thoradh ar an Tionscadal freisin beidh caillteanas measartha i gcúltaisí sa todhchaí, le planáil iomchuí, ag Cairéal Leacaigh (cairéal nach bhfuil in úsáid níos mó). Meastar gur tábhacht mheasartha atá leis an gcaillteanas cúltaisí sa todhchaí.

Mar thoradh ar an tionscadal freisin caillfear cion den Limistéar Oidhreacht Geolaíochta i nDeoch Uisce; is é sin ná gearradh carraige feadh an N6 GCRR atá beartaithe, mar a aithníodh le linn athbhreithnithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil don phobal mar chuid den TMTT nuashonraithe seo. Tá tábhacht na cailliúna suntasach / measartha.

9.8.2 Éifeachtaí Iarmharacha i ngeall ar Thógáil

Nuair a thugtar isteach ábhar a easraíonn as liteolaíocht dhifriúil, i measc na dtionchar tógála féideartha ar an timpeallacht ghlactha, tá glanadh mionachar, leathadh éilithe, nó suaitheadh de thaisme ar na hithreacha agus ar an timpeallacht gheolaíochta. Laghdaítear tionchair den sórt sin nuair a fhorbraítear agus nuair a chuirtear i bhfeidhm bearta maolaithe atá aitheanta sa TMTT nuashonraithe seo sa mhéid is gurb é atá i gceist ná tionchar iarmharach measartha / beag ar an timpeallacht gheolaíochta.

9.8.3 Éifeachtaí Iarmharacha i ngeall ar Oibriocht

Meastar go nginfear gníomhaíochtaí oibriúcháin an Tionscadail tionchair do-airithe ar an timpeallacht gheolaíochta máguaird.

9.8.3.1 Cuid 1: Slabhraíocht 0+000 go 8+500 (R336 go dtí Bóthar Mhaigh Cuilinn ar an N59)

Tá an líon is lú de thionchair fhéideartha amach as na ceithre chuid ar fad i gCuid 1. Cuirtear gach tionchar sainiúil is infheidhme maidir le Cuid 1 i láthair sa chuid seo.

Is féidir socraíocht nó gluaiseacht na timpeallachta máguaird a spreagadh in aice le gearrthacha móra, cosúil le mar atá sa Bhaile Ard nó i Leitreach. Má bhíonn tuiscint shoiléir ann faoi iompraíocht na hithreach/carraige, i ndiaidh mion-imscrúduithe talún, cuideoidh sé sin chun an modheolaíocht mionsonraithe deartha agus tógála a fhorbairt d'fhonn gluaiseacht arna spreagadh ag tógáil a laghdú nó a bhaint ar fad.

Beidh pléascadh ag teastáil le haghaidh gearrthacha doimhne sa charraig, cosúil leis na saintréithe a shamhlaítear do na codanna gearrtha sa Bhaile Ard agus i Leitreach. Déanfaidh sonraí a gheofar ó phléascadh trialach calabrú ar dhearadh an phléasctha do dhearaí atá sonrach don láithreán agus déanfar beachtú ar airíonna dhearadh an phléasctha. Nuair nach féidir pléascadh a dhéanamh, brisfear an charraig le briseadh/scoilteadh hiodrálach nó le modhanna eile sa tionscal.

Sa réigiún eibhir seo d'fhonn tionchar ar na gnáthóga móna áitiúla a chosc, déanfar na teorainneacha líonta seo a leanas a ionchorprú ag na suíomhanna aitheanta i Tábla 9.18 den chaibidil seo:

- - Ní cheadaítear ach amháin do shraitheanna cosáin agus barrchaidhpe a bhfuil cosaint acu ó rith chun srutha uisce dromchla agus gluaiseachtaí screamhuisce iad a eascairt ó ábhar nach ábhar dúchasach é
- Beidh gach ábhar líonta eile atá comhlíontach díorthaithe as ábhar dúchasach nó ábhar pH eile atá comhoiriúnach

Áireofar é sin sa chlár tógála créfoirt, mar atá leagtha amach sa CEMP (Aguisín A.7.5 den TMTT nuashonraithe seo), ina ndéantar catagóiriú ar fhoinsé an ábhair le haghaidh gach píosa líonta.

9.8.3.2 Cuid 2: Slabhraíocht 8+500 go 9+400 (Bóthar Mhaigh Cuilinn ar an N59 go Abhainn na Gaillimhe)

Tá Cuid 2 líonta isteach go hiomlán agus tá an dara ceann is lú de thionchair fhéideartha as na codanna go léir inti. Is é an chuid seo an ceann is giorra freisin agus gan é ach 900m. Cuirtear gach tionchar sainiúil is infheidhme maidir le Cuid 2 i láthair sa chuid seo.

Athraíonn an bhuncharraig ó eibhear go haolchloch i gCuid 2 ag Bóthar an N59 i Maigh Cuilinn, agus tá comhdhéanamh ceimiceach difriúil sna hábhair fhorshraithaithe. Dá réir sin ag na suíomhanna a aithníodh i Tábla 9.18 i réigiún an eibhir déanfar na teorainneacha líonta seo a leanas a ionchorprú:

- - Ní cheadaítear ach amháin do shraitheanna cosáin agus barrchaidhpe a bhfuil cosaint acu ó rith chun srutha uisce dromchla agus gluaiseachtaí screamhuisce iad a eascairt ó ábhar nach ábhar dúchasach é
- Beidh gach ábhar líonta eile atá comhlíontach díorthaithe as ábhar dúchasach nó ábhar pH eile atá comhoiriúnach

Beidh réiteach bunsraithe speisialta ag teastáil ó Dhroichead Abhainn na Gaillimhe mar gheall ar an talamh bog a shamhlaítear leis an áit agus mar gheall ar baol carst sa cheantar. Leis an réiteach bunsraithe caithfear píllí a shuiteáil rud a d'fhéadfadh socraíocht talún a spreagadh sa timpeallacht máguaird agus a d'fhéadfadh torann agus creathadh a chruthú ó na hoibreacha suiteála.

9.8.3.3 Cuid 3: Slabhraíocht 9+400 go 14+000 (Abhainn na Gaillimhe go dtí Bóthar Thuama an N83)

Tá an líon is mó de thionchair i gCuid 3 amach as na ceithre chuid ar fad. Cuirtear gach tionchar sainiúil is infheidhme maidir le Cuid 3 i láthair sa rannán seo.

D'fhéadfadh réitigh bunsraithe speisialaithe a bheith ag teastáil ó sé cinn déag de na struchtúir atá suite i gCuid 3. Tá áit agus ainm na struchtúr sin curtha i láthair i **Error! Reference source not found...** Tá péire de na struchtúir suite ar an teorainn idir Cuid 3 agus 4.

Trasnaíonn an Tionscadal beartaithe áiteanna ina bhfuil pábháil Aolchloiche suite laistigh agus lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha i gCodanna 3. Is iad na suíomhanna sin ná:

- Trasnaíonn Tarbhealach Mhionlaigh agus struchtúr tóchair thar limistéir ina bhfuil pábháil Aolchloiche lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha agus dá bharr sin cailltear cuid bheag den chosán Aolchloiche ag an tóchar
- Tá dhá shuíomh eile i Mionlach agus dá bharr sin caillfear cuid den phábháil Aolchloiche atá suite lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha tríd imchochlú.
- Trasnaíonn Tollán Leacaigh faoin bpábháil aolchloiche atá suite laistigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha agus rachaidh siad isteach i gCairéal Leacaigh. Glacadh cur chuige coimeádach maidir le dearadh le haghaidh Tollán Leacaigh lena n-áirítear ancairí talún, boltaí carraige, duail charraige, mogaill chruach agus rois-choincréit a rialaíonn cobhsaíocht carraigeacha agus gnéithe deartha an tolláin. Mar bheart rialaithe breise, ceapfar saineolaí geoiteicniúil chun monatóireacht a dhéanamh ar chobhsaíocht carraigmhaise ag na céimeanna tógála agus oibríochta. I gcás go dtarlódh sé agus is annamh a tharlódh, i ngeall ar an gcur chuige deartha coimeádach, go bhfeictear éagobhsaíocht laistigh den charraigmhais cuirfear isteach bearta tacaíochta breise cosúil le hancairí talún, boltaí carraige, duail charraige lena chinntiú nach mbeidh tionchar aige ar an gcosán Aolchloiche. Bunaithe ar an gcur chuige coimeádach deartha, meastar go seachnófar an baol éagobhsaíochta agus nach dteastóidh bearta tacaíochta breise. Meastar go bhfuil an riosca iarmharach don chosán Aolchloiche do-airithe. Is féidir sonraí breise maidir leis sin a fháil in Aguisín A.7.3 den TMTT nuashonraithe seo.

Gach seans go dteastóidh réiteach bunsraithe láidir ó na struchtúir eile i **Error! Reference source not found.** i ngeall ar thalamh bog nó carst atá ar fud chuid 3 ar fad. Leis an réiteach bunsraithe caithfear píllí a shuiteáil nó tohailt a dhéanamh agus talamh bog a chur in áit, rud a d'fhéadfadh glanadh talún a spreagadh sa timpeallacht máguaird agus a d'fhéadfadh torann agus creathadh a chruthú sa timpeall máguaird ó na hoibreacha.

Is féidir socraíocht nó gluaiseacht na timpeallachta máguaird a spreagadh in aice le gearrthacha móra. Laghdóidh an modheolaíocht deartha a chuirfear i bhfeidhm agus an modheolaíocht tógála a roghnófar, an ghluaiseacht a spreagfar le tógáil nó gheofar réidh leis ar fad.

Beidh pléascadh ag teastáil chun an tollán a thógáil agus le haghaidh gearrthacha móra sa charraig. B'fhéidir nach mbeifí in ann pléascadh a dhéanamh ag gach suíomh mar thoradh ar theorainneacha na ngabhdóirí I gcás nach féidir pléascadh a dhéanamh, cuirfear modhanna briste carraige eile i bhfeidhm cosúil le briseadh/scoilteadh hiodrálach nó modhanna eile sa tionscal.

Mar chuid den mheasúnú ar an dearadh pléasctha déanfar monatóireacht ar phléascthaí trialacha san fhoirmiú bunsraithe céanna le suíomhanna an phléasctha atá beartaithe ag suíomh pléasctha beartaithe. Déanfaidh na pléascthaí trialacha sin calabhrú ar dhearadh an phléasctha do dhearaí atá sonrach don láithreán agus déanfar beachtú ar airíonna dhearadh an phléasctha. Ní sháróidh na pléascanna trialach teorainneacha na ngabhdóirí iogaire áitiúla.

Trasnaíonn an Tionscadal Cairéal Leacaigh nach bhfuil in úsáid a thuilleadh agus tá sé lonnaithe ó dheas ó Chairéal Chlaí an Dá Mhíle. Agus an Tionscadal á chur san áireamh, rinneadh measúnú ar ionad an chairéil, ar ghaire agus stádas na héifeachta féideartha ar chúltaisc sa todhchaí. Mar thoradh ar an Tionscadal caillfear cuid mheasartha de na cúltaisc cairéil sa todhchaí ag Cairéal Leacaigh. Meastar go bhfuil méid éifeachta den sórt sin measartha díobhálach. Ní féidir aon bhearta maolaithe a chur i bhfeidhm chun an éifeacht sin a laghdú. Tá méid na héifeachta measartha maidir le Cairéal Leacaigh nach bhfuil in úsáid. Ag Cairéal Chlaí an Dá Mhíle agus níl éifeacht dhíreach ag an Tionscadal ar an gcairéal. Meastar gur tionchar diomaibhseach a bheidh sa tionchar, toisc nach bhfuil an tionchar ar an gcairéal gníomhach chomh mór is go mbeadh aon éifeacht aige ar chúltaisc cairéil sa todhchaí. Tá tábhacht an na héifeachta féideartha do-airithe le haghaidh Chairéal Chlaí an Dá Mhíle atá gníomhach.

9.8.3.4 Cuid 4: Slabhraíocht 14+000 go 17+500 (Bóthar Thuama ar an N83 go dtí an N6 reatha ag na hArdáin, Cúil Each)

Cuirtear gach tionchar sainiúil is infheidhme maidir le Cuid 4 i láthair sa chuid seo.

D'fhéadfadh réitigh bunsraithe speisialaithe a bheith ag teastáil ó dhá struchtúr i gCuid 4. Tá áit agus ainm na struchtúr sin curtha i láthair i **Error! Reference source not found...**

Leis an réiteach bunsraithe d'fhéadfadh pílí a bheith ag teastáil, rud a d'fhéadfadh socraíocht talún a spreagadh sa timpeallacht máguaird agus a d'fhéadfadh torann agus creathadh a chruthú ó na hoibreacha píleála.

Is féidir socraíocht nó gluaiseacht na timpeallachta máguaird a spreagadh in aice le gearrthacha móra. Laghdóidh an modheolaíocht deartha a chuirfear i bhfeidhm agus an modheolaíocht tógála a roghnófar, an ghluaiseacht a spreagfar le tógáil nó gheofar réidh leis ar fad. Socrófar fulaingtí le haghaidh gearrthacha in aice le réadmhaoin.

Trasnaíonn an Tionscadal suíomh amháin ina bhfuil pábháil Aolchloiche i gCuid 4 (i gCúil Each), atá suite lasmuigh de láithreáin ainmnithe Eorpacha agus dá bharr sin cailltear cuid bheag den chosán Aolchloiche.

Beidh pléascadh de dhíth chun tollán gearrtha agus cumhdaigh Ráschúrsa na Gaillimhe a thógáil mar chuid den N6 GCRR atá beartaithe. Mar chuid den dearadh pléasctha déanfaidh sonraí a gheofar ó phléascadh trialach calabhrú ar dhearadh an phléasctha do dhearaí atá sonrach don láithreán agus déanfar beachtú agus bailíochtú ar airíonna dhearadh an phléasctha. Nuair nach féidir pléascadh a dhéanamh, brisfear an charraig le briseadh/scoilteadh hiodrálach nó le modhanna eile sa tionscal.

Mar thoradh ar thógáil an N6 GCRR atá beartaithe, caillfear cion den láithreán oidhreacht geolaíochta feadh an N6 reatha i nDabhach Uisce, atá déanta suas de ghearradh carraige nocht. Nuair a cheadaíonn an dearadh é (lena n-áirítear bearta maolaithe comhshaoil, riachtanais sábháilteachta agus srianta innealtóireachta), déanfar gearrthóga suntasacha buncharraige a dhearadh le go bhfanfaidh siad infheicthe, lena n-áirítear sa limistéar seo den N6 GCRR atá beartaithe.

9.9 Tagairtí

An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide. (2024) *Íoslódálacha Sonraí maidir le hAcmhainní Náúúrtha* [ar líne] Ar fáil ar: <https://dcenr.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=a30af518e87a4c0ab2fbde2aaac3c228> [Arna rochtain Deireadh Fómhair 2024]

An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil. (2024) *Tairseach Íoslódála Sonraí* [ar líne] Ar fáil ar: <http://gis.epa.ie/GetData/Download> [Arna rochtain Deireadh Fómhair 2024]

Teagasc. (2016) *Sonraí agus Íoslódálacha* [ar líne] Ar fáil ar: <http://gis.teagasc.ie/soils/downloads.php> [Arna rochtain Deireadh Fómhair 2024]

EPA (2022). *Guidelines on the Information to be Contained in Environmental Effect Assessment Reports (Treoirlínte ar Fhaisnéis atá le cuimsiú i dTuarascálacha Measúnachta ar Éifeachtaí Comhshaoil)*.

IGI (2013) *Treoirlínte maidir le Caibidlí ar Ithreacha, Geolaíocht agus Hidrigeolaíocht de RTTanna a Ullmhú*.

NRA (2008a). *Treoirlínte maidir le Nósanna Imeachta um Measúnú agus um Chóireáil na Geolaíochta, Hidreolaíochta agus Hidrigeolaíochta le haghaidh Scéimeanna Bóithre Náisiúnta*.

Pracht, M., Lees, A., Leake, B., Feely, M., Long, B., Morris, J., McConnell, B. (2004) *Geology of Galway Bay: a geological description to accompany the bedrock geology 1:100,000 sraith léarscáileanna*, Bileog 14, Cuan na Gaillimhe. Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann.

NRA (2008b). *Measúnacht Tionchair Timpeallachta TII ar Scéimeanna Bóithre Náisiúnta – Treoir Phraiticiúil*.

Flood, P. and Eising, J. (1987). *The use of vertical band drains in the construction of the Galway Eastern Approach Road*. Imeachtaí ón 9ú Comhdháil Eorpach ar Mheicníochtaí Ithreach agus Bun-Innealtóireacht, Baile Átha Cliath, Éire.

Gannon, M.J. (ní fios an bhliain) *Droichead na gCúig Chéad thar an gCoirib*, Páipéar arna chur faoi bhráid Innealtóirí Éireann.

Tailte Éireann (2024). *Léarscáileanna reatha agus stairiúla na Suirbhéireachta Ordanáis agus grianghrafadóireacht ón aer atá ar fáil i gcomhair an limistéir staidéir* [Ar líne] Ar fáil ó <https://www.geohive.ie/> [Fuarthas rochtain air Deireadh Fómhair 2024]

Masters-Williams H, Heap H, Kitts H, Greenshaw L, Davis S, Fisher P, Hendrie M agus Owens D (2001) *Control of water pollution from construction sites. Guidance for consultants and contractors (C532D)*, CIRIA, Londain.

Teagasc. (2024) *Sonraí agus Íoslódálacha* [ar líne] Ar fáil ag: <http://gis.teagasc.ie/soils/downloads.php> [Arna rochtain Deireadh Fómhair 2024]

Measúnacht Tionchair Timpeallachta ar Thionscadail ón gCoimisiún Eorpach (CE), Treoir maidir le Tuarascáil ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta a ullmhú (2017)

British Geological Survey (2024), *BGS Geology Themes* [ar líne] Ar fáil ag: http://www.bgs.ac.uk/products/digitalmaps/digmapgb_drift.html [Rochtain faighte Deireadh Fómhair 2024]

An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (2024) *An Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2024*. Ar fáil ag: <https://www.gov.ie/en/publication/79659-climate-action-plan-2024/> [Rochtain faighte air i nDeireadh Fómhair 2024]